

Kam vodijo stavke, ali kaj je prinesel in odnesel kmečki štrajk?

str. 17

VESTNIK

Murska Sobota, 24. junija 1993 • Leto XLV • Št. 25 • Cena 80 SIT

Iz prsti smo narejeni in toži se nam po blatu. Spet bi radi bosonogi mesili razmočen cestni prah in potem stekli pod mavrico. Joj, kako dišijo in kako vabijo poletja! Ojoj, kako se sleherni poletje bori v nas dvoje duši!

Ena nas veže v prah, v grudo, v gluho senco oreha v času popoldanskega počitka, v zgodnji mrak, ko gredo spat starčki in se iz hlevov sliši samo še leno udarjanje kravjih repov in slutnja boščenja prednikov, ki nikoli na zapustijo temnih nočnih kotov. Veže nas v rženo slamo, kot v snope nas veže in trdo zapne, da ne bi odšli nikamor dalje kot seže glas domačega zvona. Priklepa nas na domače dalje, na skrivanje vrat zjutraj, za katero vemo, da ga bomo spet slišali zvečer, ko bomo stopali v poletni hlad domače hiše, pred odprtim oknom pa bo v večernem vetru nihalo listje trte in v sobi bo sladkobno dišalo po lilijah in aninskih rožah.

Druga duša v nas pa bije za globino in daljo. Za sezonsko in selivsko daljo, za listimi kraji daleč in še dalje, kamor so hodili in bodo znova in nova hodili sezoni in selivci, ljudje in ptice. Saj ni res, da bi bili ljudje primorani odhajati, da bi jih neka tvorna nuja gnala. Vedno bi se dalo preživeti – če se pri tem obračunavanju že ne moremo odreči temu podtakljenemu vidiku preseljevanja. Ne bi odhajali, če ne bi bilo v njih nepotešljivo hrepenenje te druge duše.

foto.: N. JUHNOV

Zgodba se je razpletla, kmetje so dosegli višje cene, ki naj bi bile kompromis možnega, na kar je vlada lahko pristala. S tem pa še ni dobila svojega epiloga. V tem času so na udaru mediji, ki ob stavki niso dovolj promovirali lokalnih voditeljev punta. Seveda se pojavlja vprašanje, ali je bil cilj punta doseči višje cene za kmetijske pridelke ali promocija lokalnih veljakov in njihovih parcialnih interesov. Verjetno je bil cilj prvi, tako smo ga vsaj razumeli, če smo poslušali pogajalce z vlado.

Seveda pa ima stavka svojo drugo dimenzijo, ki jo že sedaj čutijo potrošniki, saj so že doživeli povišanje cen mleka, jutri se bo podobno zgodilo s kruhom, pojutrišnjem pa z mesom. Kje torej smo po punku. Tam, kjer smo bili, preprosteje povedano, počasi bo potrebno še bolj strgati že tako ali tako plitve žepe, ki so posledica shranega gospodarstva. Punt je dokazal, da vlada ne razpolaga z ustreznimi instrumenti zaščitne politike, sicer precej višje odkupne cene ne bi že naslednji dan pritisnile na potrošnikov žep. Toliko huje je, da se tega na pogajanjih niso zavedli niti kmetje, ki so v ospredje postavili zgolj višje odkupne cene, namesto da bi se pogajali na prepostavki, da je potrebno te cene doseči na osnovi ustrezne zaščitne politike. Posledično to pomeni ponovno podražitev domače hrane predvsem za predelovalce, ki bodo še naprej pritiskali na cenen uvoz in iz tega naslova kovali svoje profite, namesto da bi del teh profitov preusmerili v domačo pridelavo (z izjemo mlečne predelave). V tem sklopu ne kaže prezreti apetitov nekaterih podjetij zlasti v mesni predelavi po povečevanju svojih zmogljivosti (npr. radgonski MIR).

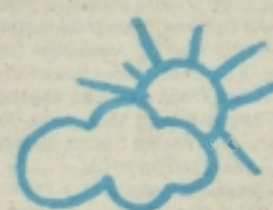
Kmečki punt in žalujoči ostali

Punt pa ne samo, da je povzročil nejevoljo med potrošniki, ampak je zaostrel tudi stanovski konflikt med posameznimi deli prebivalstva. Če se mimogrede ustavimo samo pri stoječih šoferjih na mejnih prehodih, ki so izražali svojo nejevoljo nad nelegalno zaprtimi mejnimi prehodi (mimogrede zanje niso dobili dovoljenja). Kmetje so udarili dvakrat proti preostalemu prebivalstvu, enkrat so zategnili potrošnika z višjimi cenami hrane in drugič po ostalem delu gospodarstva in s tem po delavcih, ki bodo nastalo škodo v svojih podjetjih morali plačati, tudi s tanjšimi kuvertami. (V tem trenutku je res nepomembno, ali je kakšen bik ali konj crknul ali ne, pomembneje je, ali je več kot tretjina stoječih tovornjakov, naloženih s slovenskim blagom in reprodukcijskimi materiali za našo industrijo, prišla pravčasno do cilja ali ne.) Res je sicer, da so kmetje s svojim puntom trasirali pot za pogajanja, saj je vlada s sindikatom cestnega prometa takoj sedla za pogajalsko mizo, predvsem zaradi tega, ker so tudi ti zagrozili s cestno zaporo.

V tem kontekstu seveda ne postavljam pod vprašaj cen, ki so jih dosegli kmetje na pogajanjih z vlado, toda punt je pokazal na še en problem, na katerega sem že tudi opozoril, namreč kje so meje gospodarnosti na naših kmetijah. Ne gre toliko za vprašanje majhnosti kmetij, ampak za njihovo proizvodno usmeritev in gospodarno izrabo obstoječe infrastrukture na kmetijah. Verno namreč, da je ta predimenzionirana in je takšne ali drugačne cene preprosto ne bodo mogle pokriti. Nenormalno je namreč, če nizozemski kmet obvladuje osedemdeset hektarjev z dvema traktorjema, naš pa za pet ali pa deset potrebuje tri ali pa celo več traktorjev z vso potrebno mehanizacijo za pridelovanje različnih kultur. Brez kakršnega koli temeljitejšega izračuna ne gre prejeti, da se večina tega ne bo nikoli amortizirala in bo prej ali slej potisnila kmeta v položaj, da bo moral načeti svojo lastno substanco, in to ne zaradi države, ampak svoje lastne neracionalnosti. Druga pot pa so nenehni pritiski na državo po stalnem povečevanju cen. Ta bo sicer učinkovita do takrat, dokler vlada ne bo imela svoje kmetijske politike in bo pristajala na posredno zaščito predelovalnih monopolov. V tej luči je tudi neodgovorno vso krivdo valiti na en ministrski resor, ampak mora velik del odgovornosti prevzeti tudi kmetijsko ministrstvo, ki kljub sprejeti strategiji in prelevnanski zaščiti ni naredilo nič. Logično je, da bo »tržno« ministrstvo vztrajalo na čim nižjih cenah zaradi inflacije. Toda kot sem že zapisal, bi moralo kmetijsko ministrstvo vztrajati pri celostni zaščiti pridelave predvsem na račun uvožene hrane in ne na hrbtih porabnikov in davkoplačevalcev.

J. VOTEK

Čestitamo ob dnevu državnosti!

VREME

Ob koncu tedna se bo vreme poslabšalo, padavine bodo zajele vso Slovenijo.

Vestnikov koledar

24. junij, četrtek, Janez
25. junij, petek, dan državnosti
26. junij, sobota, Virgil
27. junij, nedelja, Ladi-slav
28. junij, ponedeljek, Ho-timir
29. junij, torek, Peter, Pavel
30. junij, sreda, Oton
Pregovor
Če sta Peter in Pavel jasna, bo letina krasna.

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

AKCIJSKA PRODAJA

od 26.6.-3.7.'93

KIS za vlaganje

mpc 108,70
664,10

PLETENKA PVC 5l

KIS alkoholni

mpc 108,70
664,10

PLETENKA PVC 5l

664,10

V PRODAJALNAH

Potrošnik

SALON POHISTVA
INTERDOM
VELIKA IZBIRA POHISTVA
SALON POHISTVA, MARIBOR
Tržaška 65, VEGROS SHOPPING CENTER
SALON KUHINJ, MARIBOR
Ruška 104, tel. (062) 102 618

POLJOOSKRBA
trgovina MARIBOR
tel.: (062) 303984
trgovina M. SOBOTA
tel.: (069) 21048

- Visokotlačne stiskalnice za balliranje sena in slame iz uvoza in rezervne dele dobite takoj pri POLJOOSKRBI
- V zalogi rezervni deli za traktorje URSUS

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA – Na povabilo zunanjega ministra Lojzeta Peterleta je bil na obisku v Sloveniji izraelski zunanji minister Simon Peres. Sprejela sta ga tudi predsednik države Milan Kučan in premier dr. Janez Drnovšek. Ob tej priložnosti sta zunanja ministra podpisala sporazum o kulturnem, izobraževalnem in znanstvenem sodelovanju ter sporazum o letalskem prometu.

LJUBLJANA – Slovenska vlada je sprejela odstop predstojnika Varnostno-informativne službe Janeza Siršeta. Med razlogi za odstop je navedel vsebinsko, organizacijsko in pravno formalno preobrazbo Visa. Hkrati je navedel, da bo njegov odstop pripomogel tudi k umiritvi političnih razmer v državi.

LJUBLJANA – Predstavniki vlade ter Kmečke in Zadrugne zveze Slovenije so podpisali dogovor o približno 20-odstotnem povišanju odkupnih cen nekaterih kmetijskih pridelkov. S tem se je tudi končala stavka slovenskih kmetov.

LJUBLJANA – Na krajšem obisku v Sloveniji je bil nemški zunanji minister Klaus Kinkel. Osrednje teme pogovorov so bili dvostranski odnosi in jugoslovanska kriza. Visoki gost se je med svojim prvim uradnim obiskom v naši državi udeležil tudi otvoritve obnovljenega nemškega veleposlaništva v Ljubljani.

TURJAŠKI GRAD – Ob 400. obletnici zmagovite bitke, ki so jo pod vodstvom Andreja Turjaškega nad Turki pri Sisku izbojevali cesarska, avstrijska, hrvaška in slovenska vojska, je bila priložnostna slovesnost. Na njej je govoril obrambni minister Janez Janša.

PO SVETU

ŽENEVA – Mirovna pogajanja o BiH so se po treh urah in pol končala. Protestno jih je namreč zapustil predsednik BiH Alija Izetbegović. Izjavil je, da na njih ne more sodelovati, če srbska stran kljub najnovejšemu premirju, ki ga je podpisala, nadaljuje ofenzivo na Goražde. Hrvatski predsednik Franjo Tuđman pa je napovedal, da bodo bosanski Srbi in Hrvati ločeno pripravili vsak svojo različico popravljenega mirovnega načrta, po katerem naj bi BiH razdelili na tri države.

PARIZ – Parlamentarna skupščina Zahodneevropske unije je imela štiridnevno zasedanje. Zavzeli so se za napotitev svojih vojaških enot v Makedonijo in ohranitev prepovedi prodaje orožja vsem vojskujočim se stranem v nekdanji Jugoslaviji.

BONN – Nemški kancler Helmut Kohl je v parlamentu prebral izjavo o nasilju in sovraštvu do tujcev. Tri tedne po zločinskem požigu v Solingenu je zagrozil vsem desnim skrajnim, prav tako pa je napovedal ostrejša ukrepe.

WASHINGTON – V okviru 10. kroga arabsko-izraelskih mirovniških pogajanj so se predstavniki obeh strani skušali dogovoriti o palestinski samoupravi na zasedenih območjih Gaze in zahodnega brega Jordana. Kaže, da tudi ta krog mirovniških pogajanj ne bo prinesel vidnejših rezultatov, saj arabska stran vztraja pri izraelskem umiku z zasedenih območij, Izrael pa kot pogoj za umik zahteva ureditev diplomatskih odnosov z arabskimi državami.

DUNAJ – Na svetovni konferenci o človekovih pravicah se je očitno pokazala razlika med državami, naklonjenimi univerzalnosti človekovih pravic in tistimi, ki imajo ob tem še vedno zadržke. Nevladnim organizacijam, ki so se udeležile konference, so namreč prepovedali sodelovati v redakcijskem komiteju konference, ki je pripravil sklepno deklaracijo.

KABUL – Vodja radikalnih mudžahidov Gulbudin Hekmatjar je prisegel kot prvi afganistanski premier, odkar so gverilci pred dobrim letom prevzeli oblast.

BONN – Predsednik BiH Alija Izetbegović je po srečanju z nemškim kanclerjem Kohlom zavrnil nov predlog za razdelitev BiH. Na tiskovni konferenci je navedel, da namerava z obiski v nekaterih zahodnoevropskih prestolnicah doseči ukinitve embarga na prodajo orožja BiH.

PARIZ – Minister Davorin Kračun se je skupaj z državno sekretarko za gospodarske odnose s tujino Vojko Ravbar in podpredsednikom GZS Josipom Škorbenetom udeležil poslovne konference o Sloveniji, ki jo je organiziral francoski center za zunanjo trgovino.

CRANS MONTANA – Tu so organizirali že tradicionalni Forum, kjer se se evropski državniki, poslovneži, bankirji in predstavniki mednarodnih organizacij pogovarjali o novi ureditvi v Evropi, političnem in gospodarskem položaju držav v prehodnem obdobju ter stabilnosti in varnosti v Evropi.

NEW YORK – Varnostni svet OZN je odobril napotitev 7.600 vojakov v BiH, namenjenih zaščiti varovanih območij. VS OZN je soglasno odobril napotitev 300 ameriških vojakov v Makedonijo.

PARIZ – Francoski parlament je po štirih dneh razprave potrdil predlog zakona o priseljivanju in bivanju tujcev v Franciji. Zanj je glasovalo 480 poslancev, proti pa jih je bilo 88. Z omenjenim zakonom bodo poostriili možnosti za pridobitev političnega azila za bivanje v državi in za sklenitev zakonske zveze s francoskimi državljani. Zakon bo veljal predvsem za priseljence iz držav tretjega sveta.

TOKIO – Spodnji dom japonskega parlamenta je izglasoval nezaupnico vladi premiera Mijazave. Japonski premier se je odločil, da bo razpustil parlament, v 40 dneh pa bodo izvedli nove volitve.

Omajana vloga mirovniških sil

Tudi za svetovno organizacijo se žal vse očitneje postavljajo vprašanja prednostnega vrstnega reda. OZN namreč ne more učinkovito delovati kar na več mestih po vsem svetu, kjer so številna vojna žarišča. Poleg tega pa ne more poseči v dogajanje vse dotlej, dokler za kaj takega ni politične in vojaške volje njenih najpomembnejših članic. Strokovnjaki celo menijo, da v BiH še tri mesece ne bo dodatnih sil OZN, ki naj bi zavarovale šest t.i. varnih območij. Tako ocena, ki so jo izrekli celo na sedežu svetovne organizacije, prihaja ravno v času, ko Združeni narodi poslušajo kritike zaradi svojih operacij v Somaliji in nesposobnosti, da naredijo karkoli konkretnega proti prelivanju krvi v BiH.

Zahteve, ki se postavljajo pred OZN, so daleč pred njenimi realnimi možnostmi. Generalni sekretar OZN Butros Gali je odločil, da bo v BiH poslal 7.500 dodatnih vojakov, ki naj bi jih varovali zračne sile. Ti vojniki naj bi varovali civiliste v varnih območjih. Skupaj naj bi imela svetovna organizacija na kriznih žariščih kar 90 tisoč vojakov; največ v Somaliji, BiH in Kambodži. Pri tem pa bi morale biti vlade posameznih držav ustrezljivejšje do sil za mirovne operacije, ki jim zapoveduje varnostni svet OZN. Še nikoli namreč mirovne sile niso doživljale takega pritiska kot ravno sedaj. Tako je mislija v Kambodži ogrožena, ker vlada preprosto ne sprejme poraza, ki ga je doživela na volitvah, ki so jih organizirale mirovne sile OZN. V BiH pa Srbi teh sil sploh ne pustijo na varna območja, ki naj bi jih stržali vojniki Združenih narodov. Poleg tega ima svetovna or-

ganizacija hude težave z rekrutacijo vojakov v posameznih državah, od katerih pričakuje, da bodo prispevale svoje enote. V Somaliji pa se OZN prizadeva popraviti svojo podobo potem, ko so pakistanski vojniki pobili nekaj deset somalskih demonstrantov kot maščevanje za poboj 23 Pakistancev, ki so jih pobili na ukaz generala Aidida. Prelivanje krvi, ki se je začelo po napadu na Pakistance v Somaliji, postavlja pod vprašaj tudi druge mirovne operacije OZN, saj bodo mirovne sile v drugih državah naletele na podobne težave. Ker pa ni ustreznega načrtovanja, seveda ni možno napovedovati, kako se bodo na vse to odzvale. Sile OZN bi morale imeti tudi opremo za krotitev političnih nemirov. Prav tako bi morali imeti pri-

padniki mirovniških sil bistveno boljše komunikacijsko opremo.

Najbrž pa je poleg vsega omenjenega še en bistven problem. V Kambodži, Somaliji in BiH najvplivnejše članice OZN ZDA, Velika Britanija in Francija, ki pravzaprav sestavljajo mirovne resolucije, nimajo bistvenih interesov v samih državah, kjer potekajo mirovne operacije. Posledica tega je pogosto pomanjkanje politične volje za akcijo, kar potem odloži nove misije, ki vedno znova dajejo verodostojnost OZN. Tako v BiH praktično umira država, članica OZN. Tudi tukaj bi bilo potrebno, da svetovna organizacija uvede vsevoladne institucije, ki naj bi pobotale sprte narode in novo organizirale skupno življenje.

MILAN JERŠE

Slovenski ljudski parlament

V slovenskem geografskem središču na Vačah pri Litiji je bilo slovesno podpisovanje deklaracije o ustanovitvi Slovenskega ljudskega parlamenta. Pobudnice ustanovitve so bile nekatere zunajparlamentarne stranke, v parlament pa bodo lahko pristopile tudi druge stranke, zveze, združenja, društva in posamezniki. Slovenski ljudski parlament naj bi bil najširša oblika organiziranja javnega življenja.

MJ

Kninska avantura

Združitev samostojne srbske republike Krajine na Hrvaškem z Republiko srbsko v BiH je dejstvo, ki so ga na sobotnem in nedeljskem referendumu z veliko večino potrdili Srbi na Hrvaškem. O tem sta sicer že odločali skupščini bosanskih in hrvaških Srbov in predlagali, da bi se nova država imenovala Zahodna Srbija. Tako so tokrat glasovali Srbi na Hrvaškem, pravico do glasovanja pa so imeli tudi državljani Zvezne republike Jugoslavije, ki so po rodu iz Krajine, pa tudi krajinski Srbi v tujini. V Kninu so natisnili 700 tisoč glasovnic z vprašanjem: Ali ste za suvereno republiko srbsko Krajino in njeno združenje v skupno državo z Republiko srbsko in drugimi srbskimi državami.

Skratka, Srbi postopoma in vztrajno oblikujejo veliko Srbijo. Za zdaj kaže, da so bolj zagnani Srbi zunaj Srbije, saj je bil to navsezadnje tudi cilj njihove osvajalske vojne. Uradni Beograd pa se temu cilju seveda ni odpovedal. Toda mednarodni dejavniki so očitno vplivali na Miloševića in do nedavnega tudi Čosićev začetni zagon. Poleg tega je v Srbiji še vedno tisti ljudi, ki pričakujejo oblikovanje velike Srbije v najkrajšem možnem času. Zanimivo je, da o tem cilju čedalje bolj različno razmišlja tudi vodstvo bosanskih Srbov. Tako je njihova podpredsednica Biljana Plavšić prepričana, da bo kmalu prišlo do združitve v skupno državo, medtem ko sta Radovan Karadžić in Momčilo Krajišnik v Ženevi dejala, da bi morali z združitvijo še počakati, saj bi za zdaj to ogrozilo mirovni proces. Kako na vse to gledajo v Zagrebu, pa je seveda drugo vprašanje.

Ker uradni Zagreb molči, kaže, da bodo skušale hrvaške oblasti t. i. krajinsko vprašanje reševati po mirni poti, z diplomatskimi sredstvi. Kakšen bo razplet kninske avanture, kot referendum za odcepitev od Hrvaške imenujejo v Zagrebu, še ni povsem jasno. Še ena pa je prispela iz mednarodne skup-

nosti v minulih dneh v Zagreb vrsta zagotovil, da t. i. Republike srbske Krajine tudi po t. i. ljudskem izrekanju ne bo priznal nihče, da je referendum pravno neveljaven in da so v skladu z resolucijo 815 tudi srbska območja, ki jih nadzoruje Unprofor, sestavni del suverene in mednarodno priznane Republike Hrvaške. Ni povsem jasno, ali se bo Zagreb zadovoljil z diplomatsko zmago. Hrvaški predsednik Tuđman je pred dnevi jasno izjavil, da bo storil vse za ohranitev ustavne ureditve na celotnem hrvaškem ozemlju. Ustavno sodišče je sporočilo, da zakoniti hrvaški vladi nihče ne more preprečiti, da bi z vsemi sredstvi in vsemi možnostmi ukrepi onemogočila vse, kar so kninski uporniki z razpisom referendumu želeli doseči.

Tudi izkušnja iz januarске hrvaške ofenzive pri Maslenici kaže, da vojaško posredovanje za ohranitev ozemelske celote ni izključeno. Vsaj javno pa se za vojaški korak, pred katerim Hrvaško svari vsa mednarodna skupnost, ni izrekel nihče. Še posebej se za pogajalske pot zavzemajo hrvaški državljani srbske narodnosti, ki trdijo, da prebivalci t. i. Krajine niso ne številčno ne politično večinski del srbske skupnosti na Hrvaškem.

MILAN JERŠE

Iz Zagreba piše

Tuđman brez Bosne

Pred slabimi štirimi leti, nekaj mesecev po izhodu iz HDZ-ja, je ob koncu pogovora s predsednikom dr. Franjom Tuđmanom beseda nanesla na zemljepisni položaj Hrvaške. »Poglejte in sami presodite! Hrvaška je brez Bosne kot človek brez trebuha,« je v baraki na Savski cesti v Zagrebu, na prvem sedežu HDZ-ja, modroval sedanjí ohrvaškega naroda dr. Franjo Tuđman. Pozneje ko so se začele priprave na prve povojne večstrankarske volitve, so hadezejevci pridobili glasove volivcev tudi (ali pa predvsem) s parolo o »Hrvaški do Drine«, se pravi o veliki Hrvaški, katere sestavni del je BiH. Ob velikosrbski, mitingarski revoluciji, ki se je iz beograjske centrale kot kuga širila na nacionalno mešana območja Hrvaške, je bilo tedaj videti, da bo najmočnejša opozicija političnega vodstva molčeče republike, ki smo imenovali nekdanji režim na Hrvaškem, pri hitrem postopku opravičila z grozečo srbsko nevarnostjo, ki je bila na začetku najbolj uperjena proti Sloveniji. Tako je bila na tistem znanem protislovenskem mitingu pred zvezno skupščino v Beogradu, ki je bil 28. februarja 1990, ko so nas pred Miloševićevim nastopom ne samo pošiljali k hudiču, temveč med hlapce »dunajske konjusičevce«.

Ob koncu drugega meseca delovanja hadezejevske oblasti, torej julija 1990, sem po naključju skupaj s sedanjim novinarko TVS Tanjo Starič, obiskal dr. Franjo Tuđmana, da bi se seznanil s pričakovanimi policijskimi in pravno-nimimi potezami proti srbskim upornikom v Kninu. Na predvsem pa hrvaška javnost je bržkone pozabila dogodke, ki je bil pravzaprav uvod v oboroženo srbsko vsaj 17. avgusta 1990, torej v hrvaško-srbsko vojno, ki ji še danes ni videti konca. Ob koncu julija so namreč v Kninu kamejski vlak, ki je iz Maribora peljal v Split naše turiste. Več na tleh prestrašenih potnikov, ki so prvi doživeli divji Zahod na tleh skupne države Jugoslavije, je bilo ranjenih. No, v neveznem pogovoru je Tuđman poudaril, da Hrvaška ne bo dovolila nasilja na svojih tleh in pojasnil načrt, kako naj bi spametovali kninske upornike. Rekel je, da jim bodo ukazali dotacije za delovanje javnih služb in tako Knin po gospodarski plati spravili k pameti. Na mojo pripombo, da bodo nato izzvali upor proti hrvaški državi tudi med tedaj lojalnimi Srbi, pa je Tuđman samo zamahnil z desnico in se na svojem zemljevidu o »zgodbinskih in etničnih mejah Hrvaške« zagledal v Beograd.

Na ta dogodek sem se spomnil sredi marca 1991, ko sta se po demonstracijah opozicije proti srbskemu režimu v Beogradu v Karadordevu sestala dr. Franjo Tuđman in Slobodan Milošević, in prejšnjo sredo, ko sta na ženevskih pogajanjih, kljub ugovorom Alije Izetbegovića, pravzaprav Milošević in Tuđman pokopala državo Bosno in Hercegovino. Pogreb Bosne se je namreč začel v Karadordevu, ko sta Milošević in Tuđman imenovala svoje ljudi v posebno mešana strokovna skupino, ki naj bi izdelala predloge za ureditev hrvaško-srbskih odnosov, tudi z mejami med hrvaško in srbsko državo. Ta načrt, ki se je dobesedno zapisal v državno listino BiH, pa zlasti po zaslugi akademika Dušana Balaževića, tedanjega Tuđmanovega svetovalca Josipa Senjara, ni ostal strogo varovana skrivnost. Oba sta namreč vzela iz politike, ker nista hotela sodelovati pri hrvaško-srbski delitvi Bosne. Ker po besedah prvega Tuđmanovega svetovalca prof. dr. Slavene Letice prav nihče od Tuđmanovih sodelavcev ni vedel, kako je sploh prišlo do sestanka, kupčije med Tuđmanom in Miloševićem, je javnost dolgo časa ugibala o vsebini sestanka na Karadordevu. Šele v zadnjih številki zagrebskega tednika Globus so objavili hrvaško predlogo razdelitve BiH med Hrvaško in Srbijo, po njih pa naj bi Hrvaška dobila nekaj manj kot polovico ozemlja Izetbegovićeve države, v najslabšem primeru vsaj tretjino. Toda muslimanska vojska je iz Srednje Bosne tako neizrinila Hrvate, ki so za zdaj edinole na varnem le v ozemljih Zahodne Hercegovine. To pa je slaba polovica ozemlja od minimalnih zahtev Zagreba v hrvaško-srbski kupčiji. Namesto da bi Tuđman zadržal vrabca v roki brez pogajanj z Miloševićem spustil v skupni mirni hrvaški boj proti velikosrbskim napadalcem, se je odločil v goloba na strehi. Če pa k pravkar zapisanemu dodamo razmere na okupiranih območjih Hrvaške, potem je vsakomur jasno, da sta Tuđman in njegova država ostala brez vrabca v rokah in goloba na strehi, ki ju je nerazumno hrvaška politika tako rekoč podarila Miloševiću.

PETER P. TOČNIK

VESTNIK

Izdaja podjetje za informiranje

Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakeli, Rajko Stupar, dr. Alaksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Volek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominiko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Ksenija Šorman (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

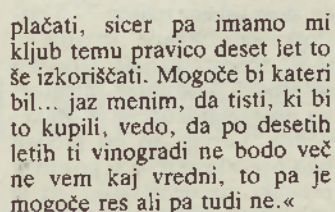
Naročnina za II. trimesečje 1993 je 980,00 SIT, celoletna naročnina 3.800 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

»Moji posli so čisti!«

jetno lahko sproti preverja tudi s pomočjo SDK-ja. In kakšne bodo posledice odvzema poslanske imunite? »Uprava za notranje zadeve je prijavila, da je teh sedem milijonov pravih prav oškodovanje družbenega premoženja in je prijavila mene kot krivca. Jaz menim, da je v ozadju politična stvar – ali pa ni, ali pa je kaka zmota. V glavnem jim jaz nisem mogel dopovedati, da ni nobenega okoriščenja. Mi smo v letu 92 vložili še 10 milijonov v VG Kapela in obnovili celotno hladilno napravo v kleti, ki ogromno stane; v celoti smo uredili tudi streho na prvem delu kleti, vlagali v mehanizacijo itn. Družbeni kapital je bil

Ali šteje predsednik in direktor Alojz Vogrinčič odvzem poslanske imunitete za neke vrste nezaupnico?

Vogrnčič pa je bil v ospredju politične pozornosti že leta 1967, ko sta bila oba z ženo tri leta brez službe; da teh let ne bi izgubil, se je vpisal na šolo v Mariboru; dobil je denar, si postavil hišo... »To je danes težko razlagati, ker so bile stvari ponarejene, tisto so bile hude stvari... deset let sem bil na občini s pomočjo Zadravca, najprej kot analitik, potem kot načelnik.«

Direktor Vogrinčič tudi ni pozabil omeniti, kako dobro je poskrbljeno za delavce; vsako leto dobijo 200 litrov vina po najnižji možni ceni, brezplačno šunko, še kar dobre plače, ki bi jih sicer lahko povečali, saj do-
bro poslujejo. Samo zgled: od Radgonskega kombinata do-
biijo za prodano vino vsak me-
sec deset milijonov, od Slove-
nijnjavina 3 milijone. VG Kapela
ima 10 milijonov, Vino Kapela
pa 25 milijonov posojila, os-
novni cilj pa jim je obdržati
večino vinogradov. Je to dobro
ali slabo? Vogrinčič trdi, da če
jih ne bi kupili oni, ki že dolga
leta skrbijo zanje in jih obdelu-
jejo, bi jih dobila država ozi-
roma republiški sklad.

Nerazrešeni so še odnosi z avstrijskim samostanom, ki je imel v lasti 50 hektarjev; če bo obveljalo, da je lastnik vsega Vatikan, se bodo morali v Radgonsko-kapelskih in Ljutomersko-ormoških goricah posloviti od velikih površin vinogradov in gozdov.

BBP

Tudi zadnje padavine kmetijcem niso prinesle olajšanja, saj bi izsušena zemlja na najbolj prizadetih območjih potrebovala vsaj tri do štirikrat več dežja. Po podatkih meteorološke postaje v Rakicanu je od predzadnje sobote (12. junija) do minulega torka padlo le 36 litrov dežja na kvadratni meter, ki pa ni mogel odžejati izsušene zemlje. Suša namreč traja že od lanskega leta, ko je bila priznana za naravno katastrofo, skopi s padavinami pa sta bili tudi zima in pomlad, saj je v obdobju od januarja do maja padlo le 95 litrov dežja na kvadratni meter ali 37 odstotkov dolgoletnega povprečja.

Suše v Pomurju še ni konec, nekaterih posledic pa ne bo odpravilo niti dolgotrajno deževje. K pomanjkanju vlage so namreč prispevale že visoke temperature, ki so bile od aprila do maja daleč nad dolgoletnim povprečjem. Suša je tako najbolj prizadela soboško in lendavsko občino, pa tudi v ljutomerski in radgonski občini jo v nekaterih krajih že čutijo. V slednjih je problem predvsem s pitno vodo, zato so v izvršnih svetih že ukrenili vse potrebno, da bi z njo oskrbeli najbolj prizadete kraje. V soboški občini so posebne komisije pri kmetijskih združenjih in kmetijskih svetovalni službi že pripravile prve ocene škode, prizadeta pa je vako rekoč vsa rastlinska pridelava. Pri pšenici bo izpad pridelka med 15 in 45 odstotki, pri ječmenu od 15 do 50 odstotkov, pri jarih žitih pa bo ponekod pridelek zmanjšal tudi za 80 odstotkov. Pri koruzi in sladkorni pesi izpada pridelka ni možno napovedati, bo pa ta zagotovo pri krompirju, kjer bo poleg manjšega pridelka tudi možnost za retrovegetacijo. Na travinju je bil pridelek sena nižji za 30 do 50 odstotkov, škoda pa je že vidna tudi v trajnih nasadih. Prve ocene kažejo, da bo pridelek sadja že v tem trenutku manjši za 30 odstotkov, za toliko pa bo manj tudi grozdja, medtem ko je v sadovnjakih in vinogradih propadlo tudi 10 odstotkov spomladi zasajenih sadik.

Podobno stanje je tudi v lendavski občini, kjer je po prvih podatkih škoda zaradi suše že presegla 500 milijonov tolarjev oz. 5,2 odstotka ocenjenega družbenega proizvoda za leto 1992. Suša pa se je pridružila še toča, ki je prizadela več kot 4.000 hektarjev površin v lendavski občini in po prvih ocenah povzročila za več kot 237 milijonov tolarjev škode. Toča je klestila tudi v nekaterih krajih soboške občine, kjer je prizadela 1.560 hektarjev poljščin in naredila za več kot 160 milijonov tolarjev škode. V ljutomerski in radgonski občini toča ni povzročila večje škode, v radgonski občini je padala na kakšnih 100 hektarjih v okolici Grabonoša, poškodovala pa je tudi okoli 80 hektarjev vinogradov med Okoslavci in Murščakom.

Kmetijci se jezijo predvsem na obrambo pred tóčo, ki ni delovala, čeprav so v nekaterih občinah že zagotovili sredstva za sofinanciranje obrambnega sistema. Lendavski izvršni svet je zato že naslovil zahtevo na ministrstvo za kmetijstvo in na ministrstvo za okolje in prostor po takojšnji vzpostavitvi obrambnega sistema, pospešiti pa je potrebno tudi aktivnosti za urejanje namakalnih sistemov.

Ker se je zaradi lanske letošnje suše že zmanjšal stalež živine (v soboski občini za okrog 7 odstotkov), v pomurskih občinah budno spremljajo posledice letošnje suše in predlagajo ustrezne ukrepe. V aktivnosti so vključili kmetijsko svetovalno službo, ustrezne ukrepe pa zahtevajo tudi od ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo ter drugih organov v republiki.

LUDVÍK KOVAČ

»Problem mandatarstva je velik«

Pred današnjim zasedanjem zborov Skupščine občine Murska Sobota je v imenu predsedstva predsednik Andrej Gerenčer predsediljeval popoldne sklical tiskovno konferenco, na kateri je s strokami in kandidatu za mandatarja novega izvršnega sveta in sestavi občinske vlade. Med drugim je dejal, da so o tem govorili na petih formalnih sestankih, potekala pa je tudi vrsta neformalnih sestankov s predstavniki koalicij.

nimi člani, ampak bi bila njegova sestava še naprej 9+1,« je med drugim povedal Andrej Gerencner.

Takšen predlog se je zdel logičen in sprejemljiv, toda zakulisne strankarske igrice so opravile svoje. Člani SLS se namreč svoje sodelovanje v novi vladi začeli pogovarjati vsaj z dvema kandidatoma, niso pa se strinjali, da bi v izvršnem svetu imeli nepoklicnega podpredsednika za gospodarstvo. »Zavedajoč se problema, je predsedstvo SO 10. junija z obžalovanjem ugotovilo, da so bila vsa dosedanja dogovarjanja med strankami neuspešna, saj ni bilo doseženo soglasje za mandatarja in sestavo izvršnega sveta. Da bi končali z dolgotrajnimi in mučnimi dogovarjanji in se posvetili težavnim problemom v ob-

čini, kot so suša, toča in brezposelnost, je predsedstvo SO predlagalo političnim strankam še eno različico. Po njej naj bi bil mandatar IS Ervin Pitz, vsi dosedanja člani IS pa bi ostali v novi sestavi. Tak predlog smo posredovali vsem strankam, vendar smo 15. junija, ko smo bili zadnjič skupaj, ugotovili, da SLS vseeno vztraja pri dveh članih v IS. Menimo, da je problem mandatarstva velik, kljub vsemu pa moramo storiti vse, da pridemo do novega izvršnega sveta, saj je stari že nekaj časa v odstopu,« je opozoril predsednik občinske skupščine. Dodajmo še to, da je edino za Ervina Pitzja pravočasno vložena kandidatura za mandatarja novega izvršnega sveta, na seji pa se lahko pojavijo še drugi kandidati. Se bo ponovila zgodba od prej, ko je postalo ozko strankarsko gledanje na sestavo novega soboškega izvršnega sveta prevladujoče ne glede na strokovnost posameznih kandidatov? Počakajmo raje, saj se bo vsa zadeva danes morda le zbistrila!

MILAN JERŠE

MILAN JERŠE

Poslanska obstrukcija

Zapleti na torkovi izredni seji zbora krajev-
nih skupnosti Skupščine občine Murska So-
bota so se začeli že z določanjem dnevnega
reda, napoved pa so se razšli zaradi nesklep-
nosti. Dotlej pa so nekaj ur razpravljali o sta-
vlah zbora KS do dveh neuspešnih poskusov
za izvolitev mandatarja občinskega izvršnega
odpovedne tega zbora, ki je v bistvu zahtevala
sklepanje o nezaupnici predsedniku zbora
ki. Do slednjega ni prišlo, ker po kratkem
prepisu z malico niso bili več sklepni.
V dolgotrajni in mučni razpravi so se znova
povzeli strankarske zdrbnice, ki že dlje časa
prejemajo sprejemanje odločitev o novem
mandatarju in sestavi izvršnega sveta. Zato je
vse, doseči soglasje, saj so predstavniki
zbora, ki močno vplivajo na dogajanje v par-

lamentarnih klopek, na dveh nasprotujočih si bregovih. Prav tako je bilo doslej neuspešno dogovarjanje med predsedstvom občinske skupščine in strankami, zato so rezultati jalovi, so večkrat opozorili pravljajali. Slišati pa je bilo tudi docela nesprejemljive težnje in izsiljevanja nekaterih poslancev zbora KS, ki so zagrozili, da bodo, če jih bosta ostala dva zbora preglasovala, zapustili skupno zasedanje. To bi namreč pomenilo bojkotiranje, kar bi bil seveda največji minus za demokracijo. Naposled so zahtevali, da predsedstvo občinske skupščine sprejme njihov predlog o umiku razprave o izvolitvi mandatarja izvršnega sveta s četrtkovske skupne seje zborov. Ker se to ni zgodilo, lahko na današnjem zasedanju SO prikažujemo nove zaplete.

MILAN JERŠE

Na kresni dan je umrl Miška Baranja

Ko umre človek, nam ostane dan spomina.

Smrt posvečuje dneve. Iz navadnega dneva naredi nepozabni dan. Dnevi, ko je prišla smrt, da bi v pozabo odvedla človeka, ki smo ga poznali, ki nam je bil blizu, dnevi, na katere je umrl kdo, ki nam je bil za živa pri srcu, postanejo posvečeni in z minevanjem poveljani dnevi.

Sele dovršena življenja so popolna življenja. Sele roke cimbalista, ki ne bodo nikoli več igrale, so roke popolnega mojstra. Kajti zdaj se njihova neponovljivost odkrije pred večnim obličjem minljivosti.

Smrti je popolno življenje, do zadnjega diha in do zadnjega dejanja, do zadnje misli in do zadnjega upanja izpopolnjeno življenje. Do zadnjega zvoka in do zadnje melodije izpopolnjeno življenje. Ko umre cimbalist, je dan njegove smrti dan dovršene melodije. Nič več ji ne more dodati in ne odvzeti.

Kresni dan ni navaden dan. Življenje, ki se je izteklo na kresni dan, je temu dnevu vtisnilo še eno nepozabnost. Dan, ko je umrl človek, ki smo ga poznali. Kaj če smo ga celo spoštovali ali nemara kar ljubili? Kako globoko se nam usode v srce in dušo tak dan? In kaj vse nam odkrije!

Na letošnji astronomski kresni dan je umrl triinsedemdesetletni Miška Baranja. Miška Baranja je bil mojster. Zadnja tri leta je igral v Beltinski bandi.

Nekdo je presunjen od Miškove smrti vprašal, če naj človek veruje v usodo? Vseeno je, če veruje ali ne. Smrt vedno prihaja kot usoda. Kaj pa je usojenost drugega kot neizbežnost. Smrt zagotovo pride.

Toda smrt, ki pride na sam kresni dan in odvede človeka v neminljivi sen kresne noči? Je to še vedno zgolj neizbežnost ali pa je v njenem prihodu tudi nezamenljivo sporočilo o čarnosti odhoda?

Ko so mi sporočili, da je umrl Miška Baranja in so zamrli človeški glasovi nejevere, ki so v zadnjem in lažnem upanju govorili proti neizbežnosti, sem zaslišal tišino kresnega popoldneva. Ob petih uri popoldne.

»Veter je odnašal kosmiče vate / ob peti uri
popoldne. Čmrlj je pričel brenčati / ob peti uri
popoldne.« Federico Garcia Lorca v pesmi Rana
in smrt.

Zaslišal sem čmrlija, ki je brenčal nad poletno rožo in zrak je plaval skozi kosmiče vrbovega cvetja. Žejni log je bil ves vijugav od glasov prčjega petja, toda šumi, glasovi in zvoki so bili vsak na svojem mestu. Slišal sem brenčanje v pajčevino ujete muhe, poljub pobledela cvetnega lista vrtnice, ki je padel na zemljo. Ob ograji je počil semenski mešiček zrele trave in iz daljave je hrumel žetveni stroj.

Vse zvoke, vse glasove in vse šume je nosilo petje Miškovih cimbal. Zdaj vem, da je bil Miška Baranja čarovnik. In velika sreča je, da ta svet ni ostal brez čarovnik. Dokler imamo v posnetke ujetu petje Miškovih cimbal, bomo zmogli tudi brez praprtočnega semena, ujetega v čevlji na kresno noč. Še bomo slišali govorico ptic, poplesavanje trav in dopovedovanje vode.

Toda kako bomo poslušali cimbale v dnevih, ki so nam preostali? Nikoli brez spomina na Miška Baranjo, ki je umrl na kresni dan leta 1993.

ŠTEFAN SMEJ

Še drsimo navzdol

Ali je bil moratorij za stečaje, ki ga je pred dvema letoma uvedla slovenska vlada, najboljša rešitev za gospodarstvo, ostaja vprašanje. Vsaj v tistem začetnem obdobju, ko se je Slovenija osamosvojila in s tem izgubila pretežni del nekdanjega jugoslovanskega tržišča, je bil takšen ukrep potreben, saj se je zaradi zastoja v prodaji in neplačevanja starih terjatev likvidnostni položaj številnih podjetij zelo poslabšal. Če bi se v službi družbenega knjigovodstva dosledno držali zakona o prisilni poravnavi in stečaju, bi morali poslati v stečaj prenekatero podjetje.

Če je bil ta ukrep takrat nujen, pa je predolgo ostal v veljavi in mnogi so se opozarjali, da pušča negativne posledice. Očitno so mu celo nezakonitost, saj se je z njim vlada postavila nad zakon. Vseeno pa ob tem ne moremo mimo nekaterih njegovih pozitivnih učinkov, saj se je pokazalo, da nekatera podjetja, ki so bila že zrela za stečaj, prebrodila začetne težave in v mnogih se položaji že izboljšujejo. Zdaj po dveh letih so se razmere že toliko normalizirale, da ukrep ni več potreben in v službi družbenega knjigovodstva so opozorili, da bodo ponovno začeli izvajati zakon o prisilni porav-

navi in stečaju. Svoje naj bi še prej o tem povedali poslanci državnega zbora, v Sloveniji pa je okoli 1700 podjetij, ki so že zrela za stečaj.

V Pomurju je tačas 13 podjetij, ki so izpolnili pogoje za stečaj, v njih pa je zaposlenih nekaj več kot 500 delavcev. Navkljub moratoriju pa so v službi družbenega knjigovodstva v Murski Soboti že lani oktobra začeli s prijavo stečajnih postopkov za tiste družbe z omejeno odgovornostjo, ki niso imele zaposlenih. Seveda pa se sodišča nerada odločajo za stečaje, saj mora v tistih podjetjih, ki so brez premoženja, stroške stečajnega postopka

nositi država. Od leta 1989 do zdaj so v Pomurju vložili 63 prijav za uvedbo stečajnega postopka, v teh podjetjih pa je bilo zaposlenih več kot 5.400 delavcev. Seveda to ne pomeni, da so vsi ostali brez zaposlitve, saj so na razvalinah odmrlih podjetij ponekod zrasle nove firme, vendar je tudi usoda nekaterih od teh še vedno vprašljiva. V 53 primerih je prijavo za stečaj vložila služba družbenega knjigovodstva, v preostalih primerih pa so bili predlagatelji stečajni dolžniki in v enem celo občina. Ob stečajih je bilo v tem času prijavljenih še 13 likvidacij, od katerih so štiri že končane.

Sicer pa v soboški podružnici službe družbenega knjigovodstva ugotavljajo, da je likvidnostni položaj pomurskega gospodarstva še vedno slab, saj so maja zabeležili 76 pravnih oseb, ki so imele nad 5 dni blokiran žiro račun v skupni višini več kot 862 milijonov tolarjev, v teh firmah pa je zaposle-

nih okoli 11 tisoč delavcev. So deč po teh podatkih bi lahko sklepali, da so med njimi nekatera večja podjetja, vendar to še ne kaže dejanskega stanja, saj se v nekaterih firmah zaradi poslovnih interesov zavestno odločajo za takšno stanje. Vse to pa vendarle kaže, da se razmere v gospodarstvu še niso umirile in da je še mogoče nazadovanje. To navsezadnje potrjujejo tudi podatki o gibanju obsega industrijske proizvodnje, ki se še naprej zmanjšuje. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je bila januarja in februarja le-ta v Pomurju manjša za dobrih 8 odstotkov, marca je bila v primerjavi z enakim lanskim mesecem večja za 2,5 odstotka, aprila pa je ponovno padla za več kot 14 odstotkov. Nazadovanje je v Pomurju močnejše od republiškega povprečja, vendar tudi te primerjave niso povsem realne, saj je v preteklosti proizvodnja v Pomurju padala počasneje kot v Sloveniji. Da razmere niso rožnate, pa navsezadnje potrjuje tudi podatek o številu brezposelnih, saj se je relativna brezposelnost v Pomurju že povzpela na 16,5 odstotka.

LUDVIK KOVAČ

Samovžig odpadkov v Hrastju-Moti; zakaj nista bila obveščena komunalni in sanitarni inšpektor?

Gasilci in smetišča

Za gasilce vemo, da morajo poprijeti za kakršnokoli delo, pa najsi gre za poplave, ko morajo utrjevati nasipe ali reševati ljudi in živino, ali pa za sušo, ko morajo s cisternami voziti pitno vodo. Seveda je njihova osnovna dejavnost gašenje požarov. Toda tako trdovratnega požara, s kakršnim so se spoprijeli minul teden, že dolgo niso imeli. Poleg tega to ni bil navaden požar; bilo je nekakšno podtalno tlenje, vonj oziroma smrad pa so lahko vohali daleč naokrog. Ali je res samo njihova dolžnost, da pogasijo tovrstni požar? Šlo je namreč za vžig odpadkov v Hrastju-Moti, kjer je že vrsto let občinsko odlagališče odpadkov. Ne moremo zapisati, da samo komunalnih odpadkov, saj so pred desetletjem in več tja vozili tudi nevarne industrijske odpadke, marsikdo pa se bo še spomnil nočnih voženj tovornjakov z registracijo iz precej oddaljenih občin, ki so pred leti vozili na to odlagališče odpadke nepreverjenega izvora in krajane sprasovali za pot.

Ker smo prejeli uradno poročilo poveljnika Občinske gasilske zveze Gornja Radgona o uspešno končani akciji (?), je najbolje, da ga v celoti posredujemo tudi našim bralcem:

»Goreti je začelo 28.5.1993. Gasilci GD Hrastje-Mota so samoiniciativno istega dne začeli gasiti na smetišču, ki je gorelo na pribl. 300 m² – pas 5 x 60 metrov. Gasili so 4 ure in poklicali na pomoč tudi GD Hrašenski Vrh. Čez štiri dni je zopet začelo goreti na istem mestu, zato so gasilci GD Hrastje-Mota ponovno samoiniciativno gasili. Takrat je gorel pas pribl. 5 x 30 metrov. Tako so samoiniciativno gasili še dvakrat v presledkih 3-4 dni. Ker požara na ta način ni bilo mogoče pogasiti, saj gori v globini, sem v ponedeljek 14. 6. 1993 poklical direktorja Komunalne g. Prajndla, da sva si skupno ogledala razmere in se dogovorila za nadaljnjo akcijo in dokončno sanacijo požara.

V ponedeljek, 14.6.93, sem poslal eno vozilo GD Radgona, da bi poskusili pogasiti s pripomočki za globinsko gašenje. Tudi ta intervencija je bila neuspešna, zato sem zahteval bager, ki bi odstranjeval goreče smeti, gasilci pa bi sproti gasili. Ker bagerja še 15.6.93 ni bilo, smo še enkrat poizkusili z globinskim gašenjem. Tudi tokrat neuspešno.

V torek, 15.6.1993, smo se dogovorili, da bomo v sredo ob 11. uri dokončno rešili problem. Dogovorjeno je bilo, da Komunalna pripelje bager, gasilci pa bodo polivali z vodo.

V sredo, 16.6.1993, ob 11. uri je akcija stekla in tudi uspela. Končana je bila ob 15.30.»

Akcija gašenja podtalnega vžiga odpadkov v Hrastju-Moti se je zaenkrat končala uspešno, nihče pa ne more zagotoviti, da takšnih vžigov več ne bo. Komunalna, odgovorno podjetje, ki upravlja odlagališče, je v začetku leta resda uredilo odplinjevanje, očitno pa ne dovolj globoko. Kdo sploh ve, kako globoko in kakšni odpadki so navoženi na to odlagališče pri Muri? Niso redki primeri, ko podobna »divja« odlagališča, kjer ni sproti urejeno odplinjevanje in zbiranje izcednih vod, začnejo tleti in jih ne morejo pogasiti tako dolgo, dokler vsega ne izpraznijo do dna! Strkovnjaki, ki se ukvarjajo z zbiranjem odpadkov in urejanjem odlagališč tudi poznajo strašne primere podtalnih eksplozij odlagališč odpadkov – v takih primerih se vsa svinjarija, ki se je nabirala na nekem odlagališču, razstori 20 kilometrov naokrog (odvisno od moči eksplozije in vremenskih razmer).

Kakorkoli – podobna odlagališča odpadkov bodo predstavljala vedno večji problem, saj se je desetletja dolgo tam nabiralo vsemogoče, se bolj ali manj razgrajevalo, bile so kemične reakcije, bolj ali manj škodljive za okolje in ljudi. Dokler takšnih odlagališč ne bomo sanirali in s tem preprečili nadaljnje ekološke katastrofe in zastrupljanje podtalnice, je nesmiselno govoriti o urejanju odlagališč in zbiranju odpadkov. In končno: vžig odpadkov na odlagališču ni navaden požar, ki se prepusti zgolj gasilec; upravitelj bi moral takoj reševati problem, še prej pa obvestiti komunalnega, sanitarnega in še katerega inšpektorja!

BERNARDA B. PEČEK

Studenta postajata znanstvenika

Kako mravlja najde pot skozi luknjičav kamen

Pri mladima gospodoma je, že kar se fizične pojave tiče, tako, kakor se to pri uspešnih tandemih rado zgodi. Približno enako visoka sta, kakšen slab peden nad meter osemdeset, Aleš je nekoliko višji od Roberta. Robert Meolic je nekoliko bolj skavtske postave, Aleš pa je v tem oziru njegov komplement, bolj čokatega stasa. Aleš ima temnejše in rahlo skoraj lase, Robi jevi so gladki in svetlejši. Dopolnjujoča razlika je tudi v njunem pogledu, oba gledata sinje, toda Aleševi oči so temnejše, Robi se iz očesnih koticov in lic nenehno smehlja.

Enadvajsetletna študenta 1. letnika računalništva na Tehniški fakulteti v Mariboru razkazuje fotografije, ki sta jih posnela, ko sta bila pred kratkim, pred mesecem dni, na konferenci v mestu Evry pri Parizu. Tekmovali so študentje 8. Mednarodnega združenja IEEE. IEEE je kratica, ki pomeni Institute of Electrical and Electronics Engineers, gre za največje svetovno združenje strokovnjakov, ki se ukvarja s računalništvom, pa sta tam bila in tekmovala za »mlado, neodvisno Slovenijo«, kot sta zapisala na koncu svojih kratkih izjavnih predstavitev.

Tukaj stojiva na vrhu Eifflovega stolpa, prav za najinimi nogami se smer proti Sloveniji. Oči smeri. Tole je Aleš, tole je Robi, razlaga Robi. Tukaj je skupaj z mlado Američanko, ki je prišla kot gostja na teletanku. Na tej fotografiji smo s finalisti, Guido iz Belgije, Philippe, prav tako iz Belgije, Hannu iz Finske, Anthoni iz ZDA in gospod Poortman iz nizozemske organizacije.

Čisto tole pa je fotografija predstavitev najine naloge. Na sliki zelo komunikativna, saj smo se v vseh jezikih na konferenci s sponzoriranimi, da sta fakulteti so nama rekli, da moramo biti pri tem slednjemu, da bomo pomagala soboškim znanstvenim delom.

Članek o logičnih funkcijah, ki so običajni grafi, sta ga napisala dijaka soboške gimnazije.

Aleš Časar in Robert Meolic: Kako preveriti, da bo, če bo...

nazije, ki se je v času njenega šolanja še skrivala pod imenom Srednja tehniška in naravoslovna šola, Aleš in Robi zasleda drugo mesto.

Tekmovanje je bilo v okviru računalniške konference CompEuro. Priredilo ga je svetovno združenje IEEE. Organizacija IEEE, ki ima skupaj 320.000 članov iz 150. držav, je razdeljena v več regij. Evropa z Afriko in ruskim delom Azije spada v Regijo 8.

Znanstveni članek sta napisala za izbirno tekmovalno slovenskih študentov, ki je bilo lani septembra v Portorožu. Zdaj ko sta v tretjem letniku, je njun mentor v laboratoriju za digitalne in informacijske sisteme doc. dr. Zmago Brezocnik, v raziskovanje pa ju je že v drugem letniku vpeljal prof. dr. Bogomir Horvat. V zadnjem času sta se ukvarjala s tem, kako učinkovito interno predstaviti logične funkcije v računalniku. V Portorožu so njun članek, ki je sežet obsežen programski paket, izbrali za najboljšega.

Za mednarodno tekmovalno v Evryju pri Parizu sta ga prevedla v angleščino. Poslala sta ga in mednarodna žirija je avtorje petih najboljših razisko-

valnih člankov povabila na finalni del tekmovanja. Tudi njiju, ki sta vedno znova med najmlajšimi študenti. Že v Portorožu so bili vsi njuni tekmečki študentje podiplomskega študija. Prvonagrajenec v Evryju je bil podiplomski študent iz Južne Afrike, starejši so bili

mora biti postopek delovanja opisan v matematičnem ozioroma logičnem jeziku.»

Najbolj je to seveda zanimivo za tiste, ki računalniška vezja izdelujejo. Pred kratkim se je dalo prebrati neki poljuden članek, ki je opisoval težave evropskih in ameriških izdelovalcev računalniških vezij. Japonci so seveda boljše, manj vezij jim po preverjanju odpade, zato so njihovi računalniki cenejši. Alešev in Robijev program rabi za takšno preverjanje, za ugotavljanje, če bo električni impulz izbral pravo pot in bo računalnik potema-kem deloval pametno.

Zadeva spominja na zgodbo iz neke kitajske pravljice, v kateri je preizkušani snubec moral skozi luknjičav kamen napeljati nitko. Bila je samo ena taka luknjica, ki je šla skozenj. Znašel se je tako, da je nitko privezal na mravljin zadek, nasprotno stran kamna pa je namazal z medom. Mravlja je tako dolgo brzkala sem in tja, da je prišla skozi. Toda kaj bi bilo, če spužvast kamen vsaj na enem mestu ne bi bil preluknjan skozi in skozi? Prav v tem

tudi vsi drugi finalisti.

Kaj sta Aleš in Robi pravzaprav naredila?

Na koncu učbenikov za logiko so navadno poglavja, ki nakazujejo, kako se lahko logične funkcije uporabijo v tehniki, danes predvsem v računalništvu. Mlada raziskovalca sta naredila nekaj, kar potrjuje, da je logično mišljenje, ki se pretvori v računalniško vezje oziroma v manipuliran silicijev kristal, aplikativno in predvidljivo. Oziroma obratno, da določen silicijev kristal deluje kot binarna logična funkcija.

Aleš razlaga: »Računalniško vezje mora biti pravilno, ustrezati mora določenim pravilom. Vsa vezja, ki so izdelana, niso takšna...

Robi: »Midva sva sestavila računalniški program, s katerim se preverja, ali vezje ustreza zahtevam. Do vezja pride več električnih signalov, ki določajo signale na izhodu. Najin program omogoča preverjanje, ali ta proces poteka pravilno.»

»Tukaj mora biti povedano še nekaj vmes,« pravi Aleš. »Najin programski paket tega ne preverja direktno, ampak

Aleš Časar in Robert Meolic sta že iz osnovnošolskih časov nosilca Vegovih značk. Značke dobivajo najboljše v matematiki. Na soboški gimnaziji sta bila sošolca. Skupaj sta bila druga na republiškem tekmovanju iz fizike. Aleš je bil povrh še prvi v logiki, nekoč drugi v fiziki in matematiki. Dvakrat je na jugoslovanskem tekmovanju zastopal Slovenijo.

je Alešev in Robijev dognanje. Ugotoviti, da takšna pot od vhoda do izhoda obstaja in da je prava, da izstopa na prave koncu.

V Sloveniji računalniških vezij seveda ne izdelujemo. Iz IBM-a, Hewlett Packarda ali katere druge evropske ali ameriške računalniške tvrdke pa jima doslej še niso ponudili sodelovanja. Ko ju to vprašam, se iskro zasmejeta. Čeprav vesta, da to nikakor ni nemo-goče, mogoče celo ni zelo daleč.

ŠTEFAN SMEJ

Cesmi zapleti v KS Šulinci

Priti mora minister!

V Šulincih so končno dočakali vsaj enega predstavnika oblasti, ki je prišel mednje in jim pristluhnil njihovim zahtevam za posodobitev republiške ceste Petrovci-Šulinci-Zenavljje-Martinje-Kuzma. To se je zgodilo pretekli četrtek, ko se je odzval vabilu za pogovor podpredsednik izvršnega sveta SO Murska Sobota JANKO HALB. Drugih vabiljenih pa žal ni bilo, čeprav je vodstvo krajevne skupnosti zagrozilo, da bo v nasprotnem organiziralo 21. tega meseca enodnevno zaporo cest, od 28. junija pa trajno zaporo, če ne bo prišlo do zadovoljivega dogovora.

Gospod Halb seveda ni bil pristojen sogovornik v zvezi z republiško cesto, povedal pa je, da je dan prej klical na ministrstvo za promet in zveze v Ljubljano in da mu je državni sekretar Dvornik dokaj neprijazno odgovoril, da se za takšne neokomunistične revolucionarne metode pošilja v arest. V mislih je imel napovedi o zaporah cest, za kar Šulinci sicer niso dobili dovoljenja. V občinskem proračunu pa ni dovolj denarja za posodabljanje občinskih cest, kaj šele za republiške.

V KS Šulinci pa niso zadovoljni tudi z matično občino, saj so 15 let plačevali občinski samoprispevek, dobili pa niso skoraj ničesar. Tako sta odseka cest Boreča-Šulinci in Stanjevci-Gornji Petrovci skoraj neprevozna za osebane avtomobile. Bolj sta namreč podobna poljskima kot občinskima cestama. Nekaj bolje kaže šele sedaj, ko so končno tudi oni uspeli priti v občinski program posodabljanja cest.

Kljub nezadovoljstvu, da ni bilo na pogovor nikogar iz republike in tudi nobenega republiškega poslanca ne, so se odločili, da bodo napovedane zapore cest preložili, ker jim je podpredsednik izvršnega sveta med drugim obljubil, da bo poskušal pregovoriti prometnega ministra Umka, da bo prišel na srečanje z njimi vsaj v Mursko Soboto, če že ne na Goričko.

JOŽE GRAJ

Pogovor s predsednikom državne parlamentarne komisije za lokalno samoupravo dr. Cirilom Ribičičem

»Osnova za preobrazbo občin ni njihovo drobljenje, ampak to, kaj pridobijo ljudje!«

Ko kdo omeni lokalno samoupravo, večina ljudi pomisli na nekaj skrajno dolgočasnega. Gre pa pravzaprav za proces, s katerim se bo prej ali slej srečal vsak od nas. Če prej ne, pa takrat, ko se bo treba na referendumu odločiti, v kakšni občini naj bi živel v prihodnje. Prav zdaj pa so pri nas pospešene priprave na sprejetje zakona o lokalni samoupravi, ki naj bi vnesel vrsto sprememb v organiziranju novih občin, pokrajin in upravnih okrajev. O tem in drugih aktualnih vprašanjih lokalne samouprave je stekel pogovor s predsednikom državnih parlamentarne komisije za to področje dr. Cirilom Ribičičem.

- Ali menite, da bo ob kopici odprtih vprašanj možno do konca leta sprejeti kar štiri zakone, in sicer o državni upravi, lokalni samoupravi, referendumu in volitvah ter nato izpeljati volitve v letu 1994, ko poteče mandat občinskim skupščinam?

»Če bi delali tako, kot smo zadnje leto, potem tega ne bi uresničili. Zdaj se poskuša, kar je tudi namen posebne komisije, da lokalno samoupravo postavimo v osrednje pozornosti. Tu smo šele na začetku, saj je zaradi blokade v prejšnji skupščini prišlo do zastoja na tem področju, upadla pa je tudi zagnanost ljudi in nosilcev funkcij. Te zadeve smo z obravnavo stališč v državnem zboru in tudi v državnem svetu že uspeli premakniti z mrtve točke, zato lahko zagotovim, da bo v naslednjem letu potekala zelo intenzivna razprava o lokalni samoupravi, ker menimo, da je treba veliko časa prepustiti preobrazbi lokalne samouprave, zlasti še ljudem, ki naj konkretno analizirajo stanje na svojem območju, kjer bodo imeli referendum. Po drugi strani pa bi morali temeljne dileme glede kriterijev za nastanek občin in pokrajini odpraviti še v tem letu.«

– To velja verjetno bolj za sprejetje zakona o lokalni samoupravi?

»Ideja je, da bi zakon o lokalni samoupravi sprejeli do konca letošnjega leta in da bi

že prej, če bodo to dopuščale možnosti, sprejeli zakon o volitvah v občinske svete, ker bi ta reševal tudi nekatere aktualne probleme zastojev in blokad. Hkrati naj bi vzporedno sprejeli tudi zakon o načinu določanja okolišev za referendum o oblikovanju novih občin in bi istočasno nastala tudi zakonodaja o državni upravi in javnih financah, kakor tudi o pravosodju. Gre torej za širok sklop vprašanj, ki jih mora posebna komisija o lokalni samoupravi, za kar nas je zadolžil državni zbor, postaviti v določen okvir.«

Čas je dozorel za spomladanske volitve

– Večkrat se omenja, da nas že spomladi prihodnjega leta čakajo nove volitve. Kako je s tem?

»Tukaj je še dilema. Naša komisija se je zavzela za to, da bi spomladi opravili volitve v občinske svete. Potekale na bi še v okviru sedanjih občin, roki za preobrazbo občin pa naj bi se začeli z novimi volitvami. Nekateri menijo, da bi lahko že pred temi volitvami opravili vse druge zadeve, o čemer pa resno dvomim. Dva tako zahtevna projekta, kot sta lokalna samouprava in priprave na volitve, je namreč težko opraviti v tako kratkih rokih. Najbolj pomembno pa se mi zdi, da pozitivno motiviramo ljudi za preobrazbo lokalne samouprave. Skratka,

osnova za to preobrazbo, ručenje in drobljenje dosedanjega sistema občin, je predvsem, kaj ljudje pridobijo. V razpravah je treba povedati, da bomo skušali lokalno samoupravo organizirati na drugačen način, da bo bližje ljudem in njihovim življenjskim interesom. To pomeni, da ne bo več nastajala po podobi države in njenih potreb v zvezi z izvajanjem predpisov, ampak bolj iz potreb ljudi.«

- S sprejemom Republike Slovenije v Svet Evrope so

DR. CIRIL RIBIČIČ - Predsednik parlamentarne komisije za lokalno samouprav, fotografija: Nataša Juhnov

nam naložili tudi vrsto obveznosti, predvsem pri izvajanju deklaracije o lokalni samoupravi. Kaj menite kot strokovnjak o naši pripravljenosti na te spremembe?

»Pomembno je, da strokovno delo, ko je prišlo do politične blo kade v zborih združenega dela in občin v parlamentu prejšnjega sklica, na srečo ni zastalo. Zato je bil strokovni stik s Svetom Evrope vzpostavljen. Že pri pisanju ustave smo imeli pre seboj evropsko listino o lokalni samoupravi. Obstaja pa kar 48 dokumentov, ki jih je v zadnjih letih sprejel Svet Evrope samo o lokalni samoupravi. Tako smo s pomočjo strokovne skupine, ki jo vodi mag. Stane Vlaj, v stalnem stiku. Ko bomo to zakonodajo sprejeli, ne bo več problemov s prenašanjem evropskih izkušenj k nam. Evropeizacija bo s to zakonodajo odprta, čeprav se nekateri bojijo, da bi se znašli v podobnem položaju kot ne razvite afriške države ali Albanija, kar je povsem neupravičeno. Jasno je, da si bomo pomagali s tistimi evropskimi izkušnjami, ki nam ustrezajo, in jih prilagodili našim razmeram. Ta trenutek so v Evropi zelo različne rešitve pri povezovanju zelo majhnih občin v večje, ki pa so še vedno bistveno manjše od naših. Iz evropskih izkušenj lahko ugotovimo, da imajo na takem območju, kot je Slovenija, praktično povsod dvonivojsko lokalno samoupravo, torej neke vrste regionalizem. Res pa je, da Evropska lista ina o lokalni samoupravi ne predpisuje nekega vzorca, zato pomenijo ti dokumenti nekakšen minimum skupnih kriterijev, teženj in usmeritev, ki nas nikakor ne bodo ovirale, ampak pomagale pri naših konkretnih odločitvah.«

Zoper: Deli in vladaž!

– Kljub temu pa se v praksi pojavljajo različni pogledi na upeljivanje lokalne samouprave pri nas. Kje vidite vzroke za to?

»Logično je, da so pogledi različni. Mi imamo marsikaj pozitivnega na tem področju še iz preteklosti. Npr. mnogosredniški razvoj je v zadnjih dveh letih zelo pomembna usmeritev. Prav tako pomemben je bil komunalni sistem kot element decentralizacije, po katerem se je bistveno razlikovala naša ureditev od ureditve v drugih vzhodnih državah, pa tudi od nekaterih republik nekdanje Jugoslavije. Po drugi strani pa nas je ta koncept pripeljal do zelo velikih občin, ki

podrejene in nesamostojne. Zato se je uveljavilo mnenje, da bi kot nekakšno orientacijsko spodnjo mejo določili 5 tisoč prebivalcev. Pri mestih pa je dilema: 10 ali 20 tisoč prebivalcev. Seveda je to samo eden od kriterijev, veliko pomembnejše je ugotoviti, ali občina izpolnjuje druge pogoje, da bo uresničevala življenjske potrebe ljudi, kot so gospodarstvo, kultura, javne službe itd. Ta dva modela, ki ju je pripravil akademik dr. Vrtišer, in zamisli s terena se nekako dopolnjujejo. Zato jih bo treba uskladiti, končna odločitev pa seveda ne bo odvisna samo od tega, kaj bo pisalo v zakonu, ampak od tega, kako se bodo opredeljevali ljudje. Čustvo, ki mu rečemo pripadnost določenemu kraju ali delu Slovenije, mora zakon upoštevati v tem smislu, da je pri oblikovanju občin obvezno izvesti referendum. »

Dohodnino naj bi dobila občina

- Ob vsem tem je gotovo velikega pomena določanje vsaj enega izvirnega prihodka občine, kajti brez finančne avtonomije si je nemogoče zamisljati učinkovito delovanje novih občin!

»V zametku nove zakonodaje je predvidenih nekaj vrst del izvirnih dohodkov občine. Mnenje komisije je, da bi tudi del dohodnine morala dobiti občina, kar bo seveda odvisno od obsega zadev, ki jih bo opravljala; tako glede lokalnih zadev in tistih nalog, ki bodo prenesene nanjo. Po ustavi pa je jasno, da mora država, ki prenaša zadeve na občino, prenašati tudi sredstva. Pri tem pa bomo morali sodelovati s tistim delom naše državne strukture, ki mora skrbeti za racionalno porabo denarja. Poleg tega, ko bo sistem vzpostavljen, mislim, da bodo občine med seboj tekmovalle ravno v tem, katera bo predpisovala nižje davke. Občina, ki bo cenejša, bo na svoje območje pritegnila več obrtnikov in drugih dejavnosti in tako imela višji dohodek. Temeljna dilema bo zato, kje postaviti zgornjo mejo za te dohodke. Člani komisije za lokalno samoupravo se bomo zavzemali, da občina dobi dohodnino in druge davke občine.«

Pokrajine so v interesu Slovenije

– Zdajle obstaja upravičena
bojazen, da se bodo manjše
občine »utopile«.

»Tu je resda problem, zato bo treba pri oblikovanju občin pač pogledati kriterije in ugotoviti, ali bo lahko obstajalo tisto, ki bo občinam omogočalo reševanje življenjskih potreb. Gre pa še za drugo vprašanje. Če bi nastala množica zelo majhnih občin in ne bi bilo ničesar med občno in republiko, potem bi to lahko izkoristili za centralizacijo Slovenije. Ta centralizacija bi bila toliko nevarnejša, kolikor večji bi bil prepad med državo in nemočnimi, neplivnimi občinami. Zato je pokrajina v inte-

Od 3 na 5 tisoč prebivalcev

– V praksi se pojavlja še drugi model oblikovanja občin. Prej je bil omejevalni dejavnik število 3 tisoč, po novem pa 5 tisoč prebivalcev. Zakaj tako?

»Prihajalo je do pomislekov, da bodo take občine pretirano majhne in bi lahko razočarale ljudi, ker ne bodo mogle uspešno opravljati svojih funkcij. Tako bi bile gospodarsko

tudi zagotovilo za vpliv na
publiško politiko. Zato je ve-
liko bolje, da dobimo sor-
malno, majhno občino in po-
krajino kot drugo raven, ki bi
izražala interese povezanosti ob-
čin in dobila nekatere državne
funkcije. In ker ustava določa
pokrajino kot prostovoljno
skupnost, ki nastane na osnovi
odločitev občin, je po-
membeno, da bi država s prena-
šanjem pristojnosti in finan-
ciranjem zagotovila nastajanje
pokrajin. Mislim, da bi ta pri-
stop lahko zelo učinkovito
spodbujal nastajanje nekakšnih
naravnih pokrajin, kot pa če bi
to predpisovali z močjo ustave
ali zakona. »

– Ali ste v komisiji
mišljali, koliko pokrajina
potrebovali v Sloveniji?

Proces preobrnice
kainc samouprave je v ar-
katerih evropskih država
potekal vsaj deset let. Zato
bi bilo najslabše, če bi pri-
nas z izgovorom časovne
stiske hoteli sprejeti hitro
odločitve, ki bi jih kasneje
drago plačali.

»No, tukaj so pogosto različni. Nekateri celo mislijo, da bi dosedanje občine nastale kot pokrajine, kar se bo v nekem primeru morda tudi zgodilo, vendar je to dokaj skrajni pristop. Mnenja je, da bi imeli pri nas od 10 do 23 upravnih okrajev, in v teh okrajih bi treba po mojem iskati tudi širitve za pokrajine. Zaenkrat nimamo strokovnega mnenja, ki je v pripravi. Osebo nimam, da bi pokrajine morale imeti v vsej Sloveniji, ampak morale pokriti celotno državo, močje in bi se vse občine morale vključiti v eno od pokrajin. Od odgovora na vprašanje, v katero pokrajino in s kom se želi kdo povezati, bo odvisno marsikaj. Morda bi posamezniki razmišljanje iz državnih svetov, da bi si lahko liste poslance, ki so vezane na sedež pokrajine, delila posamezniki v občinski središčih. Skratka, bi pomeni, da ne bi vseh funkcij obvezno zreducirali na eno občinsko središče, s čimer bi izognili tudi pretiranemu lokalnemu prestižu.«

**Z enodomini
parlamenti nad**

– Že nekaj časa p...
jamo z blokažo delavcev
činskih skupščin, ki religioz...
ne morejo sprejeti ničesar. Ali
storiti? Ali se zavzemati
enodomen parlament
morda tudi za predčasne reš...
tve?

"Jasno je, da
nje enodomni občan
Gre za vprašanje, kako do
daj. V komisiji menimo, da bi
smiselno in koristno, ne bi
se srečujo s težavami in
kadami, da ugotavljajo skup
nost in glasujejo vsi trije
skupaj. S tem onemogočimo
da bi en zbor blokiral delo
nje ostalih dveh zborov. Trije
pa ni treba vsiljevati istih
činam, ki delujejo lastno
kot tridomne, saj
funkcijo opravljajo do sploš
danskih volitev. Res pa je, da
tega problema s statutom
bodo mogle rešiti tiste občine,
kjer je blokada, ker je težko
spremeniti statut. Ena od
nosti so predložene možnosti
gre za politično
druga možnost, ki bi jo
uveljavili že sedaj, pa
z zakonom predpiše po
občinske skupščine, da
tem vsi trije
skupaj. MMLA
tore N. J. J.

SGP POMGRAD
ABI
d.o.o.

SGP POMGRAD – ABI Lipovci, d.o.o.
TRGOVINA
tel. 42 474, 42 403

Največja izbira betonske galanterije v Pomurju: betonske cevi od Ø 12,5 do Ø 150, betonska opeka, goveje in svinjske rešetke...

Ponujamo tudi raznobarvne betonske tlakovce ter termo- in hidroizolacijo.

Posebno ugodne možnosti plačila.

NOVOST: SILIRANJE VLAŽNE KORUZE V ZEMLJU

1. Prilozni potiz
2. Ventilator (puhalnik)
3. Čev puhalnika
4. Odvzemni potiz
5. Mlin za koruzo
6. Ciklon
7. Metalna naprava
8. Tehnica
9. Regulator plinskega ventila
10. Plinski beton
11. Plinski vod (cev)
12. Odprtina za polnjenje

13. Dvoplastna poliestrska obloga pokrova
14. Dvoplastna poliestrska obloga sten
15. Kontrolna vrata

The diagram illustrates a corn silage storage system integrated into a building. It shows a cross-section of the building with a gabled roof and a circular window (10). Inside the building, there's a control room area containing several components labeled 7, 8, 9, and 11. A large silage bin is attached to the side of the building. This bin has its own roof and walls, which are labeled 13 and 14 respectively. The bin features a hopper at the bottom and a discharge chute. Various other numbered parts are indicated throughout the diagram, corresponding to the legend.

STROJE:
FAMUS-MAX
URCH-LANDMASC-
HIMEN GES.M.B.H.
9522 GR. ST. FLO-
RIAN TEL.: 03464/
2252/2573
POLIESTERSKA
OBLOGA STEN:
FA. GRUNDNER
INFRASÄHRER
TEL.: 03183/650

**GRADNJA SI-
LOSOV - SVE-
TOVANJE:**
ALOJZ KRALJ
SPODNJA
ŠČAVNICA 71
GOR. I. RAO
GORA
TEL.: 069/60 501

**ING. LEHNER
LANDWIRTSC-
HAFTSBAU
9020 KLAGEN-
FURT
TEL.: 0463/
30137**

Izobraževanje odraslih

Pa še kako je nujno!

Človek nikoli ne zna dovolj, zato si mora nenehno izpopolnjevati znanje, če želi, da ne bo ostal daleč zadaj. Poleg tega splošnega spoznanja prinašajo zahteve po izobraževanju tudi spremenjene razmere. Zdaj so, denimo, prišla leta gospodarske krize in z njo vedno večje težave pri zaposlovanju. Le-te so tudi posledica nujnega preusmerjanja (preustroja) gospodarstva. Potrebna so torej tudi nova znanja, novi proizvodi, nova tehnologija in novi trgi z novimi zahtevami. Zato vse kaže, da bomo še pri posebej potrebovali ljudske univerze ali njim podobne ustanove (jane ali zasebne) za uspešno in kakovostno izobraževanje odraslih.

Nedavno smo v Ljutomeru srečali sekretarko Zveze ljudskih univerz Slovenije **Katjo Dovžak** in svetovalec Zveze ljudskih univerz **Zorana Bizjaka**, poleg njiju pa tudi predstavnice vseh štirih pomurskih ljudskih univerz in občin. Tako smo lahko zvedeli nekaj več o delovanju Zveze ljudskih univerz, nekaterih stališčih vlade do izobraževanja odraslih in še nekaj zanimivih podatkov iz Pomurja.

Potrebni so novi programi

KATJA DOVŽAK: »Naša zveza deluje že od leta 1958, in sicer najprej kot Zveza delavskih univerz, pred dvema letoma pa smo se preimenovali v Zvezo ljudskih univerz. Osnovo za delovanje nam daje zakon o zavodih. Največji del našega dela namenjamo splošnemu izobraževanju, ki predstavlja okrog 52 odstotkov naše dejavnosti. Sem sodi tudi osnovna šola za odrasle, ki je deležna prenove, tako kot osnovna šola za mladino. Tudi to se, da bi uredili vse tiste zadeve v zvezi s to šolo, ki še niso rešene. Tako smo ob podpori ministrstva za šolstvo in šport lani uredili financiranje, ki je bilo doslej drugače urejeno kot za mladino. Veliko pa je še stvari, ki jih je potrebno postoriti v zvezi z učbeniki in učnimi pripomočki za odrasle itd.

Kar se tiče splošnega izobraževanja, je dan velik poudarek tujim jezikom. Strokovni delavci ljudskih univerz so v okviru Zveze lani pri-

odstotkov programov tovrstnega izobraževanja. To so predvsem programi za izpopolnjevanje in usposabljanje – pri nekaterih gre tudi za pridobitev javne listine – veliko energije pa vlagamo skupaj z drugimi v USA-programe (za pridobitev ustrezne izobrazbe). Tako smo lani, spravili skozi strokovni svet nov ferificiran program 5. stopnje, ki je bil zelo potreben predvsem brezposelnim in tudi zaposlenim. To je usposabljanje za računovodjo. Po enaki poti gre trenutno še en program, in sicer za poslovno tajnico, katerega nosilec je Ljudska univerza Zalec. Tudi za ta program je že opravljeno vse potrebno, tako da bo še ta mesec o njem presojala komisija pri stro-

KATJA DOVŽAK, sekretarka Zveze ljudskih univerz Slovenije

kovnem svetu za vzgojo in izobraževanje pri vladi Republike Slovenije. Pripravljen je že tudi tretji program, in to za kmetijce, ki ga namerava izvajati Ljudska univerza Lenart. V načrtih pa imamo še nekaj programov za novo šolsko leto. Pripravili bomo predloge, vendar bo njihova uresničitev odvisna od tega, ali nas bodo podprli ali ne. Težimo pa k temu, da bi tovrstne strokovne programe prevzemale ljudske univerze, ki že imajo izkušnje in ki lahko pripravijo tak program tudi v razvojnem pogledu. Tako načrtujemo poseben program za turističnega vodnika in za komercialista, ki bi bil podoben programu, kot je za usposabljanje računovodje. Tu imamo tudi podporo fakultet.

– **Kaj pa Andragoški center Slovenije, ki so ga lani ustanovili v Ljubljani in tudi precej posega v izobraževanje odraslih? Ne gre za preveliko podvajanje?**

»Z Andragoškim centrom Slovenije smo dogovorjeni, da Zveza

kon opredeljuje samo financiranje osnovne šole za odrasle, vse drugo pa je v domeni občine, v zadnjem času pa je veliko storila tudi država.

Kar se tiče financiranja, je treba reči, da so zelo velike razlike med občinami in tako tudi ljudskimi univerzami. V povprečju pa je delež javnih sredstev približno 9 do 10 odstotkov. Tukaj gre v glavnem za financiranje osnovne šole za odrasle. Niso pa vsi sredstva, ki jih ljudske univerze pridobivajo od zavodov za zaposlovanje. V manjših občinah je delež ustanoviteljev

Ljudska univerza v Ljutomeru nima lastnih prostorov za usposabljanje. V občini je okrog 5.000 zaposlenih in 1.200 nezaposlenih. Ljudska univerza ima največ dela pri splošnem izobraževanju in osnovni šoli za odrasle. Občina ne prispeva ničesar, temveč sredstva pridobivajo na tržišču, del pa prispevata zavod za zaposlovanje ter ministrstvo za šolstvo in šport.

v večini primerov višji kot v večjih občinah. To je tudi zato, ker je tržno lažje delovati v večjih občinah kot v manjših. Država Slovenija je v zadnjem obdobju veliko postorila za pospeševanje izobraževanja odraslih, manj so naredili po očinah. Z nekaterimi izjemami. Lani je bil prvič javni razpis za izvajanje programov ljudskih univerz, ki bo letos ponovljen. Poleg tega so v zadnjih dveh letih v proračunu posebej namenjena sredstva za izobraževanje odraslih. Ustanovljen je bil andragoški center.

Zveza ljudskih univerz je tudi finančno podprta za strokovno delo itd. Ministrstvo za šolstvo in šport razmišlja še o nekaterih drugih aktivnostih. Država je torej naredila bistvene korake in pričakujemo, da jih bodo storili tudi v ob-

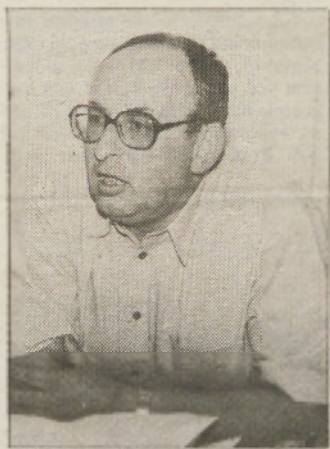
Ljudska univerza Lendava ima nekaj lastnih prostorov, sicer pa tudi pogosto gostujejo ali po šolah ali celo v hotelu Lipa. Največ imajo splošnih izobraževalnih oblik za odrasle. Z občino dobro sodelujejo, saj jih le-ta tudi zelo finančno podpira. V lendavski občini je okrog 8.000 zaposlenih in blizu 1.800 brez službe.

činah. Smo v stanju velike brezposelnosti. Ravno brezposelni pa potrebujejo veliko izobraževalnih programov. Brez znanja ne bomo odpirali novih delovnih mest.

Tudi interes države

ZORAN BIZJAK: »Zakon o izobraževanju odraslih je napo-

plimiranega pedagoga ali andragoga, skratka strokovnjaka za izobraževanje odraslih. Gre za 50 do 60 zaposlenih. Ni še odločeno, ali bodo ti ljudje državni uradniki in bodo torej na seznamu ministrstva za šolstvo in šport ali pa bodo delavci delavskih univerz, s katerimi bodo imeli sklenjeno delovno razmerje, ministrstvo pa jim bo zagotavljalo osebne dohodke pa naših kriterijih. Treba pa je biti zelo pozoren pri zaposlovanju. Tisti, ki imajo ljudi že zaposlene, verjetno ne bodo šli v nove zaposlitve, kjer pa jih nimajo, bo treba biti pozoren glede zaposlovanja za nedoločen čas, ker je odprto osnovno vprašanje, kakšna usmeritev bo sprejeta v prihodnje. Obeta se, na primer, program izobraževanja za razvoj turizma, po drugi strani pa je vlada ukinila ministrstvo za turizem. Tako je tudi s tem zaposlovanjem. Ni še jasno, ali bo pri izobraževanju nacionalni program tista osnova, ki bo dal možnost družbenega financiranja določenih programov, ali pa bodo to koncesije. Dokler te stvari niso razčiščene, je

ZORAN BIZJAK, svetovalec za izobraževanje odraslih pri ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije

torej treba biti previden pri novem zaposlovanju.

Velika stvar pa je razpis programov za izobraževanje odraslih. Sedaj že teče 30-dnevni rok za prijavo izvajanja programov. Želimo imeti konkretne podatke o nosilcu izvajanja programov oziroma za razvojne naloge. Treba bo izbrati ciljno skupino (populacijo), določiti trajanje programa in sestavo sredstev. Prav tako bo treba opredeliti način za ugotavljanje rezultatov znanja in izbrati ljudi, ki bodo nastopali kot izvajalci. Izvajanje programov bomo kontrolirali. Dostopni naj bi bili približno po enaki ceni. Podatek o materialnih stroških bo potrebno razdelati. Mora biti urejeno sofinanciranje – ali zavod za zaposlovanje ali fizične osebe. Republika bo dala tretjino sredstev, v določenih primerih pa tudi nekoliko višji delež, sicer pa bodo morali poskrbeti za sofinanciranje direktorji ljudskih univerz. Le-te bodo konkurenčne samo, če bodo boljše in cenejše od zasebnikov. Če pa bo to zagotovil kdo drug, bo denar iz republike dobil on.

Ljudska univerza Gornja Radgona deluje kot javni zavod, v okviru katerega sta tudi knjižnica in avtošola (ločeno financiranje). Občina jim gre celo na roko, saj znaša delež sofinanciranja okrog 33 odstotkov. Z njeno pomočjo pa so lahko začeli obnavljati in nadzidavati svoje prostore, tako da bodo pridobili okrog 300 kvadratnih metrov novih uporabnih površin. Tačas je v občini okrog 6.000 delovnih mest, okrog 1.800 pa je brezposelnih.

Prijavam bo torej treba priložiti dokazila o sofinanciranju, lahko tudi pogodbe, da se nekdo zavezuje, da bo sofinanciral. Iz republike bodo nakazali denar potem, ko bodo preverili, če bo to res realizirano.

Prav tako je dogovorjeno, da bomo pri tistih, ki bodo uspešnejši pri razpisu, primaknili tudi nekaj za materialne stroške – za nakup vsaj nekaj računalniške opreme ipd. V ta namen je zagotovljenih okrog 6 milijonov tolarjev.

JOŽE GRAJ

Naložba v znanje

Izobraževalna fundacija Pomurja bo zaenkrat dodeljevala finančno pomoč pri dodatnem izpopolnjevanju doma in v tujini samo nadarjenim dijakom in študentom (Zoisovim štipendistom). Tako so sklenili na ustanovnem zboru fundacije, ki je bil minul petek v Murski Soboti.

Pravzaprav bo krog upravičencev še nekoliko ožji, saj bodo lahko zaprosili za finančno pomoč le (nadarjeni) dijaki 3. in 4. letnikov z najmanj prav dobrim učnim uspehom in (nadarjeni) študenti s povprečno oceno najmanj 7,5. V tem šolskem letu bi bilo prvih 160, drugih pa okrog 110. To sta dokaj visoki številki in ni pričakovati, da bo v skladu dovolj denarja za vse. V tem primeru (enaki pogoji glede učnega uspeha in uveljavitve na raznih tekmovanjih ali pri raziskovalnih nalogah) pravilnik daje prednost kandidatom z nižjim dohodkom na družinskega člana. Kandidirali pa bodo lahko le prosilci s stalnim bivališčem v eni od pomurskih občin.

In kakšno dodatno finančno pomoč si lahko obetajo nadarjeni dijaki in študenti? Le-ta bo obsegala delno ali celotno pokrivanje stroškov za različne oblike strokovnega izpopolnjevanja (za bivanje in storitve), in to največ v višini osmih zamčenih osebnih dohodkov (bruto). V ta namen bo predvidoma vsako leto decembra objavljen javni razpis, izbiro kandidatov pa bo opravil upravni odbor fundacije, in sicer na podlagi predložene dokumentacije, mnenj strokovnih delavcev in tudi glede na sredstva, ki se bodo stekala na posebnem žiroračunu.

Ustanovitev fundacije je zaenkrat podprlo okrog 100 podpisnikov (podjetja, zasebniki in posamezniki) v Pomurju. Mesečni prispevek velikih podjetij bo 30.000,00, srednjih 10.000,00, in malih (tudi zasebniki) 5.000,00 tolarjev; posamezniki pa bodo nakazovali po 1.000,00 tolarjev.

Prejemniki denarne pomoči iz sklada Izobraževalne fundacije Pomurja si bodo po končanem izpopolnjevanju dolžni prizadevati (s svojim strokovnim znanjem) za gospodarski in družbeni razvoj Pomurja. Ob dodelitvi pomoči pa se bodo morali s pogodbo zavezati, da bodo pridobljeno znanje posredovali doma tudi drugim (mentorstvo, predavanja, razstave ipd.).

Pobuda nekaterih, da bi iz tega sklada omogočili finančno pomoč v izjemnih primerih tudi socialno ogroženim dijakom in študentom, pa ni bila sprejeta, ker da bi bilo potem preveč prosilcev, denarja pa veliko premalo.

JOŽE GRAJ

Storjena je bila krivica

Te dni smo prejeli v vednost tudi ugovor na točkovanje in ocenitev testa znanja iz kemije za 7. razred, ki so ga reševali na regionalnem tekmovanju kemikov osnovnošolcev v Lendavi.

Iz ugovora in priložene dokumentacije izhaja, da je prišlo do napačne ocenitve testa, ki ga je izpolnjeval **MATJAŽ TITAN** iz OS I M. Sobota. Njegov test je najprej nepravilno ocenila učenka Livija Timar (20 točk), nato pa je nepravilno opravila korekcijo fotokopije testa profesorica Vera Pintarič (21 točk). O tem se je namreč prepričala mentorica učenca Maja Rubin, ki je test poslala še v pregled avtorju doc. dr. S. A. Glažarju v Ljubljano, ki je dodelil učencu 2 točki več – skupaj 23 ali 87,7 odstotka vseh možnih. S tem rezultatom (5. mestom) pa bi se Matjaž že uvrstil na državno prvenstvo. V uradnem poročilu o rezultatih srečanja kemikov osnovnošolcev leta 1993 v Lendavi, ki ga je sestavil vodja tekmovanja **Franc Huber**, pa je zapisano, da je Matjaž Titan dosegel celo 24 točk (91,6 odstotka) in si tako deli 1. mesto z učencema Mariom Casarjem in Adrejo Kovač iz OŠ Bogojina.

Ta zgled je torej pokazal, kako različni so lahko kriteriji za ocenjevanje. Iz ugovora, ki sta ga podpisali učenčeva mama Jasna Čer-Titan in Maja Rubin, pa je zaznati tudi sumničanje, da naj bi Matjaža oškodovali namerno. Profesorica Pintaričeva pa to odločno zanika. Kakor koli že, krivica je bila kljub vsemu storjena.

J. G.

AVTOBUSNI PROMET
MURSKA SOBOTA, d.o.o.
Bakovska ul. 29a
69000 MURSKA SOBOTA

objavlja prosto delovno mesto za določen čas – nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom, in sicer

PRAVNIK za področje delovnih
razmerij (lahko tudi pripravnik).

Pogoj: višja ali visoka stopnja strokovne izobrazbe pravne smeri. Nastop dela je 1. 10. 1993 oziroma za pripravnika 16. 8. 1993. Prijave z dokazili o izobrazbi in s kratkim življenjepisom zbira kadrovska služba 8 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili pisno v 15 dneh.

AVSTRIJA-SLO-CRO
Ul. Kirbiševih 53
Miklavž, 062/692 250

ZAČNITE DONOSNO DELO,
POSTANITE NAŠ PARTNER
PRI VZGOJI JUŽNOAMERIŠKIH ČINČIL.
SMO AVSTRIJSKO PODJETJE:

– 14-letne izkušnje
– veliko zadovoljnih partnerjev

JUŽNOAMERIŠKE ČINČILE

– živali z dragoceno krznom, gladalci brez neprijetnega vonja, čisti, lepi in domači.

PONUJAMO VAM:

– prvorazredne živali za vzgojo
– strokovno pomoč pri vzgoji
– opremo za farmo
– vse veterinarske potrebščine.

JAMČIMO ZA:

– kakovost razplodnih živali,
– življenje živali,
– plodnost,
– odkup živali za krzno,
– ceno,
– zanesljivo poslovnost.

OGLASITE SE PO TELEFONU, številka je: 82 334, da se dogovorimo o brezplačnem seminarju, kl bo 4. julija v Ljutomeru, na katerem boste dobili vse informacije. Tudi drugi reči lahko pri nas kupijo hrano in kompletno opremo.

Nekaj dilem, vprašanj

Kako bo z napredovanjem strokovnih delavcev na ljudskih univerzah? Zakaj je zanje tako malo oblik usposabljanja? Kdo bo v prihodnje ustanovitelj teh javnih služb? Naj bodo ljudske univerze samostojne ali naj se vključujejo v skupne javne zavode (primer v Ljutomeru)? Ali naj bodo ljudske univerze res za to, da se bodo v njih naučili tisto, česar se učenci ne naučijo v osnovni šoli? Kako to, da je tovrstno izobraževanje obdavčeno s 5-odstotno stopnjo, saj jim država na ta način pobere večji del denarja, ki jim ga namenja pri sofinanciranju?

ljudskih univerz ne bi izvajala, pripravljala ter organizirala andragoškega izobraževanja. To naj dela njihov center, ki je tudi del njihovega usposabljanja. Mi pa bomo pripravljali seminarje o organizaciji dela, finančah, marketingu, skratka za področja, ki so zelo potrebna za vodenje in nastopanje na trgu in ki jih ne bodo pripravljali na andragoškem centru.

– **Kakšen je odnos naše družbe (države) do izobraževanja odraslih in s tem posredno tudi do (financiranja) ljudskih univerz?**

»Z letošnjih posvetov v občinah lahko izluščimo, da tudi izvršni sveti zelo poudarjajo potrebo po nacionalnem programu izobraževanja. Na to praznino so opozarjali zlasti na Dolenjskem in Celjskem. Do tega pa je prišlo zaradi tega, ker na občinah pravijo, da nimajo podlage za sofinanciranje ljudske univerze. Vendar pa trenutno za-

sled usklajen in lahko gre še v postopek v vladnih organih. Slišijo se govornice, da zakon privilegira položaj ljudskih univerz, toda to ni res. Zakon daje enake možnosti izvajanja določenih programov, ki so v najširšem družbenem interesu, tako zasebnikom kot ljudskim univerzam in drugim družbenim izvajalcem izobraževanja odraslih. Porazočna sredstva, ki so namenjena za spodbujanje tovrstnih programov, so dosegljiva vsem pod enakimi pogoji.

V ministrstvu za šolstvo in šport je za letos zagotovljenih okrog 165 milijonov tolarjev za izobraževanje odraslih. To je bistveno manj, kot smo načrtovali, a precej več kot v preteklem letu. Tako bomo prispevali ljudskim univerzam kot mreži javnih izobraževalnih institucij, ki so dokaj normalno razporejene po vsej Sloveniji, denar za po enega strokovnega delavca z visoko izobrazbo, to je denimo di-

pravni standardi znanja za posameznika. Ker je to izobraževanje preveliko pomembno, poskušamo izdati rodno priznana spričevala, tako da izvajamo izpite preko mednarodne certifikatne konference, ki ima sedež v Frankfurtu.

Na področju splošnega izobraževanja pa je potrebno še veliko posredovati. Tako predvidevamo, da bomo letos začeli s pripravo nekaterih novih programov, za katere sicer ne vemo, ali jih bo naše ministrstvo podprlo, pogovarjamo se že in imamo narejene nekateri deli. Gre za naravno in kulturno dediščino in v zvezi z njo bomo naredili veliko za splošno izobraževanje, pri čemer mislim tudi na osveščanje podeželja, na kar je tudi za njegov razvoj potrebno države ustvariti. To je prava prava novost, ki jo nameravamo razviti.

– **Kakšno pa je mesto strokovnih univerz v izobraževanju odraslih in s tem posredno tudi do (financiranja) ljudskih univerz?**

»Po nekaterih predlogih strokovnih univerz naj ne bi bilo glavna domena ljudskih univerz. Ker pa je potrebno na tem področju še veliko urediti – tako formalno, formalno, pa tudi organizacijsko – opravljamo tudi še nekateri strokovnega izobraževanja. Ljudske univerze izvajajo okrog 38

Poletna brazda

Poletni obdelavi tal, posebno zaoravanje strnišča bomo morali letos nameniti posebno skrb, in to iz dveh razlogov. Prvič, da ohranimo čim več zelo potrebne vlage v tleh, in drugič, da ozeleznimo površine z dosevkami, ki so po tem sušnem obdobju nepogrešljivi vir krmne živine. Priporočam, da se po žetvi žit vse površine obdelajo in zasejejo z dosevkami za krmno ali zeleno gnojenje. Plitvo oranje ali še bolj priporočljivo minimalno obdelavo tal opravimo takoj po žetvi.

Pomen poletne brazde

1. S plitvo obdelavo gornjega sloja ščitimo vlogo v tleh.
2. Razplevelimo njivo, ker omogočimo, da plevelno seme vzklasi istočasno z žnjem, ki je izpadlo pri spravilu pridelka. Jeseni vse to preorjemo ali pokosimo.
3. Izboljšamo godnost tal – jesenska brazda se po strniščnem oranju veliko bolje razšira in ugodni.
4. Pripravimo tla za strniščno setev.

Kaj naredimo s slamo?

Velikokrat vidimo, da pridelovalci žit slamo na njivi sežigajo. Sežiganje slame na njivi je neuporabno, nesprejemljivo in celo škodljivo. Z ognjem uničimo konstantne drobnozivke v tleh, rastlinskih boleznih, škodljivcev in plevelov na ta način ne zatremo dovolj, uničimo pa organsko snov, ki je zelo potrebna za tvorbo humusa, le-ta pa za izboljšanje vodno-zračnega režima in bioloških aktivnosti tal.

Letos, ko je zaradi suše veliko manj voluminozne krmne, priporočajo strokovnjaki za prehrano govedu tudi siliranje slame. Slama, ki se ne uporabi za krmno ali razliti, naj ostane na njivi in se zdrobljena plitvo vdeli v tla. Zaoravanje slame priporočam na vseh njivskih površinah, ki niso gnojene s hlevskim gnojem, ker je na takih površinah slama nenačrtnost vir humusa v tleh.

Več humusa – večja sposobnost zadrževanja vlage v tleh

Z letošnjo zgodnjo sušo so se lepo pokazale tudi vse slabosti poljedelskih tehnologij, ki temeljijo na ozkem kolobarju, intenzivni kemizaciji in težki mehanizaciji. Posledice so: vedno večja zbitost tal, slabo zadrževanje padavinske vode, slaba struktura, zračnost, dostopnost hranil, oviran razvoj korenin in rast poljščin, zmanjšana odpornost rastlin proti suši in drugi stres. Izboljšati bomo morali tudi fizikalne in biološke lastnosti tal. Pomemben podatek v tem primeru je humus v tleh. S humusom bogata tla so strukturna, zračna, živa (biološko aktivna), sposobna zadržati vodo in rodovitna.

Oranje (zračenje tal) vpliva na zniževanje humusa v tleh. Čim bolj intenzivno obdelujemo, bolj moramo skrbeti za nadomestilo humusa. Vnašanje organskih snovi v tla ni nič manj pomembno kot gnojenje z mineralnimi gnojili. Pomemben vir organske snovi pa so poleg hlevskega gnoja, slame in gnojekve tudi strniščni dosevki, ki s koreninskimi sistemom bogatijo in rahlijo tla in so letos težko pričakovani in nepogrešljivi vir manjkajoče voluminozne krmne. Pripravimo jim primerno setvišče.

Poleti obdelujemo tla plitvo

Zaradi ohranjanja vlage v tleh, ki je potrebna za vznik strniščnih dosevkov, mora biti poletna obdelava čim bolj plitva. V ta namen so najbolj primerna orodja za minimalno obdelavo tal. Klasični način zaoravanja slame s plugom je v primerjavi z minimalno obdelavo tal manj primeren, ker rastlinske ostanke slabo premeša z zemljo, slama, ki pride v zemljo pregloboko, se slabše razkroja in kot vmesni sloj preprečuje kapilarno dviganje vode v tleh. Uporaba grabalnikov (podrahljalnikov kultivatorjev), ki do globine brazde prerahljajo tla v kombinaciji z rotacijsko brano, ki meša rastlinske ostanke z zemljo do globine 10 cm, je učinkovitejša. Plitvo inkorporiranje slame pospešuje mikrobiološko aktivnost tal, razkroj rastlinskih ostankov, vsebnost hranil in vpliva na večjo stabilnost strukturnih agregatov tal. Njivske površine, na katerih so plitvo inkorporirani rastlinski ostanke, veliko bolje zadržujejo padavine in so manj podvržene zaskorjenju in odpornejše proti eroziji. Čim bolj na površini orne plasti so vdelani rastlinski ostanke, tem večja je tvorba biomase v tleh in več je deževnikov. Dušik v zgornjem delu ornice se intenzivneje veže na organsko snov in je manj podvržen izpiranju v globlje sloje tal in talno vodo.

Na lahkih tleh je možno vdelati žetvene ostanke (zdrobljene in enakomerno raztrošene po površini) v tla tudi s krožno brano, ki mora biti težje izvedbe (2000 kg) ali obtežena, z zobčastimi koluti, tandemske izvedbe v obliki črke V, da bolje drobi zemljo in meša rastlinske ostanke. Za mučenje (zastiranje) lahkih tal, če le-ta niso presuha, je primerna tudi lopatičasto-valjasta brana, ki zmeša žetvene ostanke z zemljo do globine 7 cm.

Možna pa je tudi neposredna setev strniščnih dosevkov s posebnimi sejalnicami v nezorano strnišče.

Kmetijska svetovalna služba
ZITA FLISAR-NOVAK, dipl. inž. agr.

Pisatelju Ivanu Potrču v spomin!

11. junija je umrl Ivan Potrč. Človek, pisatelj in prijatelj kmečkih ljudi, resnice in pristnega vina! Kot takšen se nam je pridružil zasebnim vinogradnikom, ko smo ustanavljali Zvezo prijateljev vina Slovenije, predhodnico Zveze društev vinogradnikov Slovenije.

Ustanovne skupščine se zaradi zadržanosti ni mogel udeležiti. Napisal pa nam je pismo, ki je prevzelo slehernega navzočega in ki naj bo trajen napotek slehernemu vinogradniku in kletarju! Pa kmetijskemu ministru in njegovi vladi!

Namesto nekrologa in v trajen spomin pa si preberimo njegovo pismo v originalu!

(FAKSIMILE PISMA!)

ZVEZA DRUŠTEV VINOGRADNIKOV SLOVENIJE

Ivan Potrč, Ljubljana, Hmelova 13

Lj., 30. avg. 1973.

Ustanovni skupščini ZVEZE PRIJATELJEV VINA SLOVENIJE.

Naj vas napeljem, da pozdravljam ustanovitev Zveze prijateljev vina Slovenije. Hleba pijenec, ali rad bi, da bi si lahko vedno naložil pristno in čisto vino. Vsako vino iz vsakega našega brega ima svoj značaj, kakor ga ima vsak človek. Ohranjamo to raznolikost. Tudi v tem je bogastvo naših vin. Ne zavračamo tega našega različnega vinarskega bogastva. Alkoholična pa bi morali začeti odpravljati s prepovedjo marežiranja in dejanske strupenosti vina. Marežirana vina so naša največja nacionalna nevarnost!

Zares bi si morali v botaniki za socialistične odnose natakati tudi čista vina.

Zelo mi je žal, da sem zadržan in da ne morem priti se ustanovno skupščino. Hlad bom pa vedno pozagal, ker imam rad naše gorice in pristoje – in... in ker sem vedno nezrečen, ko moram piti pristoje namesto čistega domačega vina.

Želim vam dober uspeh,

Vas Ivan Potrč.

S Triglavom po Nizozemski

Tam, kjer morju kradejo zemljo

V Zavarovalni skupnosti Triglav v Murski Soboti se zavedajo, da so dobri zavarovalniki njihov najboljši kapital, zato jim namenijo tudi posebno pozornost. Najboljše zavarovalnice, ki so sklenili paketno zavarovanje, so tako pred dnevi popeljali na petdnevni izlet na Nizozemsko, kjer so si ogledali znamenitosti te zanimive dežele, seznanili pa so se tudi z razmerami v tamkajšnjem kmetijstvu. V avtobusu, s katerim je potovalo največ kmetov, se je našel prostor tudi zame in za kolegico Lidijo z Murskega vala, nekaj vtisov s tega potovanja pa bom skušal strniti v naslednjih zapisih.

Na 1400 kilometrov dolgo pot smo se odpravili v jutranjih urah in na cilj prispeli po skoraj 24 urah. Pa niti ni bilo tako naporno, saj nam je med vožnjo skozi Avstrijo in nato po Nemčiji skoraj ves čas delal družbo dež, kmetje pa so po tistem upali, da se bodo padavine razširile tudi nad naše kraje in omilile skorajda že katastrofalno sušo. Naj je bilo na potovanju še tako prijetno in zanimivo, so jim misli uhajale domov in kjer koli smo se med potjo ustavili, smo bili telefonsko sproti seznanjeni z vremenskimi razmerami v pokrajini ob Muri. Pa tudi med obiskom na Nizozemskem ni manjkalo primerjav med našim in tamkajšnjim kmetijstvom.

Nizozemske je po površini približno nekaj manj kot sta veliki dve Sloveniji, vendar živi v njej sedemkrat več prebivalcev in je ena najgostejše naseljenih držav, saj jih živi na kvadratnem kilometru več kot 346. Prav gosta naseljenost pa je

Triglavovi nagajenci pred mestno hišo v Amsterdamu

Obalno območje na severu Nizozemske je znano po polderjih, rodovitnih poljih, ki so jih pridobili z izsuševanjem morja. Obdani so z nasipi in preprekami s kanali, na njih gojijo zelenjavo in cvetje, tu pa se pase tudi živina.

tudi narekovala smotrno gospodarjenje z razpoložljivimi površinami, zato ne preseneča, da je Nizemska ena od kmetijsko najbolj razvitih držav in da tu neobdelane zemlje ni. Je pretežno nižinska država, več kot tretjina površin je pod morsko gladino, gričevnat svet pa je le na skrajnem jugu države. Najbolj rodovitne površine so ob obalnem območju na severu, kjer so znani polderji, to so polja, ki so jih pridobili z izsuševanjem morja. Polderji so obdani z nasipi in preprekami s kanali, na njih gojijo cvetje, sadje in zelenjavo, tu pa se pase tudi živina, saj je Nizozemska ena od mlekarso najrazvitejših držav.

Od prijazne vodnice, ki je po rodu Slovenka in že 18 let živi na Nizozemskem, žal pa nam je družbo delala le pol dneva, smo izvedeli marsikaj zanimivega iz življenja dežele in njenih ljudi. Tudi to, da zaslužijo Nizozemci povprečno od 2.500 do 3.000 guldnov na mesec (gulden je približno za desetino cenejši od nemške marke), to pa je solidna osnova za dostojno preživetje. So seveda tudi takšni, ki zaslužijo manj, najnižja plača pa je 1.400 guldnov. Čeprav stanovanje Nizozemcev niso pretirano velika, saj je njihova povprečna velikost od 70 do 80 kvadratnih metrov, morajo največ družinskega proračuna nameniti prav zanje. Živijo v glavnem v lastnih stanovanjih, ki jih je mogoče kupiti za 100 do 150 tisoč guldnov, za nakup pa dobijo ugodna posojila. Za odplačevanje posojil morajo mesečno odšteti okoli 1.000 guldnov, med izdatki je na drugem mestu hrana in nato obleka, dobršen

del družinskega proračuna pa namenijo tudi za kulturno življenje. Čeprav je hrana na Nizozemskem najcenejša v zahodni Evropi, pa za naše razmere niti ni tako poceni, o čemer smo se lahko prepričali med obiski v tamkajšnjih restavracijah, pa tudi med sprejemanjem po njihovih tržnicah. Za dokaj solidno kosilo v povprečni restavraciji je potrebno odšteti okoli 25 guldnov, kilogram kakovostnih jabolk stane v tem času na njihovih tržnicah okoli 10 guldnov, dokaj poceni pa je južno sadje, saj je kilogram banan ponekod mogoče dobiti že tudi za manj kot dva guldna. Svoje tipične kuhinje Nizozemci nimajo, imajo pa radi kitajsko in indonezijsko kuhinjo. V Amsterdamu, kjer smo tudi mi preživeli največ časa, je zato veliko kitajskih in indonezijskih restavracij, v prvih je hrana nekoliko sladkobnejša in vsebuje veliko riža, medtem ko je indonezijska hrana bolj pekoča in nekoliko spominja na madžarsko kuhinjo. Za nizozemsko kuhinjo je značilna jed meso in veliko zelenjave, to pa ne preseneča, saj je pridelava zelenjave doma prav na Nizozemskem, ki je hkrati tudi velika izvoznica zelenjave.

Iz vsakdanjega življenja Nizozemcev zapišimo še to, da se pri njih delovni čas pričinja ob 8. uri in traja do 15. ure, topel in glavni obrok, ki nadomešča kosilo in večerjo, je med 18. in 19. uro, ko se družina zbere doma. Tudi pouk v šolah je deljen, nižji razredi imajo ob sredah prosto. Kljub visokemu naravnemu prirastu je 8 odstotkov zakonskih parov brez otrok, za kar

ski, vendar tudi za te obiske ni značilno razkošje. Gostom postrežejo kavo, in to vedno z dvema skodelicama, zraven pa spada še kosček sladice. Tudi praznovanje rojstnih dnevo je skromno, danilo za ženske je šopek rož, ki vedno vsebuje parno število cvetov, za moške pa steklenica vina, ki ga Nizozemci sicer ne pridelujejo in ga v glavnem uvažajo iz Francije. Nasploj je za Nizozemce značilno, da popijejo veliko kave, saj znaša letna poraba na prebivalca kar 8 kilogramov. Na počitnice hodijo dvakrat letno, poleti in pozimi, Nizozemci pa imajo povprečno okoli 24 dni dopusta. Med športi je bil včasih zelo priljubljen tenis, v zadnjem času pa se navdušujejo nad golfom in kjer koli se vozite, boste naleteli na igrišča za golf.

Kolo je najprimernejše prevozno sredstvo v Amsterdamu, te poti imajo pa imajo srečo, da ga najdejo celega, saj so zmnikavti vsehno na dan.

dejavnosti Nizozemske pa je še vedno trgovanje ter plovo po rekah, prekopih in morju. Se posebej za Amsterdam so značilni strovi prekopov in kanalov, po katerih poteka živahen promet, zaradi te dejavnosti pa nizozemsko glavno mesto upravičeno imenujejo »Benetke«.

Vsakdanji utrip Amsterdama me je rahlo spominjal tudi na kopalni vsakdan, saj je poleg številnih kitajskih restavracij tu mogoče videti množico koles, za katera bi skorajda lahko zapisal, da izhajajo iz raja tega stoletja. Pa se da v Nizozemski ne bi mogli privoščiti svojih koles, pač pa si jih nočejo, saj so tlatvine koles tu povsem običajna stvar. Nič nenavadnega ni, če so zato kolesa zaklenjena z debelimi verigami, nemalokrat k močnim ograjam ali debelim stebrom, vendar njihova zaščita zato ni nič boljše. Namesto celega kolesa so zmnikavti zato čisto sposodili le kolo, včasih tudi obe ali pa pač tisto, kar ni priključeno z debelimi verigo. Ukradeni kolesa si najpogostejše dele prodajajo na borski trgu in nobeno presenečenje ni, če mora ukradeni lastnik včasih tudi tem trgu kupiti kar svoje kolo. Kolo je v teh velikih mestih, saj se mernejše prevozno sredstvo, saj zaradi gostega prometa in pomankanja parkirnih prostorov Nizozemci neradi z avtom odpravijo v mesto. Nobeno presenečenje ni, če boste videli v Amsterdamu ali katerem drugem nizozemskem mestu na kolesih tudi policiste.

(Nadaljevanje prihodnjega)

Bojim se, da bomo morali zaradi nekaterih lokalnih kmečkih politikov, ki tokrat niso dovolj zabllesteli, štrajk ponoviti.

FRANCEKOV
PREMIŠLJEVANJE

Oglaševanje v Düplinu

Prekmurci smo v 2. polovici 30. let ob resnejšem periodičnem tisku premogli tudi dva zabavna lista, ki sta nosila ime Kovran in Düplin. Prvega je izdalo Sokolsko društvo Murska Sobota (1. številka na pustno nedeljo 1936, 2. na pustni torek 1937), drugi pa je bil neke vrste Kovranov naslednik. Ta je izšel 1. februarja 1939, leta in 2. številka istega datuma leto kasneje. Izdajatelj pri njem ni nikjer posebej omenjen, za uredništvo in upravo pa je bil podpisani Josip Lipič, bančni ravnatelj iz Murske Sobotice. Čeprav sta bila vsak le v dveh številkah v štirih letih – in to, kot vidimo, vedno ob pustu, zato sta prinašala v vsebinskem pogledu temu času tudi primerne prispevke – sta kljub tej svoji občasnosti najbrže pomenila v pokrajini ob reki Muri, posebej pa še v mestu Soboti, samosvojo osvežitev.

Poleg norčavih, zabavnih in zgodljivih člankov, objav in karikatur sta oba zabavnika prinašala tudi veliko oglasov vseh vrst, ki pa so bili po svoji spornosti in estetski vrednosti močnejši v Düplinu, zato si bomo vsaj nekaj primerov iz tega lista pobliže ogledali, posebej tudi zaradi tega, ker je dandanašnje oglaševanje v primerjavi z nekdanjim dostikrat nezanimivo, neduhovito in včasih celo polno jezikovnih napak vseh vrst.

Vseh reklamnih oglasov v obeh številkah Düplina je bilo 145 in zavzemajo skoraj 7 strani prostora (vsaka številka je prinesla 8 strani, obeh skupaj torej 16). Velika večina jih je zapisanih v vezani besedi, kar je ena od njihovih osnovnih značilnosti, poleg tega, da so mačigi med njimi v slogu lista tudi humoristično obarvani. Teksti so pisani v knjižnem jeziku, razen manjših izjem, obarvanih v prekmurškem narečju. Nekaj izmed njih jih je napisanih celo obnjenjo navzgor ali v desno, kar naj bi pribralcu vzbujalo pozornost in ga tako zaresnejši večji propagandni učinek.

Skoraj v vseh oglaših najdemo krepke odtisnjenosti (ali z velikimi črkami zapisane) besede ali besedne zveze, kar povzroči, da že na prvi pogled opazimo iz reklamnega besedila, označujejo pa imena artiklov, ki jih firma oziroma njen lastnik ponujata, potem firmo oziroma lastnika samega in tisti, kjer je stvari mogoče dobiti. Najbolji primer take vrste je oglas J. Benka, saj je v njem poročeni so v oglaš v neke vrste navidezno neredu, dosegli pa so gotovo prav zaradi teh posebnosti v svojem času prevelik učinek. Tekst se glasi:

Nemec, Francoz bo ali Slovan, sreže meso vsaki dan.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

Če kupiš vse to za moža in za ženo, možje in žene, dekleta in ženske, če rečeš – **PASTETA**, trizha za mračne in žalostne čase.

predvsem pomensko, saj oglaševalca skuša s njim doseči bolj ali manj le to, da bi se boročemu močno vtisnila v spomin. Oglas se glasi takole:

Petanjka
Te vsega osvęži, telo ti ojača

Petanjka
Zdravim studenec moči je in sile

Petanjka
Bolnim vliwa novi žar v žile

Petanjka
Leči želodec pa tudi ledvice

Petanjka
in grlo opere kot perilo perice

Petanjka
Vedno povsod naj bo ti ob strani

Petanjka
V starost te zanesla na svoji bo dlan

Petanjka
(Düplin, 1940, str. 7)

Za ta oglas (pa za še kakęga v listu) je značilna lepa metaforika, saj v njem npr. beremo, da je petanjka voda »rajska pijača«, »studenec moči in sile«, da »grlo opere kot perilo perice«, da »v starost te zanesla na svoji bo dlan« itd.

Navedimo še dva primera oglasov, v katerih se srečamo z anaforo (v pesništvu ponavljanje iste besede ali skupine besed na začetku zaporednih verzov), pri čemer je pri prvem zanimivo še to, da je bil pisan v prekmurškem narečju, kakršnih je v Düplinu pri oglaševanju sicer malo. Prvi se glasi takole:

Flisár Režó dá ti pivo,
Flisár Režó dá ti vino,
Flisár Režó dá ti jesti,
ár znano je to v našem mestu,
ka odijo vsi mládi, stári
na jesti, piti k FLISARI.
(Düplin, 1940, str. 6)

In drugi:

Kar se rabi v toaleti,
kar se rabi pri deteti,
kar se v bautah ne dobi,
drogerija Andersch to drži.

Kot smo v uvodu v ta prikaz najboljših oglasov iz Düplina že omenili, sta izšli v dveh letih le dve njegovi številki, zanimivo pa je, da se v njih pojavijo kar štirje oglasi za mineralno vodo Radensko. Ob že prikazanem primeru so to torej še trije. Prvi od njih je zanimiv predvsem zaradi tega, ker nosi akrostih »Petanjka« (v poeziji pesniški okras – v našem oglaševanju sestavljen iz začetnih črk verzov) in naslov lastnika. Glasi se takole:

Prvo je preljudbo zdravje
Enkrat se samó živi
To prevažno je poglavje
A povzroča nam skrb
Ničče naj ne obupuje
Je na svetu še zdravila
Slatino naj vsak kupuje
Ki v Petanjcih se rodila
A naslov in brzjav?
Da bo prav!

Na lastništvo piši, tam so tudi
studenci
JOSIP – IVAN VOGLER
p. Slatina Radenci.
(Düplin, 1939, str. 7)

Naslednji je zanimiv predvsem po obliki, saj je njegov zadnji del, v katerem potrošnike neposredno nagovarja k pitju radenske slatine, zapisan nekoliko desno, a tudi po svoji zabavni, humoristično obarvani vsebini v prvem delu. Glasi se:

Če v želodcu kaj tišči
ali te drugod boli,
če ti manjka apetit,
da si brez jedače sit,
al' če srce tak ropoče,
da ne veš, če hoče, noče,
al' če žolčni kamni tvoji
razgrajajo v düplini svoji:
rešitev je le ena zemška –
in to je »SLATINA RADENSKA«!

Pij jo k vinu in brez vina,
ko je mraz in je vročina
Pij jo redno vsaki dan,
če si zdrav, če si bolan!
(Düplin, 1940, str. 8)

Za tretjega od njih pa je najbolj značilno poudarjanje zdravilnega učinka naše mineralne vode in je od vseh štirih objav v vsebinskem pogledu najresnejše zapisan. Takle je:

Na svetu je znana pijača,
ki zgubljeno zdravje ti vrača,
ki z radenskih vrelcev priteka,
od nje ni boljšega leka.

Če ti po kroku slabo postaja,
če ti kislina v želodcu nagaja,
kupi si slatino, v čašo nalij,
za zdravje preljubo redno jo pij!

RADENSKA slatina
(Düplin, 1939, str. 6)

V reklamnih oglaših v Düplinu najdemo sorazmerno malo besed tujega izvora, nekaj pa jih je le, predvsem tam, kjer sestavljajo oglasov namesto njih niso našli ustreznih domačih nadomestil, ali tam, kjer jim je bila tujka potrebna za rimo ali ritem. V Düplinovem oglaševanju se od besed tujega izvora največkrat pojavlja pojem »deviza« (v pomenu življenjsko vodilo, geslo). Tako jo srečamo (poleg npr. »amnestija« idr.) tudi v naslednjem primeru, ki reklamira ogled filmov v grajskem kinu:

Film danes je deviza,
staro, mlado navdušuje,
kdor s časom hoče iti,
naj le kino obiskuje.

Kar zaprtemu amnestija,
kar dekletu čari majski,
kar potrtim melodija,
to naj vsem bo

KINO GRAJSKI.
(Düplin, 1939, str. 7)

Kot smo nekje že omenili, iz navajanih oglasov pa lahko tudi spoznali, jih je veliko med njimi zapisanih šegavo, zabavno, še več – v nekaterih je najti celo precej ironije, zato se dobro vklaplja v koncept li-

sta in odlično ujemajo z enako šegavo vsebino obeh njegovih števil. Šegavost, humor in ironija jim dajejo večjo živost in učinkovitost. Za primer si ogledimo enega od najbolj ironično obarvanih reklamnih oglasov, ki vabi ljudi v neko gostilno, glasi pa se takole:

Če po dobrem 'maš skomine,
k BANFIJU marš na koline!
Kajti za te težke čase
pašajo le še klobase!
(Düplin, 1939, str. 5)

Večina prej prikazanih oglasov je po obsegu daljših, vendar so zanimivi tudi krajši, čeprav so v listu – v primerjavi z daljšimi – v manjšini. Za konec potemtakem zapišimo še dva čisto kratka oglasa. Prvi hoče bralca poučiti o tem, da k novi obleki sodijo še novi čevlji, drugi pa je zanimiv zategadelj, ker oglaševalka domiselno poveže svoj izdelek s korigiranjem, ki jo bo le-ta omogočil potencialnemu kupcu. Prvi se glasi takole:

Če kupil novo so obleko,
še čevlje kupi firme »PEKO«.
(Düplin, 1939, str. 6)

In drugi:

Če fante želite s klobukom ujeti,
pri **SAROLTI REHN** ga morate vzeti!
(Düplin, 1939, str. 6)

To bi bilo nekaj najznačilnejših oglasov iz konca 30. let v prekmurškem zabavnem listu Düplin. Z njih zapisom in s kratkimi komentarji ob njih smo želeli današnje oglaševalce opozoriti predvsem na skrb nekdanjih, da jih zapisujejo v čim lepšem jeziku, na nekatere zunanje, že na prvi pogled izstopajoče značilnosti, in na njih humorne, satirične in druge domiselne sestavine, kar vse jih dela zanimive in učinkovite. Pri tem nam seveda še na misel ni prišlo, da naj bi jih današnji oglaševalci morda kopirali ali se v vsem po njih ravnali, ne, to ne, dobro pa bi bilo – in to je naša edina sugestija – da bi vsi tisti, ki imajo dandanašnji opraviti z oglaševanjem, bolj pazili na pravopisna pravila in na lep jezik in da bi bili čimbolj duhoviti. Oboje namreč pritegne bralca oziroma poslušalca reklamnega oglasa, pritegne bolj, kot si neupoučeni in včasih preveč vase zaverovani – sploh mislimo.

JOŽE VUGRINEC

Novice iz kulture

* V nedeljo, 20. junija 1993, je evangeličanska občina Hodoš obhajala 150. obletnico blagoslovitve svoje cerkve. Hodoška cerkevna občina je dvojezična in med najstarejšimi evangeličanskimi skupnostmi na Slovenskem.

* Do 25. junija se je mogoče prijaviti v letošnje Poletno gledališko šolo, ki bo od 11. do 18. julija v Cerknem. Med predavatelji šole bosta tudi letos režiser Darryl Boot in igralka Kate Elliott iz Oxforda. Prijavite se lahko na naslov ZKO Slovenije, Štefanova 5, Ljubljana, telefon 061 151 028, int. 217 860.

* Ker bomo o Milošu Mikelnu in njegovi z nagrado Kresnik nagrajeni knjigi **Veliki voz** še pisali, naj tukaj zapišemo samo nekaj besed o prireditvi Kresnik. Bila je v petek in soboto, v Stični in Muljavi. Manj kresna, kot je bila prva, na Razkrižju, ob Muri in njenih mrtvih rokavih, pred tremi leti. Glavno prizorišče prireditve je bilo v kotlini za Jurčičovo rojstno hišo, kjer so letne gledališke predstave dramatiziranih Jurčičevih del. Letos dajejo Desetega brata.

V krogu žarečih bakel je bila pripravljena grmada za kresni kres, igralo je Trinajsto prase, brali so odlomek iz lansko leto nagrajenega romana Namesto koga roža cveti avtorja Ferija Lanščka.

Zirija je zasedala v Jurčičevi rojstni hiši, pred njo je bila, prav tako v krogu bakel, razglasitev. Potem je lavreat Mikeln na čelu spreveda baklonoski in baklonoscev iz Razkrižja, rojstnega kraja Kresnika, stopal h kresu in ga prižgal. Peli sta Svetlana Makarovič in Bogdana Herman, prva v črni dopetni obleki, druga v beli, dolgi, da se je krilo vleklo za njo. Vse to je bilo lepo, pa vendar je manjkalo obmurski sen kresne noči.

* Urška Raščan, 12-letna učenka, ki je članica Centra za estetsko vzgojo pri lendavski ZKO, je izdala zbirko pesmi z naslovom **Urška zlata punčka**.

STEFAN SMEJ

* Izšla je knjiga Jožefa Rituperja-Dodoja: **SLIKE PRAŠNEGA MESTA** s podnaslovom Podpisi k slikam gospoda Purača. »Inda je boukše bilou, / pravimo gnes, / pa tudi inda so pravili, / ka je inda boukše bilou, / čí glyj je te tisti inda būo, / zdaj gledouč, gnes.« Tako pravi avtor v uvodni pesmi v knjigi. Pesem lahko beremo kot moto pisateljevega literarnega ekskurza po prašnih poteh mesta njegove mladosti. Po tej plati, izhajajoč iz sporočila mota, lahko torej knjigo uvrščamo med literaturo, ki išče izgubljeni zlati vek. Tisto najboljšo, najlepše in najbolj gorko je vedno nekje za nami. »Inda svejta je boukše bilou.« Takrat ko je v Soboti še fotografiral Purač, koketiral Cifrakojca, epiziral Kondor in žongliral Bata Miki. Te markantne pojave Dodojovega izgubljenega časa našteva pisec predgovora Jože Hradil.

Knjiga, katere literarne podobe so v Vestniku že podlistkovno izhajale, bo imela svojo pravo promocijo enkrat proti koncu julija na soboškem grajskem dvorišču, ko bo Dodo skušal še na drug način spihati prah s podob mesta njegovega otroštva. Zanj namerava avtor zbrati ljudi, ki so pripravljeni pripovedovati in se spominjati zlatih podob svojega otroštva.

Ilustracije v knjigi so delo Sandija Červeka, uredil jo je Janko Votek, opremil in tehnično uredil Franc Mesarič, za založbo M & M so jo natisnili v Pomurskem tisku.

kulturni koledar

RAZSTAVE

LJUTOMER: V galeriji Antona Trstenjaka v Ljutomeru razstavlja Samo Pajek iz Maribora. Razstava bo odprta do 17. 7.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava, ki je odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 12. ure.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogled stalna razstava del dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij, na ogled so tudi freske Zoltana Gaborja.

LENDAVA: V lendavski galeriji razstavlja akademski slikar Sandor Bedő iz Madžarske. Razstava bo odprta do 26. junija.

LJUBLJANA: V razstavnih prostorih v Cekinovem gradu razstavlja do 30. junija rojak Marjan Gumilar.

RADENCI: Odprt je muzej Radenske, uredil ga je Pokrajinski muzej iz M. Sobotice. Muzej prikazuje razvojno pot Radenske.

SOMBOTEL: V muzeju Savaria gostuje z razstavo Alojza Eberleta Pokrajinski muzej iz M. Sobotice. Razstava akvarelov bo odprta do 29. avgusta.

MURSKA SOBOTA: Galerija je v Ingoštatu odprla razstavo slik in objektov akademskega slikarja Franca Mesariča. Razstava bo prenesena še v Ljubljano in M. Sobotico.

MURSKA SOBOTA: 24. 6. 1993 bo ob 19. uri v galeriji pokrajinskega muzeja v soboškem gradu otvoritev razstave Ferenc Kiralyja.

PRIREDITVE

LIPOVCI: Od 21. do 29. junija bo v tej vasi likovna kolonija. Pripravljata jo Izidor Horvat-Izak in Miriam Sraka-Mirč.

VURBERK: Kraj s tem imenom leži ob Dravi med Mariborom in Ptujem. Kdor bo želel uživati ob poslušanju diatonične harmonike in večrlega petja, ga bo moral najti do 25. junija 1993 tja do 20. ure. Takrat se bo začel festival vokalno-instrumentalnih skupin slovenske domače glasbe.

PTUJ: Open Air Rock festival, kakršnega Ptuj še ni videl, bo! Na starem mestnem kopališču v Muršičevi ulici (po novem na Dravski) 25. junija 1993. Začel se bo ob 10. uri dopoldne! Naslov festivala: **NO BORDER JAM FESTIVAL PTUJ '93**. »Obeta se resnično dober žur!« Tako pravijo na KID-u (Komuna interesnih dejavnosti), ki koncert organizira. Ptujski KID je že 16. maja odprl Poletni mladinski tabor »Buce '93«, ki bo trajal vsaj do 31. avgusta. Do tedaj imajo odločbo. Kraj tabora: obrežje reke Drave v Orešju pri Ptuj.

VERŽEJ: V soboto, 26. 6. ob 20.30 bo v veržejem kulturnem domu koncert pevskih zborov. Nastopajo »verženski zbori«.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Vsak dan razen nedelje je odprta tudi čitalnica.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8. do 17. ure, v torek in petek pa od 8. do 15. ure. Vsak ponedeljek so pravilne ure za otroke.

KINO

V soboškem kinu je 24., 25. in 27. junija ob 18. in 20. uri na ogled ameriški film Vonj po ženski.

- Izdelujemo vso opremo za gostinstvo in trgovine
- Opravljamo vsa stavbno-mizarska dela

FILIPČ

stavbno pohištvo
notranja oprema
69240 LJUTOMER
Babinci 46
Telefon: 069/87 655
81 820

MESNICA-DELIKATESA
Nada in Mirko Hanžekovič
69241 VERŽEJ, Trg Slavka
Osterca 5, tel.: 069/87 842
BELTINCI, Ravenska 1
MURSKA SOBOTA,
Kocljeva 12

V svojih prodajalnah vam ponujamo vsak dan sveže meso, mesne izdelke, domači kruh in drugo delikatesno blago. Za obisk se vam zahvaljujemo in se priporočamo!

30 LET

STOLNIK JOŽE

splošno kleparstvo, krovstvo, strelovodi, termo in hidro izolacije, prezračevanje in klima naprave, odsesovalni sistemi, proizvodnja vseh vrst pločevinaste galanterije

69240 LJUTOMER, Prešernova 23
telefon/fax: (069) 81-277

IZDELOVANJE IN TISKANJE PE VREČK IN FOLIJ

MAKOTER JANKO

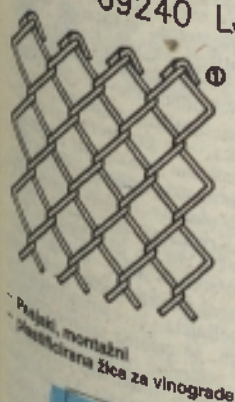
CVEN 99/d, 69240 LJUTOMER
TELEFON: (069) 81-980, 82-453
PRIVAT TEL.: (069) 82-417
TELEFAX: (069) 82-454

- izdelovanje vseh vrst polietilenske embalaže, reklamnih vrečk, vrečk za zamrzovalnike,
- tiskanje poliet. folije do 6 barv - obojestranski tisk,
- izdelovanje raznih polietilenskih folij za strojno pakiranje in folij za poljedelstvo širine do 4 m,
- izdelovanje toplotno krčljive in stretch folije za embalažo.

Z našimi izdelki ohranjamo čisto okolje, saj so narejeni iz polietilena in ob sežiganju ne oddajajo strupenih plinov, ker pri gorenju tvorijo s kisikom iz zraka vodo in ogljikov dioksid. To pa sta naravna elementa okolja!

ŽIČNI IZDELKI STROJEGRADNJA

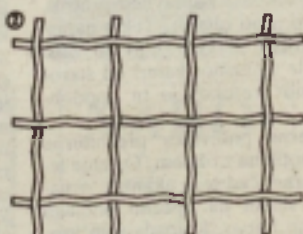
VLADO MIHALIČ, dipl.ing.
69240 LJUTOMER - Stročja vas 63/b

CENE

KONKURENČNE

- izdelujemo univerzalna žična pletiva in rebraste mreže iz pocinkane žice.
- Univerzalna žična pletiva iz plastificirane žice s 25-letno garancijo.

- svetujemo in poskušamo zadovoljiti vsako vašo željo

dobava
v dogovorjenem
roku

NAŠE 40-LETNE IZKUŠNJE
- JAMSTVO ZA VAŠE
ZADOVOLJSTVO

**Strežemo
domačo
prleško
hrano
in pristno
prleško
kapljico.**

Prestopni rok za vse nogometaše v Sloveniji bo od 25. junija do 5. julija 1993. Izvršni odbor Nogometne zveze Slovenije je tudi določil višino nadomestil za nogometaše, ki bodo zamenjali klube. Klubi prve državne lige bodo morali odšteti za igralce, ki bodo prišli iz prve državne lige, 5.000 DEM nadomestila, za tiste iz druge državne lige 4.000, iz tretje državne lige 2.500 in iz medobčinske nogometne lige 1.500 DEM v tolaški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila. Klubi državne lige bodo morali plačati za igralce, ki bodo prišli iz prve državne lige, 4.000 DEM nadomestila, za igralce iz druge državne lige 3.000, za igralce iz tretje državne lige 2.000 in za igralce iz medobčinske nogometne lige 1.000 DEM. Klubi tretje državne lige morajo plačati za igralce, ki pridejo iz prve državne lige, 3.500 nadomestila, za tiste iz druge državne lige 3.000, iz tretje državne lige 2.000 in iz medobčinske nogometne lige 1.000 DEM. Za igralce, ki odhajajo v tujino, morajo novi klubi plačati za amaterje iz prve državne lige 10.000 nadomestila, za igralce iz druge državne lige 8.000, za igralce iz tretje državne lige 5.000 in za igralce iz MNL 3.000 DEM. Nadomestila pa se morajo plačati tudi za prestopne mladincev, ki pa so nekoliko nižja od članskih. Za člane slovenske reprezentance pa se zneski povečajo za 2,5-krat. Pravico do nadomestila ima klub, za katerega je bil igralec registriran najmanj 12 mesecev oziroma od enega do drugega prestopnega roka. Za igralce, starejše od 32 let, ki prestopajo iz kluba MNZ v klub MNZ, se nadomestilo ne plača. Klubi morajo popolne materiale z originalno dokumentacijo in seznami za objavo registracij dostaviti NZS najpozneje do 12. julija 1993. Igralci prve in druge državne lige se registrirajo pri komisiji za registracije NZS. Po 12. juliju prispela registracijska dokumentacija se bo štela kot registracija zunaj prestopnega roka.

F. M.

Dravograd – Igrišče Dravograda, gledalcev 250. Sodnik: Mc Dowel (Ljubljana). Strelec: 0:1 Markoja (13).

Gidos Turnišče: Zver, (Stamenković), G. Koveš, (Pucko), Lebar, Zadavec, Mjudrica, N. Koveš, Ropoša, Rous, Markoja, Casar, Lacković.

Veržej – Igrišče Beltrana, gledalcev 300. Sodnik: Jagarinec (Maribor).
Strelci: 1:0 Brunec (34), 2:0 Kutuš (36), 3:0 Z. Osterc (59), 4:0 Brunec
(68), 5:0 Kutuš (70), 6:0 Radikovič (90).
Beltrans: Rajh, Radikovič, Kovačič, (Sobočan), Hošpel, Puklavec,
Sreš, Z. Osterc, Kutuš, Brunec, Slana, Modlic, (Ivančič).

Kungota – Igriščw Kungote, gledalcev 200. Sodnik: Jozič (Velenje).
Gol za Ižakovce je dosegel Poredoš.
Ižakovci: Kuzma, Forjan, Kustec, D. Vučko, J. Vučko, Poredoš, F. Smodiš, S. Smodiš, Zrim, Gruškovnjak, Kolarič.

Maribor – Igrišče Pobrezja. Sodnik: Glažar (Ptuj). Strelec za Rogašovce: Šušar.

V prvem kolu prvega kroga kvalifikacija za vstop v tretjo državno nogometno ligo sta pomurska predstavnika osvojila le točko. Bakovci so doma igrali s pujsko Dravo neodločeno 2:2 (1:0). Strelca za Bakovce je bila Abakumov iz enajstmetrovke in Ivančič. Odranci pa so gostovali v Brežicah in izgubili s Svobodo z 1:0 (1:0). Povratni tekmi sta bili odigrani včeraj.

V kvalifikacijski tekmi za vstop v drugo območno mladinsko nogometno ligo sta se srečali ekipi Gidosa iz Turnišča in Beltransa iz Verzeja. Uspešnejši so bili igralci Beltransa, ki so v Turnišču igrali 1:1, v Verzeju pa zmagali s 3:2 in se uvrstili v višji tekmovalni razred. Mladinci Gidosa pa niso imeli možnosti v nadaljnjih kvalifikacijah, da se uvrstijo v drugo slovensko območno ligo.

V soboto, 3. julija 1993, bo v Križevcih pri Ljutomeru turnir v malem nogometu za slovenski pokal, ki ga organizira Športno društvo Križevci. Sodelovali bodo v konkurenci veteranov in članov. Med veterani bodo tekmovali: Pesje, Lajše, Velka, Saljivci, Pizzeria Maček, Križevci, Paf Slovenske Gorice, Lispo in Elvira. Med člani pa bodo igrali: Radenska, Buggy, Junior, Mamba, Rebus, Stročja vas, Branik Talci in Jani. Organizatorji, ki so se že večkrat izkazali, tudi tokrat pričakujejo številne ljubitelje nogometa.

Šahovsko društvo Radenska Pom-grad iz Murske Sobote je pripravilo hitropotezni turnir članov. Med 9 šahisti sta bila najuspešnejša Danilo Hari in Cirič Logar s 6,5 točke pred Igorjem Kosom, 6, Alojzom Kosom, 4,5, Borisom Kovačem in Robijem Radosavljevičem, po 4 točke.

Istragas	30	21	5	4	75:30	47
Primorje	30	19	8	3	69:29	46
Avto bum	30	16	8	6	53:34	40
Rudar (T.)	30	14	6	10	54:39	34
Triglav	30	12	10	8	43:34	34
GIDOS T.	30	12	7	11	52:41	31
Seti Vevče	30	11	8	11	28:37	30
Domžale	30	10	9	11	50:54	29
Era Šmartno	30	10	8	12	36:41	28
Medvede	30	11	6	13	33:41	28
Korotan	30	11	6	13	48:57	28
Dravinja	30	10	6	14	41:55	26
Tabor	30	10	6	14	40:51	26
Oravograd	30	9	4	17	40:60	22
Ilirija	30	5	8	17	29:49	18
Napredok	30	5	3	22	25:64	13

BELTRANS	26	16	5	5	70:34	37
Impol	26	16	1	9	35:24	33
Kovinar	26	13	5	8	44:31	31
Sl. Gradec	26	11	6	9	45:40	28
Papirničar	26	8	10	8	32:27	26
Pobrežje	26	11	4	11	39:39	26
IZAKOVCI	26	9	7	10	38:46	25
Hmezd	26	9	7	10	27:39	25
Pohorje	26	7	10	9	34:35	24
Kungota	26	9	6	11	32:44	24
Rače	26	9	5	12	30:32	23
Aluminij	26	8	6	12	35:41	22
ROGAŠOVCI	26	6	10	13	35:45	22
Lipa	26	5	8	13	25:44	18

Beltrams (-1)	32 25	3	4 140:42	52	
Tisina	32 23	6	3 139:50	52	
Bakovci	32 23	3	6 136:33	49	
Remet	32 23	3	6 133:31	49	
Gančani	32 20	3	9 112:68	43	
Ižakovi	32 19	3	10 131:76	41	
Čarda (-1)	32 15	6 11	81:60	35	
Bratonj	32 13	3 16	86:96	29	
Dokležovje	32 13	3 16	79:96	29	
Ljutomer	32 13	1 18	81:97	27	
Tigop L.	32	9	6 177	66:95	24
Rogašovci	32 10	3 19	50:95	23	
Puconci	32	9	4 19	56:113	22
Šalovci	32	9	0 23	53:121	18
Cankova	32	4 10 18	45:117	18	
Rakičan	32	7	3 22	72:118	17
Serdica	32	6	2 24	35:187	14

Na junijskem mladinskem šahovskem turnirju, ki ga je pripravilo ŠD Radenska Pomgrad je zmagala Katarina Marič s 4,5 točke pred Leo Števanec, 4, in Jožetom Sedonjo, 2 točki. Po šestih turnirjih vodi Katarina Marič s 67 točkami pred Leo Števanec, 66, in Jožetom Sedonjo, 46 točk.

Med 200 tekači na maratonu Kralja Matjaža v Črni na Koroškem so sodelovali tudi člani TS Radenske in dosegli lep uspeh, saj so zasedli več prvih mest. Zmagali so: Vasje Kerčmar na 3 km, Marija Števanec na 10 km in Ivan Lorenčič na 21 km med veterani. V teku družin na 7 km pa je zmagala družina Meglič. Drugi so bili: Horvat na 3 km, Pergarjeva in Brus na 10 km, Kumeč na 10 km med veterani in Zadravčeva v malem maratonskem teku. Tretja mesta pa so zasedli: Trstenjakova pri st. deklicah, Breznik med ml. dečki, Kraner med st. dečki in Huber na 3 km, na 10 km pa Klemencič in Vrbnjak v malem maratonskem teku. (G.G.)

V Ljubljani je bilo finale malega in velikega atletskega pokala Slovenije za osnovne šole. Tekmovanja so se udeležili tudi pomurski atleti in atletinje ter dosegli lep uspeh. Najbolje so se odrezali učenci OŠ Beltinci, saj so v skupni uvrstitvi med 158 šolami zasedli tretje mesto. Najuspešnejši posamezniki in posameznice pa so bili: mali šolski pokal: višina: 1. Uroš Žižek (Beltinci) 167 cm, 3. Matej Erjavec (OŠ Beltinci) 152 cm, žogica 1. Matej Kavač (Odranci) 75,82 m, veliki šolski pokal: višina: 1. Barbara Berden (Bltanci) 171 cm – rekord, krogla: 4. Nataša Harizan 9,89, 5. Karolina Šinko 9,73 (obe Beltinci), 9. Andreja Kikec (Bistrica) 9,21 m, žogica: 6. Smilja Škafar (Beltinci) 53,46; 300 m: 6. Erika Mesarič (Beltinci) 44,14; 1000 m: 2. Sonja Roman (Prosenjakovci) 3:05,72; daljina: 5. Tadeja Gostan (Odranci) 477 cm, 8. Andreja Pinarič (Črenšovci) 473 cm. dečki – 300 m: Vasja Kerčmar (Radenci) 39,77; krogla: 2. Dimitru Gejster (Veržet) 14,0.

Športno društvo Pomurje bo organiziralo tudi letos v okviru akcije Načrmo se igrati več valjalnih tečajev, s katerimi želijo odpravljati pomanjalo nepismenosti. Prvi začetni valjalni tečaj bo v ponedeljek, 28. junija 1993, na soboškem kopališču. Začet se bo ob 8. uri. Prijave zbirajo pri blagajni kopališča. Cena 20-urnega valjalnega tečaja je 3.000 SIT. V ta znesek so všteti vstopnina, uporaba bogatana in stroški tečaja.

II. DNE LENDAVA 1992/93		1	2	3	4	5	6	7
1	OLIMPIJA		1:1 3:2	1:4 0:0	3:0 7:3	0:1 0:0	4:1 3:2	4:1 3:1
2	LAKOS	1:1 2:3		1:0 0:0	5:0 1:2	1:2 1:0	5:0 1:0	7:2 3:2
3	PANONIJA	4:1 0:0	0:1 0:0		2:0 0:1	2:0 1:1	2:2 1:0	6:0 3:1
4	ZITKOVCJ	0:3 3:7	0:5 2:1	0:2 1:0		1:1 4:1	2:4 4:2	4:4 3:1
5	NAFTA B	1:0 0:0	2:1 0:1	0:2 1:1	1:1 1:4		3:1 1:3	3:0 1:2
6	ZVEZDA	1:4 2:3	0:5 0:3	2:2 0:1	4:2 2:4	1:3 3:1		1:1 0:1
7	GRANICAR	1:4 1:3	2:7 2:9	0:6 1:3	4:4 1:3	0:3 2:1	1:1 1:0	

MTK Radenci je pripravil na 1430 metrov dolgi progi na Janževem Vrhu 5. dirko za državno prvenstvo v motokrosu v razredu 80 in 125 cm. Sodelovalo je 38 dirkačev iz 15 slovenskih klubov. Lep uspeh je dosegel domačin Leon Land, saj je v razredu 80 cm zasedel tretje mesto, v prvi vožnji pa je bil celo drugi. Oliver Rogan je zasedel peto mesto. Njegova uvrstitve bi bila gotovo boljša, če ne bi v prvi

V petem kolu prvenstva v slovenski košarkarski ligi za starejše deklice je Pomurje iz Murske Sobote premagalo Comet s 40:25. Najboljše strelke: Ori 12, Svetina 8 in Škoberne 7.

V tekmovalju slovenske košarkarske lige za mladince je Comet premagal Pomurje s 73:59. Najboljše strelke: Kar 23, Lutar 10, Zekš, Pušenjak in Ivancič po 6. (ZT)

Náš znani ultramaratonec Dušan Mravlje je s skupino Topičev teka iz Pomurja startal pred hotelom Ajda v Moravskih Toplicah na poti po Sloveniji. Progo od Moravskih Toplic do Perceznice pretekel v 48 urah. Tek je odprti znani slovenski kamnavorstov Domicilij.

Na Razkrižju je bil tradicionalni turnir policistov v majhnem pokal Razkrižja, ki ga je pripravila Postaja mejne milice Gibina. V ekipami je zmagala ekipa PM Radgona, ki je v finalu premaga Lendava z 2:1. Tretje mesto je zasedla ekipa PMP Gibina, ki je PPP Murska Sobota s 6:1. Za zmagovalno ekipo so nastopili Misja, Kovacik, Lesjak, Kranjc, Ribic, Juric in Novina. Najbolji na turnirju je bil Kolbl (Gibina), najboljši strellec Rožanc, najgolji na najboljši vratar Donko (Lendava). (NS)

Končano je bilo letošnje državno člansko prvenstvo, kjer je sodelovalo pet moštev. Naslov prvaka so zasluženo branilci iz Triglava iz Predanovec, ki so v letošnji sezoni točke osvojili hokejski Lipovec. Poleg naslova državnega prvega Lipovčani dosegli še en pomemben uspeh. Dobili so prvo mesto na travo za hokej na travi v Sloveniji, to pa bo omogočilo odlične nadaljnji razvoj te športne panoge v Lipovcih in Pomurju, saj predvsem zaslužni igralci s trenerjem Ludvikom Zečkom, ki ima delež pa imajo tudi športni delavci s predsednikom klubov, vsem. V ekipi Lipovec se je tudi uveljavil prvi tuji igralec, iz Zagreba. Drugo mesto so malce presenetljivo, vendar prav tako zasledi hokejski Triglav iz Predanovec, ki imajo zelo mlade igralce, katere si v prihodnje lahko obetajo še boljše rezultate. Srednja ekipa pripadla mariborskemu Železničarju in ljubljanski Svobodi, ki so razčarala Svoboda, lanski državni prvak, medtem ko so ljubljanski nekoliko napredovali. Na zadnjem mestu je Pomurje, ki so v glavnem sestavljeno iz kadetov in mladincev. Minulo državno prvenstvo je tudi pokazalo, da nekatere ekipe nimajo imela tekmovalna komisija težave z razporejanjem sodnikov, kar pa vodi v srečanj nekaterih klubov. Bilo je tudi preveč korumpiranih bodo morali klubi v prihodnje nameniti več skrbni vzgoji igralcev, v njih mesecih pa bodo potekala tekmovanja pionirjev in kadetov.

1. ONE LEADERS		2	3	4	5	6	7	8	9
1	DOBANE	3:0 2:2	0:0 2:2	2:1 2:1	0:1 2:1	3:0 4:0	2:1 4:0	1:1 2:0	1:1 2:0
2	DOBROVNIK	0:3 2:2	1:1 2:2	2:0 1:0	1:0 2:1	4:1 2:0	0:0 2:0	0:0 2:0	0:0 2:0
3	MOELICA	0:0 2:2	0:1 2:2	2:1 1:0	2:1 2:0	2:0 2:0	2:0 2:0	2:0 2:0	2:0 2:0
4	BISTRICA	1:1 0:1	0:2 0:1	1:0 0:1	2:2 2:2	2:0 0:3	2:0 0:3	2:0 0:3	2:0 0:3
5	MOSTJE	1:6 2:3	1:1 2:3	2:1 0:1	2:1 0:1	2:0 2:0	2:0 2:0	2:0 2:0	2:0 2:0
6	MOJICA	3:1 0:0	1:1 0:1	1:2 0:0	2:2 3:0	2:2 0:1	2:2 0:1	2:2 0:1	2:2 0:1
7	RENAVCI	1:1 0:1	0:1 0:1	0:2 0:0	3:1 2:0	1:3 1:0	1:3 1:0	1:3 1:0	1:3 1:0
8	KOVALJE	0:1 2:1	1:2 1:3	2:0 2:2	2:0 2:2	1:0 4:2	2:0 4:2	0:0 4:2	0:0 4:2
9	CRENSOVCI	2:0 0:1	0:1 0:1	0:2 0:1	0:0 2:2	0:2 0:2	2:1 2:1	2:1 2:1	2:1 2:1
10	POJANA	2:0 0:1	1:1 0:1	2:2 3:1	2:2 0:1	1:3 1:3	1:3 1:3	1:3 1:3	1:3 1:3
11	HRADOV	1:3 0:0	0:1 2:1	3:0 2:2	2:1 2:2	2:1 2:2	2:1 2:2	2:1 2:2	2:1 2:2
12	KAPCA	1:2 2:1	0:1 1:1	1:1 1:1	0:1 0:2	0:2 0:1	0:2 0:1	0:2 0:1	0:2 0:1

Pogodbe za vaške ceste

V letošnjem proračunu občine Murska Sobota je za sofinanciranje programov krajevnih skupnosti namenjenih tudi 40 milijonov tolarjev za asfaltiranje vaških cest. V ta namen je soboški izvršni svet sprejel prednostni vrstni red obnove posameznih cestnih odsekov in kriterije za dodelitev denarja. Tako bo občina sofinancirala svoj 30-odstotni delež vrednosti del, ki ne sme biti višji od povprečne cene kilometra obnovljene ceste. To ceno bo sproti določal sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, medtem ko je investitorstvo prepuščeno posamezni krajevni skupnosti.

V letošnji program sofinanciranja iz občinskega proračuna je zajetih kar 20 krajevnih skupnosti, kjer naj bi asfaltirali 26 cestnih odsekov v skupni dolžini nekaj čez 19,2 kilometra. V ta namen je večina teh krajevnih skupnosti že sklenila pogodbo za obnovo predvidenih odsekov vaških cest. Doslej sta že uresničeni dve pogodbi, in sicer v krajevni skupnosti Kuzma, kjer so uredili odsek v vasi Trdkova, in v Stanjevcih, ki sodijo v krajevno skupnost Šulinci. M. JERŠE

Priznanja krvodajalcem

Ob 40-letnici prostovoljnega, anonimnega in brezplačnega krvodajalstva so v Ljutomeru pripravili slovesno sejo občinske orga nizacije Rdečega križa. Po krajšem kulturnem programu in slavnostnem nagovoru so dolgoletnim krvodajalcem in prizadevnim organizatorjem podelili priznanja. V ljutomerski občini, kjer živi okrog 18.500 prebivalcev, se lahko ponašajo z velikim odzivom ljudi, saj letno daruje življenjsko tekočino več kot 1.100 krvodajalcev. Zato so na slovesnost povabili vse tiste, ki so doslej darovali kri vsaj 25-krat. Zlati znak Rdečega križa so prejeli Franc Šauperl, ki je kri daroval že več kot stokrat, Cvetka Steržaj in dr. Avgust Šadl. Srebrni znak je dobil Franjo Blažič, priznanja pa so podelili še 16 drugim krvodajalcem. M. Jerše

Pomemben srebrni jubilej

V Murski Soboti se je mudila na dvodnevem obisku 3-članska delegacija tovarne Audi iz Ingolstadta v Nemčiji, kjer je na začetnem delu veliko naših delavcev. Pogovori z vodstvom pomurskih svobodnih sindikatov so bili namenjeni dogovoru za vrnitev obiska naših sindikalnih funkcionarjev temu nemškemu mestu, kjer nameravajo letošnjega septembra praznovati pomemben jubilej - 25. letnico prvega odhoda naših delavcev v ta del Nemčije. Oktobra 1968 je namreč skupina 50 pomurskih delavcev z avtobusom odpotovala v Ingolstadt, kjer so našli zaposlitev v tovarni Audi. Med obiskom v Murski Soboti so si člani sindikalne delegacije iz Nemčije ogledali šivanje prevleke za avtomobile v tovarni Mura, sprejel pa jih je tudi predsednik občinske skupščine Andrej Gerenčer. MJ

Prleški füčkêc

Sveti Vid čršen sit, zaj pa më naj piše fšë fküper v rit s prleškimi štrajki no ponti vred. Zaj jë ja po Prlekiji vësëlje; premicije za nôvë mešnikë so, pa birmë za deco! Či začnëjo zaj štrajkati šë škofjë no mešnikë, të pjë nëmo vidli vëč Svetëga dühô pa cirkvë odznôtrah. Vëtë, tó jë fšë tókë bôžjij hëc, kak jë bija negda na svëti, gda jë šë stori Pëjic z vrha s Sovjaka, pa si jë f klônci snëgi stëva, pa ga jë zasukalo kak ti paragrof, pa si jë vës skujznôti odpëja cvikl, pa jë rëka: »Tak mi jë grotalo zëmno pri srçi, ka bi të najrjëši küšna - Bôg ti plôti, ko si mi nareda sina mešnika!« Të pa së jë nãgna naprë, pa sta së jëmi prëvôgali piitri vina, ker jë mëja obëšëni na rëmni krës rano, pa çup v zmjëni cëlëc, pa blo jë naënôk f snëgi puno çrpoj.

Hja, nãdi za fsokin štrajkon so çrpájë, van rëçën. Uçitëli so štrajkali pa pëli tisto: »Cigani migani GABROVE gosli, mujcëk na repëki jabukë nosi!« Ja, minister Gabër jë rësën bôlë bëzgef kak gabrof, pa bi së moga pisati Bëzëk, ka mô prë uçitëlski štrajk v srçëni lukjo namesto možgônov. Poglëdnitë, uçitëli štrajkajo za kunëc šolskega lëta, gda bi mogli najbôlë deco fçiti pa spitovati za rëdë. F počimicah bi naj štrajkali, të, gda morëjo drügi dëlôfci po Prlekiji dëlati ka mutëci za dosti mëso ploço kak jë uçitëlska.

Ja, së dë zaj f Prlekiji bojë, ka jin jë sredi junija Bôg posla punë žaklë zija - samo nãpaçnëga, lëdënëga. Prlekij pa so dobrovolni »mužëki«, pa provijo, ka do të z meson navazërati; ka do šli po mëso? lepo v Nëmçijo, tan kôšta kila govedinë 9 mark, fašërano 11 mark, dušëna pëçënka pa 17,20 marke, gujdëk pa prë samo 15 mark za ëno kilo.

Të pa šë naj Maložani grejo v Nëmçijo po vodô, çi neçëjo krëpniti od žëjë! S samoprispëfkon so si naredili vodovôdno omrëžjë, të pa së jin jë zašëtkalo, ka jin jë komunalno podjëtjë htëlo priklopiti vodovôd po hišah za dvakrat vëč pënëzof kak ëno drügo podjëtjë. Komunalci s Slovënskë Bistricë pa si očiglëdno prëdstôvlajo težno gospodarstvo po svojin. Konkurenço jë treba zašëtiati, pa v trckë djôti! Naj si pëmajst tóžnt Haložanof šë dalë vozi vodô f cistërnah ôdkot si çë?!

Glôvno jë, ka mojo pri Môloj Nêdli zaj të najbôjšë gasilkë; në gasilcë. Babë so zmogalë na lôtmërškëm tekmovali. Pa provijo, ka do nekë mokrëga zapëlalë bistriškîn komunalcën, ka do plavalë kak ôjci po kisloj župij, çi ga mislijo šë dale tak tržno sraçkati.

Tô jë svijarija! Svijarijo bi dëlali fsi, za seboj pa nëbi rad nišë spuca. Tô jë joko grdo. Poglëdnitë, v radgûnskoj ôbçini majo žë ëdënajst lokacij za »komunalno deponijo«, kak vüçëno rëçëjo jamë za smëti no drügo šisasto klumparjô. F Hrastji Môta so së lidjë dëgnili, pa nëçëjo vëč mëti nepokritëga no nezavarovônëga odlagališça odpôdkof, ka prë lëhko fsi dobijo tifus, ali pa šë kaj hušëga. Zôtoma so të rëkli strüçjakij, pa morë biti nôvo odlagališçë v Kamënšçaki pri Grabonôšij, në vëč na Môti. Lidjë ôkôli Kamënšçaka pa zaj pjë žë f lüft skäçëjo. Nišë neçë mëti tolëga drëka pa gifa z ôdpôdkij prëd nôson.

Tak so si të zaj s totimi šisastimi jamami Prlekij pa Haložani v žlôhti. Ja, lidjë bôžjij, Prlekija pa Holozäç so në šisjama, pa lükjë za kontaminëranë pa drügë podminiränë odpôdkë! Kak do së brôniti, toga šë nišë në vë. Ta kak nišë në vë, gda do lëhko Razkrižôncij šli v svojoj slovënskoj vësi f slovënsken jeziki k spôvidi, pa k poroki, pa na brutif j jamo, çi pa jih župnik Slaviečk ta kak jãstrebiečk pošila po dovolilnicë na Hrväçko.

Niž në rëçëtë, së dë julija bojë - çi në letos, pa drügo lëto. Papa!

Bo turistični kraj Radenci še kdaj vzor urejenosti?

Madžarske veverice v radenskem parku

Nekako s strahom pričakujejo člani Turističnega društva Radenci letošnje ocenjevanje urejenosti krajev, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije. Lani so bili rezultati ocenjevanja za ta tradicio nalni zdraviliški kraj, ki je veljal dolga desetletja za vzor urejenosti cvetličnih nasadov in parkov, porazni. Ali bo letos drugače? Dvomimo, kajti najbolj opazne nepravilnosti so še vedno v takem stanju kot ob lanskem ocenjevanju: kavarna, Kapelski dom, steklena dvorana in še bi lahko naštevali. Kaj lahko pri vsem tem stori Turistično društvo Radenci, v katerega je članjenih kar 444 članov iz Radenec in 70 iz Hrastja-Mote in ki pobira od vsakega po 100 tolarjev članarine, najemnino od turistične pisarne na avtobusni postaji in dobi letno 1 milijon tolarjev kot delež od pobrane turistične takse?

Kakor se vzame. Druga društva, ki ne zberejo toliko denarja, bi rekla, da bi lahko postorili veliko več; tisti, ki vedo, kako hitro skopni denar, če hočeš izvesti kaj konkretnega, pa bodo dejali, da si s tem denarjem ne morejo veliko pomagati. Radensko turistično društvo je na primer prispevalo 500 tisočakov za nakup miz in klopi za večnamensko dvorano v Radencih, na svoje stroške so namestili nekaj košev za smeti, prav tako pa bodo prebarvali klopi ob sprehajalnih poteh in cestah v kraju - vse to ne »pade v oči«, je pa pomemben prispevek. Toda: je to delo turističnega društva ali komunale? Pravzaprav bi tudi radensko turistično društvo najraje samo organiziralo razne prireditve, skrbelo za estetske izboljšave v kraju ter s predavanji, izleti in informiranjem vplivalo na krajane, da bodo gostoljubni, prijazni in nasploh turistično »osveščeni«, skrbelo za podmladek, razstave (kulinarčne, domače obrti, zelišč itn.). Vendar so časi (v Radencih) taki, da se ne morejo ukvarjati samo s tem.

Denar turističnega društva Radenci pa je bila tudi tema delegatskega vprašanja v skupščinskih klopih, ko je poslanec predlagal, da naj bi zbrani denar od turistične takse porabili raje za dokončanje večnamenske dvorane, proračunski denar pa za rešitev

problema oskrbe z vodo. Predsednica turističnega društva Radenci Jolanka Vereš je odgovorila: »Mi smo o tem večkrat razpravljali. Zgodilo pa se je, da smo dobili v letu 1992 največ turistične takse ob koncu leta, to pa zato, ker denarja prej niso redno nakazovali in se je vsota nakopičila ob koncu leta. Tega denarja nismo mogli porabiti tako, kot smo načrtovali. Takrat se je tudi ustvarilo prepričanje, da ima turistično društvo veliko denarja. Zaradi tega sem bila tudi pri predsedniku izvršnega sveta in mu vse razložila. Da smo dobili denar tako pozno, je delno kriva Radenska, ki ni redno nakazovala, delno pa občina, kjer so ta denar zadržali in obračali. V zakonu piše, da se mora taksa predvsem uporabljati za predstavitev, toda če ni denarja in je nekaj treba narediti, potem priskoči na pomoč turistično društvo. 500 tisočakov smo prispevali za nakup klopi, zato menim, da je pripomba poslanca neumestna. Kakšne ugodnosti bomo imeli zaradi tega pri koriščenju dvorane, zaenkrat še ne vemo. Bi pa morali dobiti možnost organiziranja prireditev v njej, saj se je ta dvorana gradila s sredstvi krajevnega samoprispevka, poleg tega pa je denar dodatno prispevalo še turistično društvo. Tu so potem še upokojenci, ki prav tako želijo uporabljati dvorano, itn. Smo

pa imeli pri najetju dvorane popust, ko smo organizirali pustovanje otrok!«

Jolanka Vereš je bila dolga leta - tako kot večina krajanov v Radencih in okolici - zaposlena v Radenski. Zanimalo nas je, kako turistično društvo sodeluje z Radensko, predvsem pa z lani usta novljenim komunalnim podjetjem EKOS?

»Z EKOS-om veliko sodelujemo, saj se ukvarjamo s problematiko, ki je močno povezana. Turistično društvo mu tudi daje veliko naročil za opravljanje del, vendar pa so na tem komunalnem področju še vedno nerazčiščene stvari

Jolanka Vereš, predsednica Turističnega društva Radenci

med radgonsko komunalno in radenskim EKOS-om. Posebej problematična je pravčasna košnja trave. Postajo zaenkrat čistijo še radgonski komunalci, vendar bi morali te stvari rešiti finančno in pogodbeno. Z vodilnimi Radenske opravimo vsako leto ogled kraja Radenci, da vidimo, kaj je treba narediti, popraviti, očistiti. Žal se iste stvari vlečejo že pet let; ponekod smo mi priskočili na pomoč in naredili, preostalo pa mora vseeno

Radenska. Na primer lãč v parku, ki visi, ne gorijo in je nasploh vsa napeljava problematična. Tudi s klopi je grozno, meteorološka hišica morala nečemu rabiti - rečeno je bilo, naj to uredi propagandna služba; zanemarjena so igrišča za tenis in balinanje, klopi in koši za smeti. Ob klopih za Radinom smo postavili koše za smeti, vendar bi tisti del morali čim prej lepše urediti za goste; prav tako morišče pri tistem skladišču. Tem sta tu še kavarna in Kapelski dom...«

Zadnja verzija o nameri Kapelskega doma je, da naj bi bila to SKB-banka, ki bi ga uredila za potrebe svojih poslovnih partnerjev. Sicer pa razmere v Radencih spreminjajo; če si pred desetimi leti nismo mogli zamisljati, da bi bilo v tem turističnem kraju in odprtega brez znaka tren pa je danes večina lokalov v sebnih rokah - natančneje, lastnik objektov je še vedno Radenska, le najemniki so zasebniki, in to nekdanji delavci Radenske. Tako je na primer po novem Vikend Kupčev in Narodna restavracija Kelenova, lokal na avtobusni postaji je spet v drugih rokah, prav tako hotel Grad, zverna Roma in Radgonski bli v Gornji Radgoni.

Jolanka Vereš je tudi povedala, da si želi, da bi Radenci spet tako urejeni kot nekoč. Zaščitni znak Turističnega društva Radenci je veverica Muki, nekakšna svojevrsna posebnost radenskega parka. Žal so zaradi mačk izginile skorajda povsem izginile, zato bo društvo uvozilo pet parov veveric iz Madžarske, za kar potrebujejo številna dovoljenja, saj so tudi na Madžarski nje, saj so tudi na Madžarski veverice zaščitene. V Radenci pleskanje klopi ne bi smelo biti problem, pa je - zdaj bo delo opravilo turistično društvo. Prav tako bi se moralo bolj potruditi športno področje in urediti kolesarske poti in trimske steze. In kakšne prireditve bodo letos še organizirali v Radencih: razstavo spominkov, otroško glasbeno prireditev Mehurček, Radensko glasbo v paviljonu v parku, prijem domače obrti, srečanje dedka Mraza, praznik jeseni in stavo cvetja.

BERNARDA B. PEČEK

Precej denarja za komunalno

V soboški občini namenijo pozornost tudi sofinanciranju prednostnih programov krajevnih skupnosti pri obrbi z vodo in urejanju kanalizacije. Za ta dela je zagotovljeno 25 milijonov proračunskih sredstev. Na razpis za napeljevanje vaških vodovodov oziroma obnovo dosežanih vodnih napeljevanj se je prijavilo 15 krajevnih skupnosti. Do junija sredstva za te namene izkoristilo pet krajevnih skupnosti. Pri kanalizaciji pa ima absolutno prednost sofinanciranje teh del v Beltincih, to pa je povezano z obnovo magistralne ceste. Preostali denar pa bo namenjen za sofinanciranje gradnje komunalnih objektov v Moravskih Toplicah, Marčevcih, na Cankovi in v Bogojini ter za pripravo tehnične dokumentacije za kanalizacije v naseljih Rakicani, janci, Dokležovje, Noršinci in Puconci. Za slednje kanalizacije jih 21,4 milijona tolarjev. Letos so že naredili kanalizacijsko omrežje v KS Beltinci, nadaljevali so z gradnjo tehnične dokumentacije za kanalizacijo v Rakicani. Za ta dela so porabili nekaj čez 17 milijonov proračunskih sredstev. M. JERŠE

TURNIŠČE - V štirih vaseh, ki sestavljajo krajevno skupnost Turnišče, so imeli referendume o uvedbi krajevnih samoprispevkov. Glasovanje so uspela v Turnišču. Renkovci in Nedelci pa so tokrat odpovedali. V tej vasi, ki ima 451 volivcev, je prišlo na glasovališče le 219 volivcev, pa še ni bilo niso bili za samoprispevek. Glasovanje bodo ponovili čez 6 mesecev. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA - V mestu je najostrejši promet niso uredili, čestokrat zašli tudi na pločnike. Te dni policije ureja pločnike, kar bo prispevalo k večji varnosti in lepšemu mestecu ob meji. (L. Kr.)

LENDAVA - Lendavski grad se v pisnih virih prvič omenja leta 1278. Mogočno grajsko poslopje na hribu nad Lendavo tačas »okrašeno« z gradbenimi odri, kajti Gradbenik kulturne dediščine bo zunanost gradu bele barve. Del denarja za naključje stala 8.000.000 tolarjev, so primaknili tudi iz občinskega proračuna. Lendavski grad, ki je ponoči osvetljen, bo zasijal podobno do konca tega meseca. (J. Ž.)

reportaže

Drajna za staro pravdo

Tankorji z najvišjimi kabinami imajo tudi najboljšo notranjo opremo. V sredo, 16. junija, popoldne, tretji dan kmečkega protesta, ko se je sonce močneje in močneje upiralo v položni svet proti mejnemu prehodu Dolga vas, so kmetje stali ob tankorju in poslušali radijska poročila slovenskega nacionalnega programa.

Rdeče-črna, samo tu in tam bil vmes kak zelen traktor, ki je bil mrtvih konjskih sil se razpenjala do vrha slemena in postavljena tako, da je tovarnjakom in avtobusom zaprta cesta. Z osebnim avtomobilom se je dalo priti do meje in z vožnjo med ovirami. In med tovornjaki, kot se je imenovala s kolegom. Tudi soferji premeščali med kmeti in samostnimi udarci konjskih sil so hirali živi

Direktor črenšovske kmetijske zadruge Žižek je bil nekako hladno jezen. »Drnovšek, eh ne, oni drugi, kaj je že, kako se mu že reče. Kučan, da. Z Madžarske je šel domov, ko se je vračal z obiska, čez po nekih senožitih. Je to kaka oblast, ki se skriva pred nami? Ali ne bi mogel iti tukaj mimo in nam reči, kako ste kaj. Ljudje. Pa naj bi potem odšel po senožitih, če ga je že tako volja.«

Z mobitelom na ušesu se je nekdanji poslanec SLS v republiški skupščini Zvonko Horvat pogovarjal z nekom v Ljubljani. »Naj pristanejo na pogajanja... vroče je tukaj... deset

nama s kolegom, nekaj v smislu, to so tvoji ljudje, ti kmetje, ki nas ne spustijo čez.

V gostilni na naši strani, sredi med našimi kmeti na barikadah in madžarsko mejno postajo, so se srečevali protestniki in soferji. Mirno. Kmetje so jim plačevali pivo. Sofer iz ljubljane, ki je vozil koze iz Rusije, ni bil doma že sedemnajst dni. »Otrok, ki gre julija na morje, mi je danes, ko sem ga poklical, rekel, potem pa na svidenje. Julija gre na morje, pa se mu zdi, da se do takrat ne bova videla! Pa vi veste, kdo tukaj pravzaprav stavlja? Kmetje mislite? Kmetje tudi, pa policija tudi! Glejte, zakaj nas ne spuščajo naprej, saj mi imamo močne automobile, te traktorje bi zrinili s ceste? Ne pustijo nas, ker stavkajo tudi oni.«

Na drugi strani traktorske barikade, v Lendavi na glavni ulici so imeli njihovi kolegi o tem drugačno mnenje.

»Figo pa takšna stavka. Če bi nas za toliko časa ustavili kje na rusko-madžarski meji, bi nam že z letalom pripeljali kurbe. Iz Moskve. Vsaj tristo bi nam jih pripeljali. Tukaj pa nič, niti nas ne pridejo vprašat, če imamo kaj jesti.« Ljubljancem je bil to leto menda že sedemnajstkrat v Rusiji.

»Še dobro, da imamo tega švedskega Rusa. Iz Švedske pelje meso v Celje. Sinoči je vzel iz hladilnika kos mesa, nekdo drug je prinesel papriko, ki jo prevaža. Gostilničar nam je skuhal, mi smo dali za pijačo. Tovornjakarji se ne damo. Samo čez naj nas še pustijo, mi jih že razženemo.«

Juzef Bjozulunden je večino tega, kar smo se pogovarjali po slovensko, razumel. Nič ni rekel, ker je že na videz dobrodušen človek. Vajen čakati na vseh mogočih na mejnih prehodih, na vstopu v nove in stare demokratične države. In vajen slovenskih oblasti. Kar mimogrede je omenjal imena iz birokratskega carinskega besednjaka. »Tranzitna taksa, zavarovanje...« Po materi je Rus, rojen v Kazahstanu, po očetu Poljak, živi na Švedskem. Smeji se in srka pivo.

Drnovšek na traktorju

Ko sva se peljala nazaj na našo stran, sva na eni od traktorskih kabin videla plakat: »Gospod Drnovšek, ob volitvah bil si naš up / zdaj postajaš kmetov obup«. Tudi v lendavski občini so liberalni demokrati na zadnjih volitvah zaradi Drnovške dobivali glasove. Kdo pa je takrat sploh že slišal za Sirseta, ki je za eldesovce kandidiral v lendavskem volilnem okrožju? Vedelo se je v glavnem samo, da je LDS Drnovškova stranka.

Kmetje so še vedno postopali po zborovališču in imeli kratke kurze političnega izobraževanja. Kakor nekoč partijski kader. Ne, pravijo, sekretar za kmetijstvo Ivan Obal jih še ni obiskal. Z ministrom Ostercem sta v Izraelu. Menda si ogledujeta kibuce.

Kar je, roko na srce, gotovo koristno, toda kmetom je to zdaj malo mar. Kako jim je tudi sploh malo mar, kako se z zemljo čim vestneje dela. Vestnega ravnanja, tudi kar se ekološke vestnosti tiče, se je na kibucih mogoče naučiti.

Kmetje se tukaj pod dolgovaškim klancem učijo, kaj je to pogodba med koalicijskimi partnerji. Velja namreč, da so kmetje po naravi volivci krščanskih demokratov, krščanski demokrati pa so Drnovškov koalicijski partner. Torej je najbolje, da sta krščanska demokrata Osterc in Obal med kmečko stavko v Izraelu. Nekaj se je sicer slišalo o papirnatem ministru, vendar je to vse. Nobenih zahtev po odstopu.

Lendava s šofersko vročico

Šolniki stavkajo v šolah, železničarji na železnicih, zakaj se tile kmetje spravljajo na naše delovno področje. Cesta je naša, tako kot je njiva kmetova. Saj jih razumem, pak kaj. Jaz jim nisem nič kriv, pa tile moji kolegi tukaj tudi ne. Tam stoji tovarnjak, na katerem

gnije paradiznik, onemu Rusu se je zmešalo. Malo prej naju je s prijateljem dolžil, da mu prisluškujeva, da sem jaz od KGB, on pa ne vem, kaj da je. Stali smo tamle na mostu in nenadoma skoči v naju. Kako ne bi, plačal je 800 mark tranzitne takse, pa še 250 mark zavarovanja povrhu.«

V Lendavi so tovornjakarji zaprli južno vpadnico. Temle tukaj je jasno, zakaj je vmes med kmeti in njimi policija. Ne zato, ker bi policija stavkala. Sofer iz Nove Gorice je potisnil roke globoko v žepe kratkih hlač in se guga, ko začne pripovedovati. »Vsak od nas ima med orodjem lepo roki prilagočeno se železno palico. Bojijo se, da jih ne premlatimo. Ampak do večera se lahko še marsikaj zgodi. Če bi sinoči pred nas ne postavili tistega policijskega avtomobila, bi jih že zmendrali. Kaj me briga tovarnjak, nanje bi šel, pa naj se zgodi, kar se hoče.

Novogoričan zdaj udarja z dlanjo ob dlan in napadalno gleda. Potem se strese in opraviči, saj vem, da vi niste nič krivi, reče. Njegov sovoznik ni nič manj jezen. »Ste videli med tistimi traktorji tam kakšno škropilnico? Niste je, ker se ta priključek zdaj potrebuje. Vsak kmet ima še po en traktor doma, z njim dela na njivah, potem se okopa in opravi z ženo tole.« z dlanjo ene roke udari po pokončni pesti druge. »nakar gre še malo lumpat na zaporo. Sicer pa to niso tisti ta pravi kmetje, nekdanji komunistični privilegiranci so, politični kmetje, ki niso vajeni delati in gospodariti, samo od kreditov so živeli.«

Med tovornjaki se na mopedu mimo pripelje Prša iz Velike Polane. Nekoč je bil mlinar v Čopčkovem mlinu. »Kdaj ima prša, me sprašujeta? Tife ali kmetje? Kmetje imajo prav,

Prša se ni dal prepričati in je odpeljal. Neka ženska, ki je ob sebi rinila kolo, je rekla, da je na strani soferjev. Kmetje da samo pijejo in malo delajo. Druga, prav tako s kolesom, vendar na njem, je pripovedovala o vozniku iz Bolgarije, ki je to dopoldne na pošti jokala. Denarja nima, naprej pa ne more.

»To je pa tako, da o tem tudi mi nekaj vemo,« pravi sovoznik onega Novogoričana. »Če imaš 100 trt, delaš, kot da bi jih imel 400 ali 500. Zaslužiš pa šele, ko jih imaš 10.000. Tako je to, to morajo tudi kmetje vedeti. Pa vi sploh veste, kaj je to »turk karnet«? Veste, kaj je to, tukaj na papirju piše, kaj je to.

»Vsaj tega bi se kmetje lahko spomnili, da bi nas vprašali, če imamo kaj za jesti.« Novogoričan postaja ves vrazji. »Pomislite, saj tukaj naokrog bo vse »posran«. Nič nam niso pripravili, nič. Nimamo se kje skopati. Oni pa barikade. Ko je bila vojna, je ta oblast nas prve poslala na barikade, kmetje pa so bili takrat v kašah in so žrli.«

Kakor nalašč. Prav ko je bentil, češ da jih tudi od lokalnih oblasti nihče ne obišče, je prišel mimo – vendar ne uradno – predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Jerbic. Dejal je, da so jim z občine danes poslali sendviče. Res so nam jih, pravijo soferji, toda komaj danes. V Italiji so mi, reče Novogoričan, vsakih pet minut trkali po vratih kabine in me spraševali, če kaj potrebujem.

Če bi šlo tako naprej, bi bilo zvečer res vroče. Mladi policisti, ki so postavili vozili pred razbeljene tovornjakarje in tovarnjake, so se suho smejali in čakali.

V noči s četrta na petek se je potem razpletlo. Soferjem so Lendavčani zadnji dan zapore brezplačno delili obroke in jim odprli sanitarne prostore v slačilnicah na bližnjem igrišču.

ŠTEFAN SMEJ

tovornjakov živine da...« Iz bližnjega ciganskega naselja je prišla k mizam izpita Ciganka. »Proč pojdi, nič ti ne damo, še od sinoči si vsa »matasta« od vina,« ji je vpil eden od kmetov. Če ne daste, bomo začeli štrajkati mi Cigani, je rekla. Čez nekaj časa je imela na kolenu krožnik.

Konji žejajo, mar ne?

Kolona tovornjakov na madžarski strani je bila v sredo dolga štiri kilometre. »Še nikjer, tudi ko so stavkali italijanski cariniki ne, me niso zadrževali z živino.« Hrvaško govoreči sofer je s svojim tovornjakom stal na nikogaršnji zemlji med slovensko in madžarsko carinarnico. Zakaj plemenskim telicam, ki jih pelje s Poljske v Italijo, ne da vode? Sinoči so

dobile vodo, zdaj je bolje, da jih ne vznemirja, reče.

Vozila z živino so bila vsa v prednjem delu štirikilometrskih kolon. Ovce, plemensko govedo, konji. Mogoče so jih napej spravili zato, da bi bili javnosti, torej novinarjem, bolj na očeh. Ali pa zato, da bi lahko z njimi takoj, ko bo zapore konec, odrinili.

Dva poljska soferja sta konjem na kamionu molela zelenje. Poljak je imel v očeh sprajnoč nemir, ko je rekel: »To je živčevje, to ne ume muvat (ne ve govoriti)«. Njegov rojak iz drugega kamiona je imel trši pogled in kot da bi skazil kotiček ustnice nekaj momljaj proti

tvah bil si naš up / zdaj postajaš kmetov obup«. Tudi v lendavski občini so liberalni demokrati na zadnjih volitvah zaradi Drnovške dobivali glasove. Kdo pa je takrat sploh že slišal za Sirseta, ki je za eldesovce kandidiral v lendavskem volilnem okrožju? Vedelo se je v glavnem samo, da je LDS Drnovškova stranka.

Kmetje so še vedno postopali po zborovališču in imeli kratke kurze političnega izobraževanja. Kakor nekoč partijski kader. Ne, pravijo, sekretar za kmetijstvo Ivan Obal jih še ni obiskal. Z ministrom Ostercem sta v Izraelu. Menda si ogledujeta kibuce.

Promet in delavnice d.o.o.
69220 LENDAVA, tel.: 069-75-261

Predstavljamo vam NOVOST iz našega programa storitev!

OPEREMO VSE VRSTE MOTORNIH VOZIL V UNIVERZALNI AVTOMATSKI AVTOPRALNICI.

Delovni čas:
vsak delavnik od 7. do 21.
ob sobotah od 7. do 14.

Prodajamo rezervne dele za motorna vozila:
RENAULT, GOLF, ZASTAVA, LADA, ŠKODA in vse vrste AVTOMOBILSKIH PLAŠČEV.

Prodajamo in servisiramo vozila HONDA, prodajamo tudi druge vrste vozil.

Popravljamo OSEBNA IN TOVORNA VOZILA, TRAKTORJE in ČRPALKE BOSCH.

Opravljam strgarska, varilska, kleparska in avtoličarska dela.

Storitve opravljamo ob delavnikih od 7. do 17.

lesnina

LGM

LESNINA LGM Maribor, d.o.o.
TRGOVINA MURSKA SOBOTA
Markišavska 9

VSE ZA VAS NA ENEM MESTU

Vse gradbeni material, vse vrste lesa, izolacijski material, vse vrste iveric, mizarški izdelki, okna tip ALES GASPER, keramika GORENJE, ITALIJAN-SKA, keramika LJUBECNA, tlakovec vseh vrst, teraco plošče, barve, laki, lepila, kiti, orodja za obrtnike, programi hobi, sanitarna keramika, WC-kotlički, WC-deske...

UGODNI PLAČILNI POGOJI:

- pri gotovinskem plačilu nad 10.000,00 SIT 5% popust
 - plačilo s čeki
 - 1 + 2 nad 6.000,00 SIT brez obresti
 - 1 + 3 nad 15.000,00 SIT brez obresti
 - 1 + 6 nad 30.000,00 SIT, na zadnje tri čeke zaračunamo 6% obresti.
- Izkoristite ugodno prilagoditev.
Informacije po telefonu 21 396, 32 402, 32 403

Na podlagi 23. člena Statuta javnega zdravstvenega zavoda

ZDRAVSTVENI DOM LENDAVA - EGESZSEGHAZ LENDVA

svet zavoda ponovno razpisuje dela in naloge

direktorja zavoda

Kandidat mora poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še:

- da ima visoko strokovno izobrazbo medicinske, pravne, ekonomske ali druge družboslovne smeri in
- najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Mandat direktorja traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

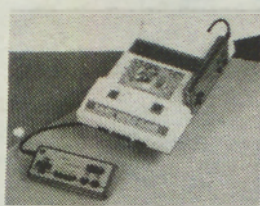
Zdravstveni dom Lendava - Egeszseghaz Lendva, Kidričeva 34.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najpozneje v 30 dneh po odločitvi sveta zavoda in soglasju Skupščine občine Lendava.

VIDEOIGRE
ZNIŽANE CENE

(ob koncu šolskega leta)

VIDEOIGRE model DS-800
Komplet vsebuje igrico SUPER MARIO II.
Garancija in servis zagotovljena.
Obsežen izbor igrice vedno dopolnjujemo z najpopularnejšimi.
SAMO 6.900,00 SIT

TETRIS - Twin bick/New style
2 igrice oziroma za 2 igralca
SAMO 2.400,00 SIT

OPOZORILO:

CENE VELJAJO TUDI ZA NAŠO PONUDBO V KATALOGU »FIT MEDIA«

Naročila sprejemamo na naslov:
ATLAS EXPORT IMPORT, d.o.o.
Ulica XIV. divizije 14
63000 Celje

tel. 063/441 144
telefaks 063/21 857

motorna vozila

OPEL, Subaru Justy 1287 prodam.

Tel.: 81 761.

m163

DAIHATSU CHARADE prodam.

Tel.: 21 944.

m151

GOLF LS 1.6, letnik 1976, bele barve,

registriran do avgusta 1993. prodam.

Tel.: 40 111, od 16.00.

m166

ŠKODA FAVORIT, bele barve, staro

2,5 leta, registrirana do novembra,

ogled po 15.00, in barvni TV Sony,

ekran 48, star 3 leta, prodam. Trstenja-

kova 38, Murska Sobota.

m152

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam.

Ogled popoldan. Drago Peršak.

Jama 22. Videm ob Ščavnici.

m126

C-KADETT, odlično ohranjen, prodam.

Miran Glavnik, tel.: 61 671 ali 82

424.

m131

ZASTAVO 101 prodam. Puconci 54.

Tel.: 45 127, zvečer.

m105

VESPO 200 PX E, prevoženih 7000

km, prodam za 2.500 DEM. Tel.: 22

931, sobota in nedelja dopoldne.

m174

LADA 1600, letnik 81, obnovljena, re-

gistrirana do konca leta, dodatno

opremljena, napredaj za 2.000 DEM.

Tel.: 22 805.

m108

MOTOR ZA AUDI 80 ali za golf 1600

prodam. Cena 4.000 ATS. Tel.: 65 602.

m145

R 4, letnik 1983, in kravo, kontrola A,

s teletom, staro 7 let, prodam. Jože

Gerenc, Strehovci 4. Tel.: 79 102.

m128

MOTORNKO KOLO BMW 250, letnik 1954, kot novo, prodam. Slomškova 51, Murska Sobota.

m123

126 P BJS, letnik 1991, in mercedes 190 I, letnik 1986, prodam. Pečarovi 118.

Tel.: 51 227.

m139

kmetijska
mehanizacija

KOMBAJN EPPL 210, v dobrem stanju, prodam za 3000 DEM. Tel.: 70 229.

m162

TRAKTORSKI OBRAČALNIK,

malo rabljen, in kosilnico BCS ugodno

prodam. Jože Kuzma, Žepovci 100,

Apače.

m4130

TRAKTOR BELORUS MTZ 82, po-

gon na vsa 4 kolesa, v delovnem stanju,

prodam za 4.000 DEM. Tel.: 82 392.

m4976

TRAKTOR JOHN DEERE 710 S, ob-

novljen, s čelnim nakladalnikom in

bočno koso prodam. Tel.: 65 602.

m145

TRAKTOR STEYR 28 prodam. Ulica

4, maja 18, Turnišče, tel.: 72 029.

m125

KOMBAJN EPPL, pripravljen za že-

tev, prodam. Ratkovi 24, tel.: 44 106.

m136

KOMBAJN prodam za 2.000 DEM.

Lah, Gerlinči 94.

m155

KOMBAJN KLAS EVROPA z rez-

ervnimi deli in dele za zmaj 1333, 142

in adapter za zmaj 133 prodam. Tel.: 45 269.

m126

BALIRKO za slamo in seno LIFAN

prodam. Flisar, Brezovci 20.

m14

KOMBAJN KÖDEL BOHN z merce-

desovim motorjem, pripravljen na že-

tev, ugodno prodam. Fokovi 19, tel.: 87 689, po 16.00.

m4020

MOLZNI STROJ VITRIH prodam.

Jože Kranjec, Lukačevci 8, tel.: 48 578.

m103

MOTOKULTIVATOR MIO 200,

malo rabljen, prodam. Tel.: 22 279,

proti zvečer.

m158

KOMBAJN KLAS, pripravljen za že-

tev, prodam. Vezna ulica 10, Odranci.

Tel.: 70 457.

m148

SATELITSKI KOMPLETI

Montaža, prodaja, servis! Ugodno po-
sojilo na 3, 7 in 13 obkrokov. Informa-
cije: (062) 731 443, vsak dan po 16. uri.

posesti

GARSONJERO ali enosobno stanova-
nje (soba s posebnim vhom) naj-
mem (Ljutomer ali Križevci pri Ljuto-
meru). Tel.: 87 758.

m4969

GARSONJERO v Murski Soboti prodam.

St. Rozmarna 6, stanovanje 25,

Murska Sobota.

m118

HIŠO v Piranu prodam. Tel.: 061 268

004.

m134

HIŠO z njivo (okoli 50 arov), vinogra-

dom in sadovnjakom v Kobilju 189 pro-

dam. Tel.: 065 22 855, po 18.00, ali 065

22 824 ob sobotah in nedeljah.

m135

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE

na Lendavski ulici 57 v Murski Soboti

prodam.

m160

SONČNO DVOSOBNO STANOVA-

NJE (87m²) v Murski Soboti z veliko

kletjo (48m²) in vrtom (80m²) prodam.

Cena 69.000 DEM. Tel.: 061 271 561,

int.: 284.

mmp

ENOSOBNO STANOVANJE, 42m²,

prodam. Tel.: 31 481.

m119

TRISOBNO STANOVANJE v Murski

Soboti prodam ali zamenjam. Tel.: 23

261.

m143

POZOR! Prodajmo gradbeno parcelo,

sadovnjak in travnik z drevjem. Bernar-

di-Muren, Lipovci 35.

m150

BRUNARICO z 12 ari zemlje na od-

lični legi v Dankovcih prodam (grad-

bena parcela). Tel.: 21 939.

m113

VRTNO HIŠICO TIP B12, 4 x 4 m, še

nepostavljeno, ugodno prodam. Tel.: 24 427.

m114

STANOVANJSKO HIŠO v mirnem

predelu Murske Sobotice, primerno tudi

za obrt, ugodno prodam. Tel.: 21 838.

m121

KIOSK, primeren za prodajo jedil,

pijače, sadja in zelenjave prodajamo po

zelo ugodni ceni. Tel.: 21 687, do

15.00.

mmp

ZEMLIŠČE na Vaneči (Kirbišev

breg), z lokacijo za vinsko klet, pro-

dam. Na zemljišču je manjša montažna

stavba. Tel.: 21 016.

m63

KONTEJNER, nov, 6 x 2,45

m s streho, prodam. Tel.: 61 970.

m-op

PICE IZ KMEČKE
PEČI

Lovski dom Cankova

živali

MLADIČE KOKERŠPANJELE,

stare 1 mesec, prodam. Tel.: 22 534.

mmp

KRAVO, staro 4 leta, brejo v devetem

mesecu, z drugim teletom, prodam. Jo-

žef Zver, Prešernova 5, Odranci. Tel.: 71 013.

m164

NESNICE, MLADE JARČICE, PA-

SME GOLODEN KOMET super,

rjave, uvoz iz Nemčije, cepljene, pro-

dajamo po zelo ugodni ceni 450 SIT.

Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi 1 zastojn

(akcijska prodaja). Naročila sprejemajo

in dajejo vse informacije v gostilni Ti-

bija Horvata v Nemčavcih. Tel.: 24 393,

ali v gostilni Železen v Beznovcih, tel.: 49 025.

mmp

NESNICE, MLADE JARČICE, PA-

SME GOLODEN KOMET super,

rjave, uvoz iz Nemčije, cepljene, pro-

dajamo po zelo ugodni ceni 450 SIT.

Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi 1 zastojn

(akcijska prodaja). Naročila sprejemajo

in dajejo vse informacije v gostilni

Anice Benčec v Bakovcih, tel.: 43 070,

ali pri Darinki Zamuda, zidarstvo, Ga-

lušak 6, tel.: 68 044.

mmp

KRAVO, staro 8 let, brejo 9 mesecev,

prodam. Krplivnik 42, pri Hodošu.

m149

KOKOŠI, mlade nesnice, pasme IZA-

BRAUN, prodaja kmetijska zadruga.

Zagotovljena nesnost v dveh tednih,

dostava na dom. Tel.: 82 401.

m4972

PUJSKE prodam. Vaneča 12. Tel.: 45

429.

m140

TELETA, primerna za nadaljnjo rejo,

kupim. Tel.: 43 116.

m153

MLADIČE NEMŠKEGA OVČARJA

z rodovnikom odličnih staršev ugodno

prodam. Lukač, Kroška 79, Murska

Sobota.

m141

MLADIČE NEMŠKEGA OVČARJA

odličnih staršev ugodno prodam. Tel.: 21 961, Veščica 43.

m4029

PUJSKE prodam. Nemčavci 35 a.

m116

KRAVO, staro 5 let, brejo 7 mesecev,

prodam. Križevci v Prekmurju 193.

m129

PUJSKE in kozo z mladiči ali brez njih

prodam. Vidonci 97.

m156

AGROTRGOVINA HOČEVAR

Novo mesto odkupuje živino: krave,

bike, teleta, telice, odojke. Tel.: 23

091.

m161

razno

HI-FI KOMPONENTE prodam, 2-

krat dvojni kasetofon, ojačevalce, equ-

ilizer, mešalna miza, gramofon, zvoč-

niki, CD player. Puconci 185, po 16.00,

ali 21 064, int. 208, do 16.00.

mmp

POHIŠTVO za dnevno sobo in kuhinjo

ugodno prodam. Prodajmo tudi lado

1600. Valter Flisar, Razlagova 9, Mur-

ska Sobota.

m159

SATELITSKI SISTEMI Pace
(599 DEM) in Lasat samo 499
DEM z montažo, tudi na
obroke. AMF, d.o.o.,
tel.: 70 021.

PREKLIC! Preključim hranilno knji-

žico št. 3905-7 HKS G. Radgona. Jože

Zadravec, Stročja vas 67, Ljutomer.

m4127

RDEČE VINO z brajd prodam. Tel.: 82 069.

m4975

FRANCOSKO POSTELJO, novo,

kavč in sedežno garnituro zelo ugodno

prodam. Gomboc, Sodišnici 1, tel.: 46

423.

m130

KOLO BMX za sedemletnega otroka

in žensko kolo Pony prodam. Kajuhova

14, M. Sobota. Tel.: 21 908.

Ne jokajte ob grobu mojem,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga
mama, tašča, stara mama in praba-
bica

Julijana Sukič

iz Martinja 40

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in
vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in
šopke in za svete maše ter nam izrekli sožalje. Prisrčna hvala g.
duhovniku Ivanu Camplinu, pevcem za odpete žalostinke ter
sestram rožnovenskim. Zahvaljujemo se tudi dr. Kiršnerju in
sestri Maruši za lajšanje bolečin v njenih zadnjih tednih težke
bolezni. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi

Utišnil je tvoj glas,
obstalo tvoje je srce,
ostali so sledovi tvojih pridnih rok
in krujo spoznanje, da se
ne vrneš več med nas.

ZAHVALA

V 62. letu me je nenadoma zapustil
dragi oče

Franc Krančič

iz Zenkovec 22

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znan-
cem, posebno pa dobrim sosedom, ki so mi v težkih trenutkih
priskočili na pomoč, izrekli sožalje, darovali vence in šopke in
ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. duhov-
niku in pevcem. Prisrčna hvala tudi delavcem 316. brigade
tovarne Mura - Ženska oblačila, mojstri Katici Vebah ter
obratovodkinji Veri Bezjak. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Zenkovci, 12. junij 1993

Globoko žaljuoč hčerka Brigita s Teodorom

Težko je izgubiti človeka,
ki ga ljubiš,
še težje ga je izgubiti
za vedno.
A najtežje se je naučiti
živeti brez njega ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi komaj 22. letnega
moža, sina, vnuka, brata, strica, zeta
in nečaka

Roberta Kočiša

iz Lončarovec

Iskreno zahvaljujemo vaščanom Berkovec, ki so mu prvi
priskočili na pomoč, medicinskemu osebju Zdravstvenega
doma Murska Sobota ter bolnice Rakičan, vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam v najtež-
jih trenutkih stali ob strani in ga pospremili v tako velikem
gledu na njegovi zadnji poti. Hvala g. duhovniku Balažicu za
gledanje besede slovesa, pevcem iz Ratkovec za odpete žalo-
stinke, g. Horvatu in g. Puhanu za slovo ob odprtem grobu.
Hvala tudi gasilcem, kolektivu Sadržarstva Puconci, kolektivu
SKZ Prosenjakovci in Martjanci, kolektivu Plentistva Prosenja-
kovci ter vsem drugim za darovano cvetje in izrečeno sožalje.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: žena Gabrijela in vsi njegovi najdražji, ki smo ga imeli
radi

K domu svojemu si hitel
a nas nisi več objel,
vzela te je kruta smrt.
Solze padajo nam iz oči,
pred očmi imamo tvoj obraz,
odšel si tiho brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.

V SPOMIN

Ob boleči izgubi draga atka in sina

Antona Režonja

iz Črenšovec

15 let v črni zemlji mirno spiš, a v naših srcih le živiš.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

Ko v ranem jutru prički so zapeli,
oznanjali so lep polezni dan,
nihče takrat še slutil ni,
da bo to žalostni dan,
ko umri bo tvoj smehljač,
zaslal korak, ugasnil tvojih oči sijaj.

Čprav gre čas svojo pot, nam nihče ne
more odvzeti bolečine,
SPOMIN na 3. julij 1992, ko je kruta
usoda odtrgala od nas našega ljubečega
moža, očka, sina in brata

Ernesta Kranjca

iz Sotine

13.11.1959-3.7.1992

Tiho in nemo se sprašujemo ob tvojem preranem grobu, zakaj ti ni bilo
usojeno živeti z nami, ko smo se pa imeli tako radi. Če bi solza mrtvega
zbudila, te, naš dragi Ernest, ne bi črna zemlja krila. Hvala vsem, ki se
ustavljate ob njegovem grobu.

Tvoji neotolajljivi: žena Marica, sinka Denis in Matej, oče, mama, brata
Jože in Simon z družinama ter sestra Marica z družino

Minilo žalostno je leto,
zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi
in svečka le v spomin gori.

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 24.
junij, odkar ni več med nami ljublj-
nega moža, očeta in starega očeta

Franca Rogana

iz Matjaševce

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih
spominov in dobrot, kar so nam dali tvoje srce in pridne roke.
Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

Delavci Zdravstvenega doma Murska Sobota ža-
lostni sporočamo, da smo iz svojega delovnega
okolja izgubili

Štefana Šemna

medicinskega tehnika v splošni ambulanti
Murska Sobota

Ostal nam bo v spominu kot vesten in dober
sodelavec.

Delavci Zdravstvenega doma Murska Sobota

Minilo žalostno je leto,
ko si zapustil dom in svoje drage.
Sama rože ti lahko še damo,
da na tvojem grobu zacvetijo,
in svečke ti v spomin prižgemo,
da čutiš božjo toplino prejšnjih let.

V SPOMIN

28. junija mineva žalostno in boleče leto,
odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče,
tast in stari oče

Jože Krauthaker

iz Lipovec

Tiho je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, ki so
nam jih dali tvoje srce in pridne roke. Hvala vsem, ki se ga še spominjate
in se z dobro mislijo ustavite ob njegovem grobu.

Žalujemo njegovi najdražji

Minilo žalostno je leto,
zapustil nas si ti,
na tvojem grobu roža cveti,
ki grenka solza jo krasi.

V SPOMIN

24. junija bo minilo leto dni, odkar
nas je zapustil dragi mož, oče, stari
oče in brat

Jožef Smej

iz Kobilja 5

Hvala vsem, ki se ga spominjate ter se z dobro mislijo ustavljate
ob njegovem grobu ali prižigate svečo v njegov spomin.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

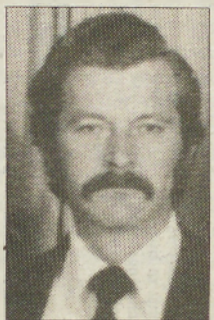
V 87. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, tast in stari oče

Jožef Novak

iz Mačkovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem in znancem, ki so mu darovali vence in cvetje, ga pospre-
mili na njegovi zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna
hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem žalo-
stink in g. Rudiju Sapaču. Posebna hvala zdravniškemu in
medicinskemu osebju internega oddelka (pritličje) bolnice
v Rakičanu.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

Joži - tebi v spomin besede te naše,
pel si nam, zdaj tebi pojemo mi.
Le zakaj nam pesem včasih
žalostno zveni?

Vemo! Spomin je boleč,
ker tebe več ni!

V SPOMIN

Jožetu Berdenu

iz Filovec

Letos mineva pet let, odkar ni našega Jožija. Spominjamo se ga,
kot da je še zmeraj med nami. Tudi vi, darovalci cvetja in
drobnih lučk, ki jih polagate na njegov grob, se ga gotovo dobro
spominjate. Tisočkrat hvala vsaki dobri misli in vašemu po-
klonu.

Vsi, ki smo ga imeli radi

Solza kane iz očesa,
vidim tvoj obraz,
odšla si tiho brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas,
imela težko si življenje,
nikoli več ne čaka te trpljenje!

ZAHVALA

Antonija Duh

z Melinec

Vsem, ki ste ji pomagali, njen rani grob zasuli s cvetjem, darovali za svete
maše, nam pa izrekli sožalje, jo pospremili na njen novi dom, iskrena
hvala. Hvala kaplanu in govornici za lepe besede ob slovesu.

Vsi, ki smo jo imeli radi

Kako prazen je dom,
ker tebe več ni ...

ZAHVALA

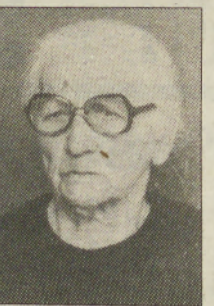
Sredi cvetoče pomladi je dotrpela
naša ljubljena mama

Marija Balažic

roj. Ternar,
iz Dolnje Bistrice

V neizmerni žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem ter sodelavcem
Ministrstva za finance RUJP, izpostava M. Sobota, ki ste nam
v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali cvetje, za svete maše
in drago mamo pospremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala g.
duhovniku, pevcem iz domače vasi ter g. Romanu za lepe
besede slovesa.

Globoko žaljuoč hčeri Sidonija in Gizela z družinama

Da dan je moral črni priti,
bridkosti dan, ož dan solzan,
teško se bilo nam je ločiti,
vse solze, ves jok zaman.

ZAHVALA

V 89. letu je za vedno prenehalo biti
srce naš dragi mami, babici in praba-
bici

Alojziji Hari

iz Krašc

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijate-
ljem in znancem ter vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih
pristopili na pomoč, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in jo
pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. duhovniku za
lep pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še
enkrat iskrena hvala!

Žalujemo vsi njeni

televizijski spored od 25. junija do 1. julija

1 JULIJ
ČETRTAK

TV SLOVENIJA 1

10.45 Zgodbe iz Skofje - 11.30 Nala pesem
- 12.00 Analitična mehanika - 12.30 Dime
ansambl - 13.00 Poročila - 13.10 Pro et contra
- 13.45 Oskbi - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Živjari
- 18.00 Studio Maribor - 18.45 16. trk, žvajo
- 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zbirke - 20.40 Goe
darska hiša Falkenau, nemška nanaizanka - 22.15
Dnevnik 3 - 22.45 Sova: Novopečeni princ iz
Bel-Aira, amer. nanaizanka, Gospodinja Mar-
ple, ang. nanaizanka

Drugi program
15.30 Incident, ameriški film - 17.15 Sova
- 18.45 Že veste - 19.30 Dnevnik - 20.10 Zna-
nost - 20.35 Umetniški večer, Video

HTV 1

8.00 Poročila - 8.15 Slika na sliko - 9.00 Zgodbe
z dvema stranima - 9.30 Črna črna, serijski film
- 10.00 Poročila - 10.05 Poletni solski program
- 11.00 Galaktična odiseja - 12.00 Poročila
- 12.05 Svet se vrti - 12.50 Risanke - 13.00
Monofon - 13.35 Zgodbe iz Monticella - 14.00
Poročila - 14.05 Cosy Show - 14.35 Draga John
- 15.10 Maline žrve - 16.00 Poročila - 16.10
Otroška serija - 16.45 Senčnik - 18.00 Poročila
- 18.05 Znanost - 18.35 Santa Barbara - 19.30
Dnevnik 1 - 20.05 Špekter - 20.50 Nočny z vami
- 21.35 Ekan brez okvira - 22.35 Dnevnik
2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ora et labora - 9.30
Devela in ljube - 10.00 Avstria v sliki - 10.25
Otroški programi klub - 10.30 Argumenti
- 11.45 Črna na belem - 12.15 Duše Sajojema
reporitaz - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35
Deogre Howser - 14.00 Waltonovi - 15.00 Otro-
ški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10
Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi
- 18.30 Trapper John - 19.40 Čas v sliki - 20.00
Šport - 20.15 Sanjska ladja - 21.20 Svet ševnik
- 21.30 Pogledi s strani - 21.40 Hunter, začel
kriminalne nanaizanke - 22.35 Navzdol, film
- 23.50 Čas v sliki - 23.55 Dnevnik izvir, film

TV MADŽARSKA

6.00 Dobro jutro, Madžarska, magazin - 8.35
Finacial Times za Vzhodno Evropo - 9.00 Čez
dan - 9.30 Reševalna ekipa, pon. 2. dela - 11.30
Igra - 12.01 Opoldniški saldo - 12.11 Ori, ital.
serija - 13.41 Zlato, novozelandska serija - 16.00
Dnevnik - 16.10 Ohiast in strast, 18. del avstria-
ske serije - 16.50 Telesport - 17.25 Svet denarij
- 17.35 Magazin za menedžerje - 18.15 Varnost
mest - 19.00 Simboli, voz - 19.07 Večerna prav-
ljica - 19.30 Dnevnik, telesport - 20.10 Ena ura
budi me, menoj, spored Tamara Vitraya - 21.15
24 ur - 21.45 TV arhiva, Črna roža, tv-film iz
leta 1981 - 23.07 Svetovni dan starbursta
- 23.30 O svetovnih problemih s svetovnimi
voditelji - 0.10 Dnevnik - 0.20 Dnevnik BHC-ja
2. program
6.00-9.00 Sončni vzhod, magazin - (3.50 Izlozba
- 14.09 Kristjan, 12. zadnji del angliške serije
- 15.00 Tenis iz Wimbledon - 16.50 Odprti
studio - 17.05 Primi, način življenja - 17.45 Za
otroke - 18.07 Popoldanski saldo - 18.10 Regi-
onalni dnevnik - 18.25 Igre brez meja, najava
- 18.35 Obračali serija, angleška serija
- 19.30 Kdo kaj ve, kviz - 22.00 Večerni saldo,
pregled dogodkov dneva - 22.25 Magazin iz
petih regionov, studiev - 22.55 Telesport, sa-
ljanje, tenis, kolata

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00
Sef - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Vroč nagrada
- 11.00 Tveganje - 11.00 Opoldanski magazin
- 12.30 Sprigledova goba - 13.20 Kallifor-
ski klin - 14.10 Kalliforški klin v sliki - 15.40
Wimbledon, teniški prenos - 19.00 Dnevnik
Dnevnik - 19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik
Dnevnik - 20.15 Na pamot, moji otroci, se bleje
- 21.40 Kite v sliki - 22.15 V sliki - 23.00 Kite
- 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik

30 JUNIJ
SREDA

TV SLOVENIJA 1

10.30 Baiman - 10.50 Videospot - 11.35 Iz
življenja za življenje - 12.05 Kronika - 12.30 Na
pion - 12.40 Singlton - 13.00 Poročila - 13.30
Michangelova ponilad, nadaljevanje - 16.20
Svet poroka - 17.00 Dnevnik 1 - 17.10 Gofwer-
jeva potovanja, risni film - 18.30 Otroška od-
daja - 18.45 16. trk, žvajo - 19.30 Dnevnik
2 - 20.05 Zbirke - 20.35 Film tedna: Incident,
ameriški film - 22.15 Dnevnik 3 - 22.45 Sova:
V športnem duhu, amer. nanaizanka, Gospo-
dinja Marple, ang. nanaizanka

Drugi program
15.20 Magia in moda - 16.10 Omizje - 17.20
Sova - 18.45 Analitična mehanika, amer. serija
- 19.30 Dnevnik - 20.05 Športna sreča - 22.40
Oskbi

HTV 1

8.00 Poročila - 8.15 Slika na sliko - 9.00 Silas,
otroška serija - 10.00 Poročila - 10.05 Poletni
solski program - 11.00 Galaktična odiseja
- 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrti - 12.55
Monofon - 13.35 Zgodbe iz Monticella - 14.00
Poročila - 14.05 Cosy Show - 14.35 Draga John
- 15.10 Maline žrve - 16.00 Poročila - 16.10
Tom in Jerry - 16.45 Senčnik - 18.00 Poročila
- 18.05 Moja knjiga o duhovi - 18.30 Zrebanje
lota - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik
1 - 20.00 Zrebanje lota - 20.05 Deklica, izdan-
ski film - 21.40 Znanostno zborovanje - 22.35
Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ora et labora - 9.30
Snjska ladja - 10.10 Znanstvena oddaja - 10.30
Trapez, melodrama - 12.15 Reporitaz iz tujine
- 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Dooie
Howser - 14.00 Waltonovi - 14.45 Družina Me-
ier - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas
v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Me ženske - 18.30 Trapper John - 19.30
Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Ljubčevski
podravn - 21.00 Šport - 21.15 Ljubčevski
podravn - 21.15 Top spot - 21.55 Druška domo-
vohaj

TV MADŽARSKA

6.00 Dobro jutro, Madžarska, magazin - 8.30
Angliška - 9.00 Čez dan - 9.30 Reševalna
ekipa, pon. 11.30 Igra - 12.01 Opoldanski
saldo - 12.11 Ori, ital. serija - 13.42 Avstria-
skirni moč, pon. 6. dela - 16.00 Dnevnik
- 16.10 Ohiast in strast, 17. del - 16.45 Večerni
referent - 17.05 Risanke - 17.15 Svet denarij
- 17.23 Ziclin in kazen na Madžarskem - 18.06
Mesečina, amer. kriminalka - 19.00 V prika-
knjano - 19.07 Večerna pravljica - 19.30
Dnevnik, telesport - 20.10 Malo mesto, serija
- 20.50 24 ur - 21.20 Telesport - 21.50 Novi svet,
znanja politika - 22.35 iz TV arhiva - vesela
opera - 23.50 Dnevnik - 23.40 Dnevnik BHC-ja
2. program
6.00-9.00 Sončni vzhod, magazin - 15.25 S tele-
soni in živo, nemška serija - 16.10 Črtni
dvojni, kviz - 16.30 Za otroke - 17.04 Škupa za
Zemlja - 17.24 Avanture Črne strele - 17.50
Elektronska igra - 18.00 Popoldanski saldo
- 18.10 Regionalni dnevnik - 18.30 Telesport
- 19.00 Pregled zasedanja parlamenta - 19.35
Kralji filmi - 21.05 Animirani filmi - 21.25
Kinno, vera in kultura - 22.00 Večerni saldo
- 22.25 Film: Alana Deloni: Nenavadni inko-
nik, francoski film

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00
Sef - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Vroč nagrada
- 11.00 Tveganje - 11.00 Opoldanski magazin
- 12.30 Sprigledova goba - 13.20 Kallifor-
ski klin - 14.10 Kalliforški klin v sliki - 15.40
Wimbledon, teniški prenos - 19.00 Dnevnik
Dnevnik - 19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik
Dnevnik - 20.15 Na pamot, moji otroci, se bleje
- 21.40 Kite v sliki - 22.15 V sliki - 23.00 Kite
- 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik

29 JUNIJ
TOREK

TV SLOVENIJA 1

10.10 Otroški program - 10.40 TV-avi-magazin
- 11.10 Zelena ura - 11.40 Ponošna bolečina,
drama - 13.00 Poročila - 14.15 Pop delavnica
- 15.15 Videospot - 16.35 Sedma sreča - 17.00
Dnevnik 1 - 17.10 Huckleberry Finn - 17.35
Oscar junior, nanaizanka - 18.00 Studio Kope
- 18.45 16. trk, žvajo - 19.30 Dnevnik - 20.10
Zbirke - 20.40 Magia in moda - 21.35 Kronika
- 22.05 Zbirke - 22.15 Dnevnik 3 - 22.45 Sova:
Alo, alo, ang. nanaizanka, Gospodinja Marple,
ang. nanaizanka

Drugi program
16.15 Mednarodna obzorja - 16.55 Kmetijska
oddaja - 17.25 Sova - 18.45 Iz življenja za življe-
nje - 19.30 Dnevnik - 20.10 Michangelova
ponilad, koprodukcija, nadaljevanje - 20.55
Osmi dan - 21.45 Videospot - 22.30 V službi
rock'n'rolla - 23.00 Svet poroka

HTV 1

8.00 Poročila - 8.15 Slika na sliko - 9.00 Maljen
veliki svet - 9.30 1001. Amerika - 10.00 Poročila
- 10.05 Poletni solski program - 11.00 Galak-
tična odiseja - 11.45 Risanke - 12.00 Poročila
- 12.05 Svet se vrti - 13.00 Monofon - 13.35
Zgodbe iz Monticella - 14.00 Poročila - 14.05
Cosy Show - 14.35 Draga John - 15.10 Maline
žrve, serijski film - 16.00 Poročila - 16.10 Otro-
ška serija - 16.45 Senčnik - 18.00 Poročila
- 18.05 UNICEF - 18.35 Santa Barbara - 19.30
Dnevnik 1 - 20.05 CIA, dokumentarna oddaja
- 21.00 V ospreju - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00
Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ora et labora - 9.30 Klub
za starejše - 10.15 Panoptikon - 10.30 Štazi
Pariz s soklim in ropom, ponovitev filma
- 12.00 Godci iz Avstrie - 12.05 Sport - 13.00
Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Dooie Howser
- 14.00 Waltonovi - 14.45 hitriji muštr
- 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki
- 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi - 18.30 Zravnit - Trapper John
- 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Vulkan
na Mount Erebus, reportaz - 21.00 Pogledi
s strani - 21.15 Top spot - 21.55 Druška domo-
vina - 23.55 Čas v sliki - 0.00 Pozabljeni, mlo-
drama

TV MADŽARSKA

6.00 Dobro jutro, Madžarska - 9.00 Čez dan
- 9.30 Talmi in Todi, otroški film - 10.30 Svet iz
šulovit, pon. 11.30 Igra - 12.01 Opoldanski
saldo - 12.11 Ori, ital. serija - 13.42 Avstria-
skirni moč, pon. 6. dela - 16.00 Dnevnik
- 16.10 Ohiast in strast, 17. del - 16.45 Večerni
referent - 17.05 Risanke - 17.15 Svet denarij
- 17.23 Ziclin in kazen na Madžarskem - 18.06
Mesečina, amer. kriminalka - 19.00 V prika-
knjano - 19.07 Večerna pravljica - 19.30
Dnevnik, telesport - 20.10 Malo mesto, serija
- 20.50 24 ur - 21.20 Telesport - 21.50 Novi svet,
znanja politika - 22.35 iz TV arhiva - vesela
opera - 23.50 Dnevnik - 23.40 Dnevnik BHC-ja
2. program
6.00-9.00 Sončni vzhod, magazin - 15.25 S tele-
soni in živo, nemška serija - 16.10 Črtni
dvojni, kviz - 16.30 Za otroke - 17.04 Škupa za
Zemlja - 17.24 Avanture Črne strele - 17.50
Elektronska igra - 18.00 Popoldanski saldo
- 18.10 Regionalni dnevnik - 18.30 Telesport
- 19.00 Pregled zasedanja parlamenta - 19.35
Kralji filmi - 21.05 Animirani filmi - 21.25
Kinno, vera in kultura - 22.00 Večerni saldo
- 22.25 Film: Alana Deloni: Nenavadni inko-
nik, francoski film

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00
Sef - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Vroč nagrada
- 11.00 Tveganje - 11.00 Opoldanski magazin
- 12.30 Sprigledova goba - 13.20 Kallifor-
ski klin - 14.10 Kalliforški klin v sliki - 15.40
Wimbledon, teniški prenos - 19.00 Dnevnik
Dnevnik - 19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik
Dnevnik - 20.15 Na pamot, moji otroci, se bleje
- 21.40 Kite v sliki - 22.15 V sliki - 23.00 Kite
- 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik

28 JUNIJ
PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

11.15 Baiman - 11.40 Znanje za znanje - 12.10
Po sedmih Nuetovih snov, nemška serija
- 13.00 Poročila - 13.05 Slovenski magazin
- 13.35 Sportni pregled - 16.25 Dobro dan,
Kronika - 17.00 Dnevnik 1 - 17.10 Ralovava
Trček - 17.25 Otroci širnega sveta, amer. nana-
izanka - 18.00 Studio Maribor - 18.45 16. trk, žv-
ajo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Mednarodna
obzorja - 20.40 Magia in moda - 21.35 Kronika
- 22.05 Zbirke - 22.15 Dnevnik 3 - 22.45 Sova:
Alo, alo, ang. nanaizanka, Gospodinja Marple,
ang. nanaizanka

Drugi program
15.00 Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna
- 16.00 Mednarodna obzorja - 16.55 Kmetijska
oddaja - 17.25 Sova - 18.45 Iz življenja za življe-
nje - 19.30 Dnevnik - 20.10 Michangelova
ponilad, koprodukcija, nadaljevanje - 20.55
Osmi dan - 21.45 Videospot - 22.30 V službi
rock'n'rolla - 23.00 Svet poroka

HTV 1

8.00 Poročila - 8.15 Slika na sliko - 9.15 Srečni
ljude, otroška serija - 9.30 1001. Amerika,
serijski film - 10.00 Poročila - 10.05 Poletni
solski program - 11.00 Galaktična odiseja
- 11.45 Risanke - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se
vrti - 13.00 Monofon - 13.35 Zgodbe iz Monticella
- 14.00 Poročila - 14.05 Cosy Show - 14.35 Draga
John - 15.10 Maline žrve, serijski film - 16.00
Poročila - 16.10 Otroška serija - 16.45 Senčnik
- 18.00 Poročila - 18.05 UNICEF - 18.35 Santa
Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Hrvatska in
svet - 20.50 Ogenj nad Anglijo, britanski film
- 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50
Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ora et labora - 9.30 Iz
parlamenta - 10.30 Turzan, film - 11.45 Čudo-
vite, slike iz življenjskega sveta - 12.15 Šling
- 13.00 Čas v sliki - 13.10 Sporna vprašanja
- 13.35 Dooie Howser - 14.00 Waltonovi
- 14.45 Evropski turizem - 15.00 Otroški spored
- 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah
- 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Trapper
John - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15
Športna arena - 21.15 Pogledi s strani - 21.25
Lazno sovratstvo, film - 22.55 Gornik, film

TV MADŽARSKA

6.00 Dobro jutro, Madžarska - 8.35 Finacial
Times - 9.00 Čez dan - 9.30 Talmi in Todi,
otroški film - 10.30 Svet iz šulovit, pon. 11.30
Igra - 12.01 Opoldanski saldo - 12.11 Ori, ital.
serija - 13.42 Avstria-skirni moč, pon. 6. dela
- 16.00 Dnevnik - 16.10 Ohiast in strast, 17. del
- 16.45 Večerni referent - 17.05 Risanke - 17.15
Svet denarij - 17.23 Ziclin in kazen na Madžarskem
- 18.06 Mesečina, amer. kriminalka - 19.00 V
priknjano - 19.07 Večerna pravljica - 19.30
Dnevnik, telesport - 20.10 Malo mesto, serija
- 20.50 24 ur - 21.20 Telesport - 21.50 Novi svet,
znanja politika - 22.35 iz TV arhiva - vesela
opera - 23.50 Dnevnik - 23.40 Dnevnik BHC-ja
2. program
6.00-9.00 Sončni vzhod, magazin - 15.25 S tele-
soni in živo, nemška serija - 16.10 Črtni
dvojni, kviz - 16.30 Za otroke - 17.04 Škupa za
Zemlja - 17.24 Avanture Črne strele - 17.50
Elektronska igra - 18.00 Popoldanski saldo
- 18.10 Regionalni dnevnik - 18.30 Telesport
- 19.00 Pregled zasedanja parlamenta - 19.35
Kralji filmi - 21.05 Animirani filmi - 21.25
Kinno, vera in kultura - 22.00 Večerni saldo
- 22.25 Film: Alana Deloni: Nenavadni inko-
nik, francoski film

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00
Sef - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Vroč nagrada
- 11.00 Tveganje - 11.00 Opoldanski magazin
- 12.30 Sprigledova goba - 13.20 Kallifor-
ski klin - 14.10 Kalliforški klin v sliki - 15.40
Wimbledon, teniški prenos - 19.00 Dnevnik
Dnevnik - 19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik
Dnevnik - 20.15 Na pamot, moji otroci, se bleje
- 21.40 Kite v sliki - 22.15 V sliki - 23.00 Kite
- 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik - 23.55 Dnevnik

27 JUNIJ
NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.50 Živjari - 9.40 Huckleberry Finn - 10.05
Nomi in Miami, nemška nadaljevanje - 10.55
Naša pesem - 11.40 Obzorja dala - 12.00 Kme-
tjska oddaja - 12.30 Dime ansambl - 13.00
Poročila - 13.05 Zbogom, lužje, ameriški film
- 13.45 Stalini, ang. serija - 16.05 Splošni
praksa avstral, nanaizanka - 17.00 Dnevnik
1 - 17.10 Zakon in razsulo, ameriški film - 19.00
Risanke - 19.10 Slovenski foto - 19.30 Dnevnik
2 - 20.05 Zrcalo tedna - 20.40 Nedeljski h
60 - 21.30 Na poti z dr. Singlton, nemška serija
- 22.05 Dnevnik 3 - 22.30 Sova: Ameriška bur-
ska, Gospodinja Marple, ang. nanaizanka

Drugi program
9.30 Načrt, švedska nadaljevanje - 10.30 Veštica
pričakovanja, ang. nadaljevanje - 11.20 Sve-
toine glasbene nagrade - 12.30 Pogledi in zulen
- 13.30 Sportna nedelja - 19.30 Dnevnik - 20.00
Slovenski magazin - 20.30 Znanovanje, ameri-
ški film (6b) - 22.25 Sportni pregled

HTV 1

8.30 Poročila - 8.45 Slika na sliko - 9.30 Mini-
kino - 10.00 Poročila - 10.05 Prenos mabe iz
cerkve Sv. Nikole v Vozarstvu - 11.30 Narodna
glasna - 12.00 Poročila - 12.05 Kmetijska od-
daja - 13.00 Mir in dobro - 13.30 Duhovni klic
- 13.45 Loveloy, amer. nanaizanka - 14.45 V av-
tobusu, amer. nanaizanka - 15.10 Risanke
- 15.35 Otroška serija - 16.25 Poročila - 16.50
Opera Box - 17.25 Tarzan v Indiji, britanski
film - 18.50 Zgodbe zgodbe - 19.30 Dnevnik
1 - 20.05 Parneli, serijski film - 21.00 Sedma noč
- 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50
Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ora et labora - 9.30 Kdor
se smeji, zmaga - 10.15 Evropski studio
Roland Kainer, portret - 10.15 Evropski studio
- 11.15 Prenos s podelitve književne nagrade
- 13.00 Čas v sliki - 13.10 Tednik - 13.40 Domo-
tvoje, film - 15.30 Otroški spored - 17.00 Mini
Čas v sliki - 18.00 Čas v sliki - 18.05 X-Large
- 18.30 Trapper John - 19.30 Čas v sliki - 18.05
reporitaz - 18.30 Trapper John - 19.30 Čas
v sliki - 20.15 Levji brlog - 21.10 Suroveška
kultura - 21.40 Budov nauk - 21.45 Novice iz
filmskega sveta - 22.15 Koncert

TV MADŽARSKA

6.40 Vajka tv - 7.25 Risanke - 7.50 Biblijsko
sporočbo - 8.05 Svet iz šulovit, pon. - 8.30
Nedeljski magazin - 11.00 Katoliško bogoslužje
- 12.00 Slovenski Madri, Sándor Lőrinczy
- 12.25 Vajeplo - 13.30 Sov se ščambali - 14.00
Na knjižnici, madžarski film (1942) - 15.30 Pa-
nvan - 16.00 Svet A. C. Clarka - 16.35 Evan-
gelizanski verski program - 17.00 Disney: Kape-
tan Balu, Wildside, Gumijasti melvedli - 18.45
Kolo sreče, kviz - 19.20 Teelen - 20.00 Dnevnik,
telesport - 20.25 Festival Balaton, prststavi-
v nagradnih del
2. program
7.00 Sončnica, magazin - 8.05 Za otroke - 10.40
Lumen 2000 - 11.10 Budimpeštensko prčenje
- 12.15 Udele, magazin - 12.45 24 ur - 12.50
- 13.25 Odkodkoda - 13.30 Np-stadion je
star 40 let - 14.35 Potovanje po izletih - 16.15
Toplist - 16.25 Gospodji dirigent - 16.53 Za
otroke - 17.05 Deda - 17.30 Dan svobode
- 18.00 Budimpeštensko prčenje - 20.20 Dan
svobode - 22.05 Festival vsehletkih godb, konec
- 22.35 Telesport - 23.00 Hljene, franc. film

RTL

6.00 Razične mladinske nadaljevanke - 11.00
Nazaj v preteklost - 12.00 Tequila in Bonetti
- 13.00 Mjoli ote je vesolje - 13.30 Mladetnik za
deset milijonov dolarjev - 15.40 Ralča sreča
- 16.45 Dva milijona, komedija - 18.45 Poroka
- 19.10 Dva, kviz - 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva
- 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva
- 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva
- 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva
- 20.15 Dva, kviz - 20.15 Dva, kviz - 2

odsevi mladosti

Muren, muren, drobni
muren veselo je zapel

Naš mali veseljak se je podal po zeleni trati. Vse je bilo lepo in začel je gosti pesmico. Prebudil je vse svoje prijatelje. Začel se je koncert, ki so ga slišali daleč naokrog. Vodil ga je najmlajši muren. Drugi ga niso ubogali. Ko pa so zaslišali njegovo pesmico, so se začudili. Niso se mu več posmehovali, kajti njegovo petje jim je bilo zelo všeč. Tudi njih je naučil mnogo lepih pesmi. Nazadnje je ves travnik zapel z njimi. Rožice pa so plesale.

Muren je bil zelo vesel. Nekaj časa je še godel, nato pa je zlezel v svojo luknjico in zaspal.

ANITA PAP, 5. r.
Dvojezična OŠ Prosenjakovci

Smetnjak toži

Prišli sva do vaškega smetnjaka. Nenadoma je spregovoril in začel tožiti. Povedal je, da ga nekateri ljudje zasramujejo in vanj spravljajo različne smeti, ki so škodljive okolju. Žalosten je končal: »Lepo bi bilo, če bi bili prijaznejši do mene.« Potolazili sva ga, da vsi niso takšni, in odšli naprej.

Sandra in Ksenja B., 4. a
OŠ Bakovci

Prava voda

Včeraj smo imeli zdravniški pregled. Dva po dva smo vstopali k zdravniku. Prva sta bila na vrsti Tomaž in Robert. Sestra ju je povabila v ordinacijo, jima dala lončke in rekla, da morata prinesiti vodo. Tomaž je prišel v čakalnico in odprl pipo nad umivalnikom ter natočil poln kozarec vode. Vsi, tudi sestra in zdravnik, smo se nasmejali do solz. Čez čas se je zasmejal tudi Tomaž.

KRISTJAN ŽAGAVEC, 5. r.
OŠ Mala Nedelja

Moj kraj

Živim v prijetni vasi Lipovci z okrog 1200 prebivalci. Kraj je dobil ime po lipah, ki so rasle na vsakem križišču v vasi. Nekaj jih stoji še danes in dajejo v poletni vročini prijetno senco. Vas leži blizu magistralne ceste, ki veže Lendavo in M. Soboto (kakih 300 metrov stran), in se razprostira med majhnimi gozdovi, polji, pašniki ter ob jezeru. Naša vas premore dva gostinska lokala in eno turistično kmetijo, kjer vam lahko bogato postrežejo z raznimi kulinarnimi specialitetami. Imamo tudi tri trgovine z živili, od katerih sta dve v zasebni lasti, in še bi lahko našteval. Cesta tudi ni edina, po kateri se da priti do nas, saj imamo tudi železniško postajo, na kateri lahko izstopite. Moja vas je znana po vsej Sloveniji in sicer po pletenju iz slame. Ta tradicija je ohranjena pri večini hiš, kar je dobro za razvoj turizma. Pohvalimo se lahko tudi z jezerom, ki mu vaščani pravimo kar Vuča jama. Kako je jezero dobilo to ime, mi ni znano, a volkovi so imeli gotovo prste vmes. Jezero poleti privablja kar mnogo ljudi, saj se lahko v miru kopajo ves dan v prijetno topli vodi. Poleg tega lahko v miru namakajo trnje v jezeru, saj je dokaj bogato rib. Poleg jezera gradijo nov športni center za hokej na travi, tenis, mali nogomet in košarko. Igrišča bodo urejena z umetno travo, kar je novost v Sloveniji. Lipovci imajo tudi svoje lovsko društvo. Vanj je včlanjenih kar precej lovcev, ki skrbijo za živali in vzdržujejo red v gozdovih. Ogledate si lahko tudi pristno staro domačijo, ki je krita še s slamo, stene pa ometane z ilovico. Mislim, da je to ena od redkih tako dobro ohranjenih hiš v okolici. V tej hiši živi še starejši možak, ki jo redno vzdržuje in skrbi za dediščino. Tam si lahko ogledate, kako so ljudje živeli pred 100 leti.

En dan bo verjetno kar premalo, da bi spoznali vse lepote, značilnosti in znamenitosti vasi Lipovci, zato se boste še vrnili da bi spoznali še tisto, kar ste opustili. Ljudje, ki so že bili v Lipovcih pravijo, da je vas dobro razvita, saj s kabelsko televizijo in drugimi sodobnimi stvarmi uspešno povezuje preteklost s sedanjostjo.

Obiščite nas, ne bo vam žal!

Matej Erjavec, 6.c
OŠ Beltinci

Pa vendar ni bilo tako
slabo...

Strmim skozi okno in premišlujem, kako čas, leta... bežijo. Vsako sekundo, minuto si starejši, zrelejši... Zakaj se čas nikoli ne ustavi?

Ko si še majhen, neboljen dojenček, ti je edina skrb, da dobiš svoj obrok in da imaš pri sebi svojo ljubečo mamico, ki zate lepo skrbi. Za drugo pa ti ni nič mar. Igraš se z vrstniki ter se zabavaš. Toda z leti je vsega konec. Začneš hoditi v šolo in že v 1. razredu občutiš, da življenje ni samo igra z žogo, mapak je pot, na kateri je tudi trnje, kateremu se lahko izogneš le s trudom, prizadevnostjo... Do osmega razreda veš, da je osnovna šola obvezna in šele kasneje se zaveš, da v življenju prideš daleč samo z znanjem. Učiš se, da bi dobil dobre ocene in z njimi razveselil starše in sebe. Odločiti se je treba, kaj želiš postati in v življenju ustvariti. Ko postajaš odrasel, se začne življenjska pot čedalje bolj zapletati. Pojavljajo se prvi pubertetniški problemi. Sanjariš o ljubezni in dekletih. Včasih si zaželiš, da bi šel v disko ali na zabavo. Vendar te starši ne pustijo. In spet je doma vse narobe. Začenjajo se prepiri s starši in grožnje, da ne boš smel mesec dni nikamor. Premišljuješ, kako bi jim ustregel, da bi popustili in da bi se lahko šel spet zabavat s prijatelji. Pomagaš jim pri delu, dobivaš dobre ocene. Pa še ne popustijo. Trmasti so tako oni kot mi. Vendar, če malo pomisliš, imajo prav, saj ti hočejo vse dobro. Kakšno težko mladost so imeli oni! Delali so od zore do mraka že od malih nog. Niso poznali brezskrbnosti. Mi pa imamo sedaj srečno mladost, imamo vse, kar si zaželimo. Zato jih tudi mi moramo razumeti in jim pomagati.

Mladost je čas veselja, norosti... Še preden se bomo zavedeli, je bo konec. Prišlo bo novo obdobje skrbi, družina, služba... Zato uživajmo mladost, dokler jo imamo, da ne bomo potem, ko bo že prepozno, jokali za njo.

Dejan Marinič, 8.a
OŠ Križevci pri Ljutomeru

Pazljivo ravnajmo
z življenjem
– preprečujmo nasilje in
brezbrižnost

Vsak dan lahko kaj preberem o nasilju v časopisih in revijah, pa tudi po radiu dostikrat slišimo o tem.

Mladi ljudje kaj hitro lahko zabredejo v težave. Nekdo npr. šestnajstletniku v disku ponudi cigareto in pubertetniški poskusi kaditi. Všeč mu je. Začne kaditi in misli si, da je zdaj trajer. Pa ni. Je navaden pubertetniški, ki »se važi«. Potem kajenje postane navada in navada je železna srajca. Ne more nehati – ker mu je všeč. Potem poskusi še drogo. Če poskusi večkrat, postane vedno bolj odvisen. Ne more nehati. Vedno več droge potrebuje in tudi denarja. Zato začne tudi krasti, da lahko pride do mamil. Zdaj je res zabredel v težave. Ko to spozna, je navadno prepozno. Preveč je že zasvojen – ni izhoda. Tako je uničil ne le svoje življenje, ampak najbrž življenje marsikoga drugega. To je še ena izgubljena mladost, izgubljeno mlado življenje, ki ne more uiti pogubi.

Toda tudi prometne nesreče se dogajajo vsak dan. Ob hujših nezgodah ljudje izgubijo življenje, lahko postanejo invalidi. Povzročitelji so največkrat vinjeni, neprevidni ljudje ali pa tisti, ki ljubijo velike hitrosti in mislijo, da so kos vsakemu ovinku. Prav zaradi tega moramo biti previdni – kjer koli smo in kamor koli se podamo.

Tudi brezbrizneže poznamo. Marsikomu je vseeno, če vidi človeka v nesreči. Ne pomaga mu, ne zmeni se zanj. Misli le nase. Sebičnež, brezbriznež, tudi tebi bo nekoč potrebna pomoč.

Tedaj se boš zamislil in dejal: »Ne bom se čudil, če mi nihče ne bo pomagal, tudi jaz nisem bil boljši.«

Zato pa pomagajmo ljudem, bodimo humani, preprečujmo nasilje in brezbrizneže, ter pazljivo ravnajmo z življenjem, saj ima vsak le eno.

Katja Koroša, 8.b
OŠ Križevci pri Ljutomeru

Moj prijatelj

Šola in učenje mi vzameta veliko časa, vendar mi ga ostane za obisk najboljšega prijatelja še vedno dovolj. Ime mu je Andrej. Ima rjave lase, modre oči in je vitke postave. Po naravi je vesel in razigran kot jaz. Večkrat se obiščeva. Rad se igram z njim, pa tudi učim. V šoli sediva skupaj. Večkrat si pomagava. V odmoru sva nerazdružljiva. Andrej je doživel prometno nesrečo. Zaradi zlomljene noge dolgo ni mogel v šolo. Redno sem ga obiskoval in mu nosil zvezke, da je prepisal snov.

Takšno je najino prijateljstvo. DAMJAN BOROVIČ, 4. r.
DOŠ Genterovci

Ali veste?

(Nagrajuje Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Odgovor na 41. vprašanje ste lahko prebrali tudi v Vestniku, zato smo prejeli kar precej pošte s pravilnimi rešitvami našega nagradnega vprašanja. Skoraj vsi ste, 'zadeli v polno'. Tekavev in tekačic je bilo okrog 2.500, najhitreje na najdaljši progi pa sta tekla MIRKO VINDIŠ v moški konkurenci in HELENA JAVORNIK med ženskami. Največ sreče pri žrebanju pa je imela IBOLKA HALOŽAN iz Radenec (Porabska ulica 6), ki bo prejela knjižno nagrado. KUPON št. 43

Ali veste, iz katere pesmi je verz Tri dni jo že žanje, tri snopke ima...? Odgovore (s kuponi, če želite sodelovati pri žrebanju!) pošljite najkasneje do 30. junija na naš naslov in pripišite »ALI VESTE«.

Mladim bralcem, reševalcem ugank in kvizov

Knjige gradijo mostove

Lani Kolumb – letos knjižni mostovi

Pozdravljeni, mladi bralci. Po letu dni se vam zopet oglašam v Vestniku, in sicer z namenom, da bi vam predstavil mednarodni knjižni kviz KNJIGE GRADIJO MOSTOVE.

Lani smo se vse poletje srečevali s Kolumbom in dobo odkritij. Pridno ste sodelovali, saj je prišlo na naš naslov čez 500 pravih odgovorov. Zato tudi letos upamo, da vas bomo z novo uganko pritegnili.

Preden pa vas seznanim z njo, bi vam rada povedala samo še to, da je bilo na sklepi prireditelja kviza Kolumb in doba odkritij (28. 8. 1992) izžrebanih kar 60 srečnežev, ki so dobili različne nagrade pokroviteljev. Glavni izžrebanec Boris Vrečič iz OŠ Cankova pa je 17. septembra (na dan dan knjig) potoval v Ljubljano, kjer se je srečal z izžrebanici iz vseh slovenskih občin in z njimi sodeloval v zanimivi raziskovalni igri. Vsi odgovori (ne samo izžrebanici) pa so potovali v Mein in Nemčiji, od koder tudi vodijo vse niti tega kviza. Tam so izžrebal predstavnike posameznih držav, ki se bodo letos julija udeležili mednarodnega bralnega labora. Iz Slovenije so izžrebal Koprčanko Lindo Hrvatini.

In sedaj k temi:

Letošnji kviz ni toliko raziskovalen, ampak čisto »bralni«, saj je treba poznati kar nekaj knjig, da ga lahko rešiš.

KNJIGE GRADIJO MOSTOVE je primeren naslov, saj se prek zgodb v knjigah seznanimo z različnimi deželami, ljudmi, navadami... to pa nam širi obzorje. Knjige so zanimive in nekaj ste jih gotovo že prebrali.

Iz kviza vam pokuka Pika Nogavička s svojimi nagajivimi kakami, nenadoma zagledate dolg ošljen Ostržkov nos, od nekdaj zaslute glasove divjih gosi, ki nosijo palčka Nilsa Holgersona, obiščeta vas počasna želva Kasiopeja s prijateljem Momo pa Drejček s prečudnimi tremi Marsovkami, na obzoru prideta Gerda in Kay iz Snežne kraljice, srečamo tudi obsega Olivera Twista in junaka džungle volčjega otroka Maglida.

Saj bo ilo, kajne?!

Knjige so namenjene ravno vam, otrokom od 9. do 14. leta. Če pa se bo kje zapletlo, smo vam na voljo knjižničarji v posamičnih knjižnicah. Odgovore morate oddati najkasneje do 25. avgusta na naslov POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, TRUBARJEV DREVORED 4, 69000 MURSKA SOBOTA.

Ker bo že 27. avgusta pred soboškim gradom priveditev z junom žrebanjem.

Vabim vas k sodelovanju in na svidenje na otroškem trgu pred soboškim gradom!

VESNA RACMAN-RADOVANOVIČ

Rada živim na vasi

Ze od rojstva živim na podeželju. Moja vas se imenuje Banuta. Je zelo majhna, zame najlepša. Ob potih se prebujam ob ptičjem žvrgolenju. Sončni žarki mi že na obrazu razsvetlijo lice. Vasico obdaja gozd, zato je njena okolica zelo mirna in sveža. Rada se sprehajam po njej, ob tem pa spoznam marljive sovaščane, ki pridno delajo. Tudi mi imamo na vasi svojo kmetijo. Rada pomagamo staršem pri delu. Najraje odpečemo naše tri kozice. Blizu vasi žubori potok Bukovnica. Ob večerih na polja. Sonce skoraj ves dan greje našo vas. Imamo ga zelo radi. Ob njem si pripovedujemo žalostne in vesele zgodbe iz naše vasi. Ob zvoniku raste star ponosen kostanj. Rada imam svojo vas.

BRIGITA KLUJBER, 5. r.
DOŠ Genterovci

SGP POMGRAD – NIZKOGRADNJE d.o.o.

SGP POMGRAD – NIZKOGRADNJE
MURSKA SOBOTA, d.o.o.
Bakovska c.

OBJAVLJA

PRODAJO RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV:

1. TAM 260, vlačilec	1984	13.500 DEM
2. RABA, vlačilec	1978	12.750 DEM
3. TATRA, prekučnik	1978	8.000 DEM
4. TAM 125, prakucnik	1976	6.000 DEM
5. TAM 125, prakucnik	1976	6.000 DEM
6. P. PRIKLOPNIK – GOŠA	1980	8.100 DEM
7. P. PRIKLOPNIK THEUER, prekučnik	1974	12.000 DEM
8. P. PRIKLOPNIK GORICA, prekučnik	1978	16.500 DEM
9. Bager G 700	1979	8.000 DEM
10. Bager A 600	1978	12.000 DEM
11. Buldožer TG 75		3.000 DEM
12. Rovokopač PROGRES – KRAMER	1986	19.000 DEM
13. Rovokopač PROGRES – KRAMER	1988	24.000 DEM

Navedene cene so brez prometnega davka. Vozila so vozna. Ogled na sedežu podjetja ob Bakovski v Murški Soboti. Informacije po telefonu (069) 32 902.

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Tokrat bo tedensko poročanje o dogajanjih na trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 15. 6. in ponedeljkom 21. 6. 1993.

Uvrščena kotacija I – obveznice

V tem tednu je enotni tečaj obveznice RSL 1 rahlo nihal. Tako je 15. 6. 1993 njen tečaj padel iz 118,2 na 118,1, ko je bilo za 25948 lotov prometa, naslednjega dne pa na 117,9 pri 15510 lotih prometa. V četrtek je njen tečaj poskočil na 118,2, prometa pa je bilo za kar 68591 lotov. V petek je njen tečaj ponovno rahlo zdrsnil na 118,1 pri prometu 11577 lotov, vendar je v ponedeljek poskočil za kar 0,8 odstotnih točk na 118,9 (17746).

Za kar 1,4 odstotne točke je 15. 6. porasel enotni tečaj obveznice RSL 1 z davčno olajšavo in sicer na 113,9, ko je bilo za 140 lotov prometa. Naslednjega dne so bili z 20 loti te obveznice sklenjeni aplikacijski posli po tečaju 112,0, v petek pa je njen tečaj poskočil na 114,3 pri 79 lotih prometa. Po enakem tečaju so bili v ponedeljek prijavljeni aplikacijski posli s 50 loti te obveznice.

15. 6. je enotni tečaj obveznice RSL 2 nekoliko porasel in sicer iz 90,1 na 90,3, ko je bilo za 1142 lotov prometa s to obveznico, se naslednjega dne vrnil na 90,1 pri 1472 lotih prometa, v četrtek pa ponovno pristal na 90,3 (689 lotov prometa). V petek je njen enotni tečaj ponovno poskočil, tokrat na 90,6, ko je bilo za 288 lotov prometa, vendar je v ponedeljek zdrsnil na 90,4 pri 3068 lotih prometa.

Uvrščena kotacija II – obveznice

Enotni tečaj obveznice Mesto Ljubljana je 15. 6. poskočil iz 87,1 na 87,4 in se na tem nivoju zadržal do petka, skupni promet treh dni pa je znašal 150 lotov. V petek je enotni tečaj te obveznice rahlo zdrsnil na 87,2, ko je bilo za 296 lotov prometa z njo, v ponedeljek pa na 87,1 pri 410 lotih prometa.

Z obveznico Mesto Ljubljana z izkoriščeno davčno olajšavo je bil 18. 6. sklenjen aplikacijski posel z 8 loti po nespremenjenem tečaju 85,0.

Uvrščena kotacija II – delnice

Delnica Salus je 15. 6. zadržala nespremenjen tečaj 5300, prometa z njo pa je bilo za 6 lotov. Naslednjega dne so bili po enakem tečaju sklenjeni aplikacijski posli s 3 loti te delnice, v četrtek pa je njen tečaj porasel na 5350 pri prometu 28 lotov. V petek so bili s to delnico prijavljeni aplikacijski posli s 15 loti po tečaju 5268, v ponedeljek pa je bilo za 9 lotov prometa, enotni tečaj pa se je ponovo izoblikoval na 5350.

Enotni tečaj delnice LEK je 15. 6. porasel iz 12860 na 12918, ko

je bilo za 320 lotov prometa, naslednjega dne na 13023 pri 203 lotih prometa, v četrtek na 13039 (931 lotov prometa), v petek pa na 13115, ko je bilo za 1011 lotov prometa z njo. V ponedeljek pa je tečaj te delnice padel na 12448, prometa pa je bilo za 1434 lotov.

Prosti trg – obveznice

Enotni tečaj Gorenje je v tem tednu nekoliko nihal. Tako je 15. 6. porasel iz 96,3 na 96,7, ko je bilo za 262 lotov prometa s to obveznico, naslednjega dne padel na 96,1 pri 186 lotih prometa, da bi v četrtek poskočil na 96,8, ko je bilo za kar 1531 lotov prometa. V petek so bili s to obveznico prijavljeni aplikacijski posli s 632 loti, njen enotni tečaj pa se je izoblikoval na 96,4, v ponedeljek pa je njen tečaj rahlo porasel na 96,5 (400 lotov).

Po dobrem mesecu dni je bil 18. 6. sklenjen aplikacijski posel s 16 loti obveznice LEK 1, njen tečaj pa je ostal nespremenjen, torej 95,0. Istega dne so bili sklenjeni aplikacijski posli tudi z obveznico LEK 2 in sicer z 12 loti po nespremenjenem tečaju 98,3.

Za kar 2,7 odstotne točke pa je 15. 6. porasel enotni tečaj obveznice Metalna in sicer iz 54,0 na 56,7 (60 lotov), v četrtek pa je njen tečaj rahlo padel na 56,5 pri 40 lotih prometa.

V tem tednu je vglavnem naraščal tudi tečaj obveznice občine Laško. Tako je 15. 6. porasel za kar 1,6 odstotne točke in 76,8 na 78,4 pri 696 lotih prometa, naslednjega dne sicer rahlo zdrsnil na 78,3, ko je bilo za 266 lotov prometa, vendar se je v četrtek povzpela na 78,5 (455 lotov), v petek pa na 79,2, ko je bilo za 418 lotov prometa. V ponedeljek je tečaj te obveznice rahlo porasel na 79,3, prometa pa je bilo za 412 lotov. Sele 17. 6. pa se je v tem tednu trgovalo z obveznico občine Šmarje pri Jelšah, njen tečaj pa je padel za 0,9 odstotne točke in sicer iz 81,9 na 81,0, prometa pa je bilo za 32 lotov. V petek so bili s to obveznico prijavljeni aplikacijski posli s 124 loti, enotni tečaj pa se je izoblikoval na 82,4, v ponedeljek pa še s 3 loti po enakem tečaju.

Enotni tečaj obveznice občine Zagorje je v tem tednu narasel za kar 3,6 odstotne točke. Tako je 15. 6. porasel iz 73,4 na 74,4, ko je bilo za 915 lotov prometa, naslednjega dne so bili prijavljeni aplikacijski posli s 314 loti, enotni tečaj pa se je izoblikoval na 75,2, v četrtek pa je njen tečaj porasel na 75,7 pri 280 lotih prometa. V petek je enotni tečaj te obveznice poskočil na 76,4, ko je bilo za 189 lotov prometa, v ponedeljek pa na 77,0, pri prometu 3940 lotov.

Enotni tečaj obveznice PTT Celje je bil tudi v tem tednu stabilen, saj se je spreminjal le za 0,1 odstotno točko. Tako je 15. 6. porasel iz 97,1 na 97,2 in se na tem nivoju zadržal dva dni, skupni promet obeh dni pa je znašal 146 lotov, v četrtek se je njen tečaj vrnil na 97,1, ko je bilo za 403 lotov prometa, v petek pa ponovno pristal na 97,2 pri prometu 99 lotov. V začetku tega tedna je padel tečaj obveznice PTT Nova Gorica, nato pa pričel ponovno naraščati. 15. 6. je padel iz 87,5 na 87,3, ko je bilo za 416 lotov prometa, naslednjega dne pa so bili prijavljeni aplikacijski posli s 93 loti po tečaju 86,2. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 87,1, ko je bilo za 118 lotov prometa, v petek pa so bili ponovno prijavljeni aplikacijski posli s 37 loti, enotni tečaj pa se je izoblikoval na 88,2.

Nekoliko pa je v tem tednu nihal tečaj obveznice PTT Ljubljana. 15. 6. je sicer porasel za 0,4 odstotne točke iz 103,5 na 103,9, vendar je naslednjega dne zdrsnil na 103,6. V četrtek je njen tečaj neznatno porasel na 103,7, ko je bilo za 507 lotov prometa in se na tem nivoju zadržal tudi v petek pri 41 lotih prometa.

Za 1,2 odstotni točki je 17. 6. padel enotni tečaj obveznice Rogaska 1 in sicer iz 75,0 na 73,8, prometa pa je bilo za 105 lotov. V petek so bili s to obveznico prijavljeni aplikacijski posli s 24 loti po tečaju 75,0, v ponedeljek pa je bilo za 20 lotov prometa po tečaju 73,8. Z obveznico Rogaska 2 so bili v četrtek in petek prijavljeni aplikacijski posli skupno z 9 loti po tečaju 30,5. Po več kot mesecu dni so 17. 6. zamenjali lastnika 4 loti blagovne obveznice Rogaske po tečaju 12125 (375 tolarjev).

Prosti trg – delnice

Enotni tečaj delnice Dadas je 15. 6. porasel iz 109260 na 110904, ko je bilo za 63 lotov prometa s to delnico, naslednjega dne na 112121 pri 63 lotih prometa, v četrtek na 113755 (22 lotov prometa), v petek pa na 115033, ko je bilo za 36 lotov prometa. V ponedeljek je bilo za 9 lotov prometa s to delnico, njen tečaj pa je ponovno nekoliko porasel na 115581.

15. 6. je padel tečaj delnice Grad in sicer iz 1575 na 1418, ko je bilo za 40 lotov prometa z njo. Padec je bil tudi tokrat 10 odstoten, kakor že dvakrat doslej. Ta delnica je dosegla svoj najvišji nivo 30,4, ko je bil njen tečaj 2193, od tedaj pa je padla že za več kot 35 odstotkov, majhen pa je tudi promet s to delnico, saj je v maju zamenjalo lastnika le 240 lotov te delnice, v juniju pa do danes 120 lotov. 16. 6. so bili s to delnico prijavljeni aplikacijski posli z 20 loti po tečaju 1408.

V tem tednu je naraščal tečaj delnice MK Založba. Tako je njen enotni tečaj 15. 6. porasel iz 2900 na 3154 pri 2141 lotih prometa, naslednjega dne na 3320, ko je bilo za 524 lotov prometa, v četrtek pa na 3652 (450 lotov prometa). V petek je njen tečaj ostal na istem nivoju, lastnika pa je zamenjalo 40 lotov teh delnic, v ponedeljek pa so bili s to delnico prijavljeni aplikacijski posli s 5 loti po tečaju 3682.

Naraščajoč trend je v tem tednu imela tudi delnica NIKA. Njen enotni tečaj je 15. 6. porasel iz 46949 na 47483 pri 143 lotih prometa, naslednjega dne na 49447, ko je bilo za 888 lotov prometa, v četrtek pa na 49582 (3173 lotov). Tudi v petek je njen tečaj porasel, tokrat na 50071, ko je bilo za 229 lotov prometa z njo, prav tako pa tudi v ponedeljek in sicer na 50572 pri 160 lotih prometa.

Konstantno rast tečaj beleži tudi v tem tednu delnica Probanke. Njen tečaj je 15. 6. porasel iz 23791 na 24723 pri 410 lotih prometa, naslednjega dne na 24797, ko je bilo za 3491 lotov prometa, v četrtek pa na 26012 (623 lotov). V petek je njen tečaj porasel na 26513, ko je bilo za 2093 lotov prometa, v ponedeljek pa na 27120 pri 2399 lotih prometa.

Za nekaj več kot 44 odstotkov je v tem tednu porasel enotni tečaj prednostne delnice Rogaske. Tako je 15. 6. porasel za dovoljenih 10 odstotkov iz 2050 na 2255 pri 1272 lotih prometa naslednjega dne na 2462, ko je bilo za 1096 lotov prometa, v četrtek pa ponovno za 10 odstotkov na 2708 (2457 lotov prometa). V petek je njen tečaj porasel na 2840 pri 1262 lotih prometa, v ponedeljek pa na 2961, ko je bilo za 817 lotov prometa.

Kratkoročni vrednostni papirji

V tem tednu se je trgovalo le s 120-dnevnimi blagajniškimi zapisi BS in sicer 17. 6. z 20 loti po tečaju 67,59, naslednjega dne z 12 loti po tečaju 69,70, v ponedeljek pa z 12 loti po tečaju 69,80.

Dvojčki z zapadlostjo v juniju

Čeprav so ti dvojčki zapadli v izplačilo 10. 6., so bili z nekaj loti deviznih delov teh zapisov prijavljeni aplikacijski posli tudi po tem datumu. Tako so lastnika zamenjali še 4 mali loti po tečajih od 140,1 do 140,5 in 87 velikih lotov po tečajih od 140,1 do 140,6.

TONČKA BOŽINOVIĆ
NIKA d.d.
Poslovalnica Maribor

Človek in njegov poklic

Spomini »ciglarja« Petra

Zlata doba graditve sodobnih stanovanjskih hiš v Pomurju je mimo, saj ni več mogoče dobiti cenениh posojil, kljub temu pa ljudje še vedno gradijo. Za zidavo najpogostejše uporabljajo opečne module, ki stanejo pol marke, v tofarski protivrednosti seveda. Ta cena pa je ugodna, kajti bila so obdobja, ko je stal kos marko. Graditelji torej nekako še zberejo denar za opeko, les in kritino ter hišo spravijo pod streho, potem pa nastane (zaradi prazne denarnice) krajši ali daljši premor.

V letih, dokler se ni »odprla« tujina, kamor so mnogi krenili samo zato, da bi zaslužili za novo hišo, in v obdobju, ko še ni bilo množičnega zaposlovanja doma, si ljudje (v glavnem mali kmetje) niso mogli kupiti industrijsko izdelanih zidakov. Opeko so torej izdelovali doma! Seveda pa dela ni bil večš kdorkoli, ampak so bili za to »ciglarji« mojstri. Po njih so bili znani Odranci, Bistrice, še zlasti pa Melinci. Velika večina »ciglarjev« je že umrla, saj so opeko prenehali delati v letih 1960–70. Živi pa še 60-letni Peter Brunec z Melincec.

»Po vojni dolgo časa ni bilo priložnosti za zaslužek v tovarni ali v tujini, ljudi pri posameznih hišah pa je bilo veliko. Tako tudi pri nas. Leta 1952, ko mi je bilo 20 let, sem se pridružil tedanjemu ciglar-skemu mojstru Pozdercu in z leseno samokolnico vozil surovino (blato) na njegovo delovno mizo. To sem delal eno sezono. Drugo leto sem že bil pomočnik, v tretji sezoni in vse tja do 1967. leta pa sem bil ciglarski mojster. Torej sem bil jaz tisti, ki so mu drugi stregli: vozili zgnetenno glino in odnašali pravkar izdelano surovo opeko. Glineno gmo to sem dal v lesene škatle, katerih notranjost je imela te-le mere: dol-

Dolgoletni ciglarski mojster Peter Brunec z Melincec je v najboljših letih svojega življenja v enem dnevu naredil tudi do 4.000 opek.

žina 28, širina 14 in višina 7 centimetrov. Potem ko sem napolnil model, sem glino zgornj odrezal z žico, napeto v loku,« mi je pripovedoval ciglarski mojster.

Če sta surovo opeko odnašali dve dekleti, potem je v enem dnevu naredil okrog 4.000 kosov opeke. Če pa je to počel le en človek, je prišlo izpod mojstrovih rok od 2.500 do 3.000 opek. Veliko! Pona-vadi so začeli izdelovati opeko že navsezgodaj: kmalu po 3. uri. Zgodilo pa se je tudi, da je bilo delo zastojno. Včasih se je namreč ulila ploha in razmočila surovo opeko, ki so jo »odnašalke« polagale na ravna tla, posipana s peskom. V lepem vremenu pa se je opeka v enem dnevu toliko posušila, da so jo lahko zložili v »oslice« (skladovnice), kjer se je sušila približno dva meseca, potem pa so jo žgali.

»Na našem območju, zlasti okrog Mure, je bila skoraj ide-

BIOENERGIJA

– ZDRAVJE, 10 let prakse in izkušenj – zagotova pomoč v 90% primerov pri večjih telesnih in psihičnih problemih. Tel.: (042) 844 171, IGOR HUSADŽIĆ, Mursko Središče.

Peter Brunec ni je pokazal nekaj svojih opek. Četudi stare več kot deset let, so se krušijo. Kakovost je odvisna ne le od glin, ampak tudi od žganja. Mož se je potem razgovoril tudi o tem.

»Po dvomesečnem smo dobro posušeno opeko prostem zložili v obliki. Pona-vadi je ta merila 4,5 na 4,5 metra, imela je ponavadi štiri odprtine, in sicer na vsaki 5.000 opek po eno; v višini pa so bile opeke zložene v 22 vrste. V odprtinah smo kurili s »ušami«, metriskimi poleni, tudi s štori. Kurili smo, dokler ni zažarela vsa skladovnica (20.000 ali celo več opek), in to običajno 48 ur. Delo je bilo jalo gledat veliko ljudi, hvala blizu niso prišli, ker vroče. Žejo smo si gasili z vodo ali domačim jabolčnikom, jedli pa smo kruh, namazan z maslo; vino pa smo pili iz »odomaš« (konec dela).

Ja, tako je bilo nekoč. Se rejši se izdelovalcev opeke prav gotovo spominjajo mlajši bralec pa je tako delo svojih prednikov. ko spet začnemo ceruti običaje in vrednote desetletij in stoletij, si ne delam utvar, da bo še izdeloval domačo opeko, iz prikaz lahko zelo primičen. Na Melincih so saj pripravljajo prirediteljski dnevi. Nekaj opek, če naredili in je bodo se potem jo bodo zložili kot po žgali... Seveda računovodstvene bo manjkalo, saj se že ne bo priprav na omejitve prireditev, smuka okrog nima, kako gre delo od roke. S. SOBOTA

To pa je čisto sveža opeka, zložena v »oslico«, da bi se posušila, potem jo bodo dali v veliko skladovnico in žgali. To se bo zgodilo ob Ciglarskih dnevih.

alna zemlja za izdelavo opeke. Izkopali, premešali in razdoblili pa smo jo eno leto prej, preden smo iz nje delali opeko. Tudi zima je tako pripravljen material predelala. Največ opeke sem naredil v domači vasi, veliko pa tudi na Bistrici, Beltincih in celo v Kraljevcih pri Vidmu ob Ščavnici. Nekaj sto tisoč opek pa sem naredil v tako imenovani lastni reži. Pri tem so mi pomagale sestre: Liza, Marica, Treza in Marta. Ta je velikokrat tudi vozila samokolnico. Doma izdelano opeko smo potem prodajali. V nekem letu smo je izdelali kar 100.000 kosov. Seveda pa je tudi moja hiša zgrajena iz opeke, ki smo jo naredili sami.

FENIKS

podjetje za finančne storitve
Iziranje in svetovanje,
Murska Sobota, d.o.o.
Stefana Kovača 12
Murska Sobota

Posredujemo prodajo naslednjih stanovanj, stanovanjskih hiš in zazidalnih zemljišč v Murski Soboti, Lendavi, Puconcih, Sebeborcih, Tešanovcih in Kušanovcih

V Murski Soboti:

- Štirisobno mansardno stanovanje v Lendavski ul. 59, površina 100 m², kletni prostor (primeren za obrtno dejavnost), drvarnica, garaža. Cena 80.000 DEM
- Enosobno stanovanje v Lendavski 17 a, površina 41 m². Cena po dogovoru.
- Garsonjera v ulici Stefana Kovača 29, površina 32,08 m² (brez centralne, prtiličje) Cena po dogovoru.
- Dvosobno stanovanje v ulici Stefana Kovača 13, površina 54 m² (z etažno centralno, prtiličje) Cena po dogovoru.
- Pritlična stanovanjska hiša v Lendavskem naselju 26, površina 124 m², parcela 6,30 a, centralno ogrevanje na olje. Cena 150.000 DEM

V Lendavi:

- Stanovanje v Mohorjevi 4, velikost 15,90 m². Cena po dogovoru.

V Puconcih:

- Stanovanjska hiša v III. gradbeni fazi, 154,97 m², na parceli št. 616/5 k.o. Puconci, skupne površine 620 m². cena 75.000 DEM

V Sebeborcih:

- Zazidljiva parcela, 7 a 22 m². Cena po dogovoru.

V Tešanovcih:

- V središču Tešanevec št. 67 hiša, zidana, starejša, z elektriko in vodo (dve sobi, kuhinja, shramba, gospodarsko poslopje) s 25 a parcele (dvorističe, sadovnjak-vrt) Cena 30.000 DEM

V Kušanovcih:

- Opremljena stanovanjska hiša v Kušanovcih št. 56, s parcelo, 3,98 a, in sadovnjakom, 1592 m². Cena 150.000 DEM.

Cene plačljive v tofarski protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Zbiramo interese za nakup poslovnih prostorov v središču Beltincec. Objekt dograjen maja 1994. Vse dodatne informacije na sedežu podjetja v Murski Soboti, Stefana Kovača 12 (drugo nadstropje) ali po telefonu 32 740 pri Bojanu Žuniču ali Slavici Gorenec.

Čista prvih borcev II. Brečice 68250
0608 62-236 Telefaks: 0608 62-852

POSLOVALNICA LJUBLJANA

Slovenska cesta 54, Ljubljana 6000
01 054 13-155, Telefaks: 061 13-347

POSLOVALNICA MARIBOR

Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
062 29-460 Telefaks: 062 29-460

Creditanstalt - Nova banka d.d.

Z nami do uspeha

Vpis hranilnih pisem

Hranilno pismo Creditanstalt-Nove banke, d. d., je vrednostni papir, denominiran v DEM, vplačljiv in izplačljiv v tolarjih po odkupnem menjalniškem tečaju Creditanstalt-Nove banke, d. d., in z zapadlostjo po vaši izbiri od 90 do 360 dni. Poleg tega, da sami določite njegovo zapadlost, lahko sami poljubno izberete tudi znesek, ki pa mora biti večji od 500 DEM v razponih po 50 DEM. Za rok vezave velja nespremenljiva obrestna mera do zapadlosti, in sicer 7,25% letno za zapadlost do 180 dni in 8% letno za zapadlost od 180 do 360 dni.

Ob zapadlosti hranilnega pisma se lahko odločite za podaljšanje oziroma izplačilo glavnice in obresti. Prednosti nakupa hranilnih pisem so podobne kot pri blagajniških zapisih:

- varna naložba z visokim realnim donosom
- možnost izbire zneska in datuma zapadlosti
- možnost predčasnega vnovčenja
- možnost pridobitve lombardnega posojila

Pridite in se pogovorite z našimi delavci ter se prepričajte o ponudbi v naši enoti v M. Soboti, Lendavska 11.

Vse, kar je prav

Tole, kar vidite na posnetku, pa naj se vam zdi še tako neverjetno, je ženska pričeska. Ta najvišji lasni stolp (tako so umetnino poimenovali) je bilo videti na frizerskem dnevu doživlja 93 na graškem sejmišču. Gotovo je bil izdelan tudi zategadelj, da bi prišel v znamenito Guinnessovo knjigo rekordov. Stolp, izdelan iz las, plastike in lesa, je bil visok 340 centimetrov, zelo lahke lase pa so posebej uvozili iz Londona.

Violinist Vladimir Brisev iz moskovskega simfoničnega orkestra je v živalskem vrtnu v Perthu zaigral nekaj taktov avstralskemu kenguruju. Glasbeni gostje iz Rusije so skušali mešati tundejo po Avstraliji pribrani čim več, zato so vso hrano prinesli kar od doma. Ker pa so jim jo avstralske oblasti hotele zapleniti, so jo »pomislili« kar na meji.

Delo na področju kulture je že tak nazaj potisneno, ka več nanč za pejsneze kulturo niše več ne »smegla« je pravo Bela, gda se zvedo, s kakšnin avtobusom se je pevski zbor »Stefan Kovač« z M. Sobote pelo popejvat na medobčinsko revijo pevski zborov v Ormož. Štera kulturna institucija je naročila avtobus, pa kak ga je plačala, pevci genau ne vejo. Verjetno je pa plačana polovična tarifa, zatou, ka so pevci meli občutek, ka se pelajo s pou avtobusa, telko je bilou lukanj na njen. Ker se je tou dogajalo v tiston prvon dežji po sūji, je nad vse lukanje notri teklo tak, ka so bili sedeži v pou avtobusa mokri, pouleg toga je pa nad vse mnouge lukanje kre oken, pa v podi fudalo, kak grunska strešja, je pravo tisti pevec, šteromi je tisti premečen zic pri zadnji dveraj skoro nogou spotr, ka se je po svoje zdigavo, pa kapo. Edino ka je lekar na avtobusi dobro bilou, je bñv motor, pa šofer. Bela je vgunjavu, ka gda je avtobusna firma dobila naročilo, ka trbej v Ormož pelati, je verjetno mislila, ka de trbejo pelati kakše batežnike, šteri so v ormoški špitau valon. Zatou so tūdi tapacirunge v avtobusi vse preluknjane bile. Sama sreča, ka so avtobusa ormožanci ne pričkali množično z vsemi častmi, pa z muziko. Či bi se tou zgoudilo, bi pravili, ka je tou nej mogouče, ka bi lejko što tak božno popejvo, ka bi se mogou tak božnin avtobusom prpelati na takou prireditel, kak je medobčinska revija zborov severovzhodne Slovenije. Na srečo je pa zbor zaspejav na reviji tak, kak či bi se s cejlín avtobusom prpelo. Bela je pravo, ka nej, trbej povedati čidi avtobus je bñv. Obečo san, ka ne-poven štera avtobusna firma v Soboti s takšimi avtobusi vozi lidij.

Luknjasti kulturni pozdrav, Brat Džouži

Kolumbovi paradizniki

Bili so sicer lepo rdeči, vendar sumljivi tumati iz Amerike. Telesu ne dajejo nič kaj hranljivega, zato je glas o njih neupravičen, so tiste čase govorili Britanci. Vendar je bilo takšno mnenje enako rehabilitaciji. Prvotno so namreč imeli Evropejci paradiznik za strupen sadež. Še leta 1890 je neka angleška kuharska knjiga svetovala, da ga kaže kuhati najmanj 3 ure, češ da je sicer neužit. Skrivnostni rdeči sadež je bil tudi osumljen, da povzroča »ljubezenske blodnje«, zato so ga dolgo imenovali ljubezensko jabolko. Dunajčani so ga že kmalu poimenovali »paradies«, ker tudi v paradizu rastejo prepovedani sadeži.

Nekoliko bolje je šlo drugi pridobitvi iz Amerike – valežanskemu žitu. Ker niso poznali njegovega mehiškega porekla, so koruzo najprej sejali na vrtovih, preden so ji v 18. stoletju namenili večje površine. Madžari veljajo v naših krajih kot izvirna avtoriteta za papriko. Zmota. Semena je prinesel Kolumb s svojega prvega potovanja prek Atlantika. Sprva so jo imenovali »španski poper«, ko je prispela do Turčije, pa so jo poimenovali »turški poper«, na Madžarsko se je preselila šele v 18. stoletju in tam tudi ostala. V 16. stoletju se polasti evropske kuhinje buča, ki je prav tako uvožena iz Amerike. Verjetno najpomembnejši uvoz iz Amerike pa je tako imenovana zemeljska hruška, ki so jo pozneje preimenovali v krompir. Kolumbu morajo biti hvaležni tudi vrtarji za dalije, cinije, petunije, fuksije, ki imajo ameriške korenine. Amerika nas je obogatlila tudi s tako imenovanim »kolonialnim blagom«: kakao in vanilija, tobak in kavčuk.

Erika Zelko

Afrika – Naše delo v misijonih in Lusaki

V Zambijo smo skupaj prišli štiri sošolci. Polni elana in idealov smo pričakovali naše prve delovne dni v univerzitetni bolnišnici v Lusaki. Klinika je podobne velikosti kot klinični center v Ljubljani in jo sestavlja več oddelkov. Ima 1800 postelj, a skoraj dvakrat več pacientov, ki ležijo po tleh in so srečni, če imajo vsaj kakšno odejo. Ob vsakem bolniku je vedno eden od sorodnikov, ki skrbi zanj med zdravljenjem. Morda bo kdo dejal, da tudi to niža higiensko ravnanje, ki v naših razmerah in ob naših normativih ne bi dosegla niti higienskega minimuma. Podobno sem prvi dan razmišljala

jem, ne more izogniti niti medicini. Na eni strani najodobnejši ultrazvočni aparat, na drugi pa pomanjkanje osnovnih antibiotikov, odevi, bolniških postelj. Med vizito smo morali paziti, da kateremu bolniku nismo stopili na glavo. Najpogostejše smo se srečevali s pacienti, obolenimi za tuberkulozo, malarijo, različnimi pljučnicami, kolero, grižo, raznimi kožnimi obolenji in seveda aidsom. Po uradnih podatkih naj bi bilo v Zambiji 40 odstotkov prebivalstva okuženega s smrtonosnim virusom, a po pogovorih z zdravniki je ta številka blizu 70 odstotkov.

Zato smo bili pri svojem

skih bolezni, ki Zambijcem niso povprečno življenjsko ravno. Na ulicah Lusake niso zelo redko srečaš starčka, ki povprečna življenjska doba je 45 let. Delala sem na pediatrski in interni medicini, na ginekologiji ter oddelkih za očne in kožne bolezni. Povsod so nam bili pri delu v veliko pomoči mentorji in domači študentje.

Doma smo pred odhodom opravili dodatne tečaje iz kirurgije, mikrobiologije, infektivnih bolezni in mikroskopiranja, a veliko stvari, ki smo jih videli v Lusaki, smo prvič slišali prav tu.

Med našim šesttedenskim bivanjem v Lusaki nam je pomagal domači študentov pogosto prišla zelo prav. Na medicinski fakulteto v Lusaki sprejmejo vsako leto od 30 do 50 študentov. Študij traja sedem let in v tem času študentje opravijo veliko več praktičnega dela kot pri nas. Tako so v petem letniku že sposobni samostojno delati, ali pomagati pri dežurstvih, kajti pomagajo nje zdravnikov v Zambiji je veliko. Delovne razmere so nevidljive, plača nizka in ne vidna, da poskušajo mladi

Glavni vhod univerzitetne bolnišnice v Lusaki

tudi jaz, a ob podatku, da morajo tri sestre poskrbeti za 100 otrok na otroškem oddelku, sem prav kmalu spoznala nujnost navzočnosti sorodnikov. Žal pa je med ljudmi splošno razširjeno mnenje, da je njihov klinični center HIŠA SMRTI. Res je namreč, da običajno pridejo v bolnišnico samo najtežji primeri in ob pomanjkanju celo osnovnih zdravil je težko pomagati.

Naše prvo srečanje s tropsko medicino je bilo na internem oddelku, kjer so bile razmere vse prej kot zavidanja vredne. Med njimi je nekaj belcev in eden od njih – Poljak dr. Tar-nowski – je bil moj mentor. Veliko nam je povedal o razmerah v bolnišnici in tamkajšnji medicini, saj si je v osemih letih dela nabral veliko izkušenj.

Tako kot na vseh področjih življenja, se velikim nasprot-

delu zelo previdni, rokavice in veliko pozornosti ob vsakem koraku. Ob vsem tem trpljenju in pogosti nemoči zdravnikov, čemur smo bili priča iz dneva v dan, smo spoznali tudi drugo plat našega prihodnjega poklica. Še težje je bilo, ko smo prišli na otroški oddelk. Srhljiv jok mater, ki so pravkar izgubile otroka, neboljene ročice in proseče oči so bili spremljevalci dela ljudi v belem. Podhranjenost in malarija sta najpogostejša vzroka smrti pri otrocih. Šele v Afriki sem spoznala malarijo v vsej njeni zastrašujoči razsežnosti. Droben parazit, ki je dobil ime Plasmodium falciparum in ga prenašajo komarji, je v Zambiji sovražnik številka ena. Običajno pridejo bolniki k zdravniku z visoko temperaturo, hudim glavobolom ter bolečinami po vsem telesu. To je le ena od številnih infekcij

Mlada sestra z bolnikom

zdravniki poiskati pomoč službo zunaj domačih meja. Z delom in bivanjem v Lusaki smo bili precej zadovoljni in kasneje smo ugotovili, da v nobeni drugi državi nismo našli tako dobre in prijazne zdravniške pomoči. Po šestih tednih smo zapustili Lusako. Urška in Janez sta šla v Kataluši, midva z Marjo pa v Naugomo.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Slabo razpoloženje ti bo pokvarilo lepe načrte. Toda nikar se preveč ne jezi, saj bo tvoja osamljenost kratkotrajna. Nekdo si že dal časa prizadeva, da bi se prerinil v tvojo družbo in končno mu bo uspelo.

On: Prihajaj v obdobje, ko boš moral kar najbolje izkoristiti tiste svoje lastnosti, ki so tvoja najboljša stran. Nikar pa ne mešaj ljubezenskih afer s svojimi poslovnimi interesi, saj se lahko to kaj hitro obrne proti tebi.

BIK

Ona: Sreča je na tvoji strani in ponovno boš optimistično razpoložena. To bo pozitivno tudi v tvojem poklicnem življenju, kjer lahko pričakuješ kar precejšnje presenečenje.

On: Pazi, da se ne opečeš, ko se bo pojavil nekdo, ki ima povsem drugačne argumente, ki pa so na tvojo žalost podkrepili s konkretnimi dokazi. Toda kopriva pač ne pozebe in tudi tokrat se boš izmazal iz neprijetnega položaja.

DVOJČKA

Ona: Po napornem tednu se ti bo odvalil kamen od srca. Rešila se boš nadležnih znancev, poleg tega pa boš spoznala nekoga, ki ti bo v prihodnosti še dosti pomenil. Več pozornosti nameni svoji zunanosti!

On: S prijatelji se boš pošteno zapil, naslednji dan pa se boš jezil zaradi jutranjega mačka. Poklicala te bo nova znanca, ki se je najprej ne boš spomnil, pozneje pa ti bo vse skupaj postalo prav kristalno jasno.

RAK

Ona: Še vedno trmasto vztrajaš in si ne daš dopovedati, da bi stvar tekla tudi brez tebe. Pojdi raje na potovanje, saj te tam čaka zelo prijetna avantura. In poskrbi malo za svoje zdravje, ki nikakor ni idealno!

On: Nikar se ne zapiraj vase, ampak pogled okoli sebe in kaj hitro boš opazil kopico ugodnih kombinacij tako v ljubezni kot tudi poslovno. Torej se ti v bližnji prihodnosti obeta precej živahnije življenje od dosedanjega.

LEV

Ona: V življenju gre mnogokrat za masko in kdor jo sname, lahko naleti na neljube težave. Zato nikar ne vzdihuj, ampak se sprizajni, da je tudi odkritosrčnost včasih povsem nezaželena vrline.

On: V tednu pred teboj te čaka cel kup nepričakovanih dogodkov, ki pa jih boš po temeljitih premislekih vendarle uspel strniti v razumljivo celoto. Še lažje se boš zavedel, da si preveč odlašal. Pohiti!

DEVICA

Ona: Čudeži se dogajajo le poredkoma. V tvojem primeru se bo to morda celo zgodilo, k temu pa bo veliko prispevala tvoja trma. Nikar se ne daj zavesti, ampak zaupaj vase in v svoje sposobnosti.

On: Nekdo bo zagrešil napako, ti pa boš na ta račun dosegel tudi tisto, kar se ti je zdelo še nedolgo od tega povsem nedosegljivo. Na poslovnem področju se ti bo odprla nepričakovana priložnost, ki jo kar najbolje izkoristi.

TEHTNICA

Ona: Potovanje ti bo prineslo obilo prijetnih doživetij, prav tako pa boš pridobila moči za nove naloge, ki te čakajo. Razvoj dogodkov bo odvisen predvsem od tebe in prav lahko se ti bo zgodilo, da se boš resnično zaljubila.

On: Izogibaj se provokatorjev, ki te hočejo na vsak način zmešati in zapeljati na napačno pot. Predvsem pa boš pred dilemo, ali naj daš prednost ljubezni ali poslovnim zadevam. Odločitev bo težka!

ŠKORPUON

Ona: Bolje bo, da ne razmišljaš o maščevanju, saj je trenutek primernejši za pomiritev. Proti koncu tedna boš prišla v položaj, ko se bo potrebno odločiti o velikem več stvareh, kot boš pripravljena.

On: Nekdo te bo postavil pred dejstvo in spoznal boš, da nisi ravno tako genialen, kot si si domišljal. Je že res, da ti bo priznal določene kvalitete, a vendar... Vsekakor pa boš od takrat veliko previdnejši...

STRELEC

Ona: Pred očmi imaš en sam cilj, zato pa ne veš priložnosti, ki se ti kar ponujajo. S silovitim rezom bo prekinila trenutno zvezo, ki ti greni življenje, nato pa si boš posvetila tudi lepšim in prijetnejšim stvarim.

On: Nekdo, o katerem nimaš nobenega pojma, bo zmotil, naj ti ne bo nerodno priznati, saj boš zmotil spodrsjlaja še bližji. Ne pozabi na pomembni sestri nek!

KOZOROG

Ona: Sicer se boš upirala načrtu, s katerim te bo presenetil prijatelj, a se mu boš na koncu vendarle podredila. Se vedno pa boš nekje v sebi občutila skrte adute, ki bodo lahko obrnili potek igre.

On: Nikar ne verjemi govoricam, ki jih razširja tvoj samozvani prijatelj, saj je resnica povsem drugačna. Z odkritosrčnostjo ti bo uspelo tudi tam, kjer se nisi ustavilo veliko večjim osvajačem, kot pa si si.

VODNAR

Ona: Nekdo, ki mu sicer brezmejno zaupaš, se bo razočaral in ti pokazal, da zna biti prav presenetljiv. Kdo ve, mogoče pa se bo iz vsega tega izcimilo. Pazi na zdravje, saj se bližajo težave.

On: S svojo prijaznostjo in odkritostjo si boš zagotovil podporo vseh, tudi tistih, ki te sicer ne prenašajo. Vrata so se torej odprla, potrdeno je, da si vstopil in storil pravo stvar.

RIBI

Ona: Pojavilo se bo izredno zanimivo, zato se nikar ne izogibaj stvarem, ki te izzivajo. Pazi na zdravje, predvsem pa na svoje izcimilo. Pazi na zdravje, saj se bližajo težave.

On: Pazi na svoje besede, predvsem pa na svoje dejanje. O stvareh, ki se lahko obrnejo tudi proti tebi, bo na vse kriplje poskušal maščevati, zato se raje zanašaj na svojo srečno zvezdo.

za vsakogar nekaj

Človek v stiski

Zaljubiti se v pravega človeka

K pisanju današnjega razmišljanja me je spodbudil razgovor z znanko, katere hčerka je študentka. Njena sosolka namreč ljubi mlake s precej starejšim moškim na visokem položaju. Ta jo tudi finančno podpira, vodi na svoja službena potovanja in ji trenutno obljublja službo. Čeprav je poročen, oče tihotok, torej ima svojo družino, je pa uspešen in moški v najlepših letih. Vse skupaj se prikriva in se skriva s sestajata.

Ti sodobni mecenji, podporniki, pa niso zastoj. Dekleta se v njih zaljubijo in so v slepoti tega pripravljene storiti vse. Nekatere vidijo v njih očeta in hrepenijo po njem, ali po lepem arzu, darilu ali pa samo po pozornosti. Za njih so pripravljene storiti vse. Niti opazijo ne, da je vse to samo igra, v kateri so ravno one prikrajšane za vse. Koliko mladih deklet se da tako zapeljati od moških, mladih in starih, grdi in lepih, izobraženih in neizobraženih!

Ves čar prave ljubezni kot da je izplahnel. Kako naj potem dekle opraviči taka in podobna svoja početja?

Tudi Erika Jong pravi v romanu Kako rešiti lastno življenje, da se je noro zaljubljala v vsakega, v irskega pesnika, v književnega kritika, slikarja, profesorja filozofije... Ampak od ljubljenja na zadnjih sedežih avtomobila, dolgih poljubov, flirtov, objemov, stiskanja rok, telefonskih klincev in pisem ni ostalo čisto nič drugega. In po vseh teh doživetjih se je vedno vračala domov in pisala pismi moškemu, ki ga je resnično imela rada. O njem je vedela samo to, da ga je iskala od svojega šestnajstega leta.

In kako iz tega kaosa navidezne igre ljubezni, zaljubljenosti in seksa, ki odvzema vso radost prave ljubezni in romantike čustev. Ne smemo se pustiti zapeljati od neresnih, nečustvenih, egoističnih fantov ali moških.

Potrudite si poiskati ljubezen, v katero boste stopile takšne kot ste, z vsemi ideali in sanjami. Ne obupajte, ko čakate, tudi za vas je določen nekdo, ki bo stopil v vaše življenje, ki ne bo zahteval nič, a vam bo dal vse. Ne bo več meja, ne sramu, ne dvomov, ne skrivanja.

Pisma pošljite na naslov: VESTNIK, Slovenska 41, 69000 M. Sobotna, s pripisom Človek v stiski. Anonimnost zagotovljena.

Otroški voziček

Ko kupujete otroški voziček, bodite pozorni na dobre in trdne zavore, ki ne bodo zlahka zdrsnile in ki jih ni težko premikati. Preverite, ali ima voziček varnostno zaporo, ki preprečuje, da bi se dno po nesreči zložilo samo od sebe. Za varnost je pomembno, da ima voziček jermen, ki otroku onemogoča, da bi se zvrnil s sedeža. Priporočljiv je voziček, katerega sedež lahko zvrnete nazaj, da otrok lahko leže in zaspi. Če se veliko vozite z javnimi prometnimi sredstvi, kupite voziček, ki ga lahko zložite, da je velik kot večji dežnik. Sicer pa je ceneje, če kupite voziček z okvirom, na katerega lahko najprej pričvrstite košarico, ko pa jo otrok preraste, ga uporabljate kot športni voziček.

9. NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno geslo je: AKLEJ – KO NEKOMU ZAUPAMO

Nagrade prejmejo:

1. Marjana Čelec, Murski Črnci 15, 69251 Tišina
2. Julka Rajniš, Šalovci 165a, 69204 Šalovci
3. Viljem Oškola, Križevci 152, 69206 Križevci v Prekmurju

Pisna potrdila boste prejeli po pošti.

ČESTITAMO!

Kuhajte z nami

Kadar cvremo sladice

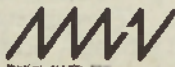
Vešino sladice pečemo, nekatere kuhamo, kar precej pa jih cvremo. O tem tehničnem postopku danes nekaj več.

Testo za ocvrte sladice je lahko kvašeno, krhko, zvrkljano, pivovo ali skutino. Cvrjenje je postopek priprave živil, ki jih cvremo v večji količini vrele masloče, tako da živilo v njej plava. Kakovost ocvrtih živil je odvisna tudi od masloče, v kateri cvremo, in od njene temperature. Najprimernejša masloča za cvrjenje je olje, na drugem mestu svinjska mast. Vrele masloče naredi okrog živila skorjico, ki vsebuje mnogo dišavnih snovi, kar mu daje poseben okus in preprečuje izcejanje sokov iz živila.

Masloča se pred cvrjenjem ali med njim ne sme pregreti, ker le-to povzroči njeno razkrajanje. Modrikast dim in neprijeten vonj nas opozorita na pregretje in s tem na kvarjenje masloč. V prevroči masloči se živilo prehitro zapeče od zunaj, v notranjosti pa ostane surovo. V premalo segreti masloči se iz živila izceja njegov lastni sok, prepoji se z masločo in je še težje prebavljivo kot sicer. Olje je za cvrjenje priporočljivo zato, ker ima visoko vrelišče – okrog 180 °C.

In zakaj se masloča med cvrjenjem peni? Po daljši časa trajajočem cvrjenju se to pogosto dogaja. Vzrokov je več. Škoduje na začetku pregreta masloča, ali če se mešata dve vrsti masloč. Penjenje povzroča tudi večja količina smetane v živilu. Po daljši časa trajajočem cvrjenju pa se vsaka masloča »utrudijo«. Močno peno se masločo zamenjamo s svežo, ko pen z vilico ne moremo več posnemati.

RADIO MV – MURSKI VAL – UKV
94,6 MHz (dopolodne tudi SV 648 kHz)

Petek – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Mariborsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Borzni utrip – 9.30 NTSN MV – 10.00 Poročila – 10.30 Kabaret – 11.15 Od petka do petka – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Prireditve ob koncu tedna – 17.30 Alternativno – 18.00 MV-dur – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija
Sobota – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Tržnica – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Predstavljamo vam – 10.00 Poročila – 10.40 Potepajte se z nami – 11.00 Sobotni gost – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Glasba je življenje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.10 Angleščina – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija
Nedelja – 8.00 Začenjamo nov dan – 8.10 Panonski odmevi – 8.30 Horoskop – 8.45 To bi moral biti kabaret – 9.10 Mišle in čas – 9.30 Srečanje na Murskem valu – 10.30 Nedeljska kuhinja – 12.00 Poročila – 12.15 Nedeljsko premišljevanje – 12.30 Minute za kmetovalce – 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Porabsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Evropa v enem tednu – 10.00 Poročila – 10.30 Šport – 11.15 Zgodilo se je – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Bilo je nekoč – 17.30 Šport – 18.00 S kranjskimi, cekron, pa z marelof – lestevica narodnozabavne glasbe – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Ljubljansko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Kost/gost dneva – 9.15 Glasbene novice – 10.00 Poročila – 10.30 Kratki stik – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Tema popoldneva – 17.30 Srebrne niti – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Zagrebško zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Išemo za vas – 10.00 Poročila – 10.15 NTSN MV – 11.15 Borzni utrip – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Poslušamo vas – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Na narodni farmi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek – 5.40 Prebujate se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Svetuje kmetijski strokovnjak – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Kost/gost dneva – 9.15 Sedem velikih – 10.00 Poročila – 10.30 Pika na i – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 To sem jaz – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Maska za suho kožo

Suha koža, ki je bila več mesecev izpostavljena suhemu zraku v prostorih, ogrevanih s centralno kurjavo, potrebuje vitaminsko masko. Pripravimo si jo lahko kar sami. Potrebujemo samo avokado in nekaj kapljic sezamovega olja. Avokado pretlačimo, ga zmešamo s sezamovim oljem in masko na debelo naneseemo na očiščeno kožo. Na obrazu jo pustimo 15 minut, potem jo speremo s toplo vodo. Koža bo spet nežna, saj je v avokadu in sezamovem olju zelo veliko vitamina A in E. Ko masko odstranimo, obraz namažemo z normalno dnevno ali nočno kremo.

Zdravilni obkladki

Živimo v stresnih časih, ko nenehno tekamo med službo, opravki in domom, in kadar nas telo opozori, da ima vsega dovolj, ga preprosto preglasimo z aspirinom, kupljenim nekje spotoma. Toda takšna odtujenost narave ima svojo ceno.

Nekdaj so se ljudje zdravili z naravnimi sredstvi in nekateri se še spominjajo, da nam je babica zbijala vročino s kisovimi ali krompirjevim obkladki, na ture nam je polagala vročo čebulo, na buške pa mrzle obkladke. Počasi se začnemo zavedati, da pisane tabletko le niso čudežne in da si naredimo z njimi velikokrat več škode kot koristi. Toda samo zavedanje ne prinaša odrešitve.

Med vedno bolj cenjenimi nasveti poznavalcev naravnih zdravil je veliko obkladkov, vendar jih ne uporabljamo, ker nakako niso praktični, najti moramo primerno krpo, ki si jo moramo prav zavezati, da ne drsi z zaželenega mesta, iz obkladka pa se vendarle cedi. Zato bo marsikdo vesel novice, da bodo odslej naprodaj novi, nadvse praktični ovitki za obkladke.

Anatomske oblikovani ovitki imajo na notranji strani mrežico, v katero damo glino, zelišče ali zelenjavo in jo privežemo na obolelo mesto. Ovitki za obkladke so iz pralnega, koži prijaznega materiala – razen ovitkov za mokre obkladke, kjer polivinil preprečuje omočenje.

SESTAVIL MARKO NASTAV	ODLIČEN ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC	DELAVEC V LESNI DEJAVNOSTI	VLAGA	SUMERSKO AKADESKI BOG NEBA	DANSKI PESNIK IN PISATELJ PETERSEN	MESTO V TURCIJI VZH. OD CARIGRADA	NAJSEVERNEJŠA ŠVEDSKA LUKA
LETNIK ZBORNIK							
SPARTANSKI KRALJ IN VOJSKOVODJA							
ANTIČNI BOG ZDRAVLJSTVA							
NEKDANJI RUSKI VLADAR				KOPALIŠČE V BELGIJI			
PROSTOR V ZEMLJI ZA POKOP MRLIČA				BOŽO VODUŠEK	ARGON		
ZADNJI VOKAL V ABECEDI					HITER ŠKOTSKI PLES		
FILMSKA IGRALECA MIRANDA					PLESEN NA VINU		
KIZOZEMSKA					PRALNI ŽAMET		
GLAVNO MESTO CIPRA					AMERIŠKO M. IME		
VELIKO FINSKO JEZERO						ANTON NANUT	OZEK KONEC POLOTOKA
NEKDANJI PORTUGALSKI DIKTATOR							
STRONCIJ					NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)		

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE – Vodoravno: frikase, raketar, Adriano, Neal, DT, TV, bori, I, belak, škrt, East, SA, KR, hram, čas, eta, atentat, Pertini.

Vsak četrtek Vestnik

Glasbene lestvice

LESTVICA TUJIH SKLADB

1. ONE TONGUE – Hothouse Flowers
2. SOMEBODY TO LOVE – George Michael & Queen
3. CAN'T HELP FALLING IN LOVE – UB 40
4. MUST BE CRAZY FOR ME – Melissa Etheridge
5. BELIEVE – Lenny Kravitz
6. WHAT IS LOVE – Haddaway
7. CATS IN THE CRADLE – Ugly Kid Joe

PREDLOGE

1. I WILL NEVER FORGET (OH BABY) – En Sonic
2. BLACK TIE WHITE NOISE – David Bowie
3. I'M SORRY – Karl Keaton

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE NA MURSKEM VALU

1. DAJ, POVEJ MI – Don Mentony band
2. POIDE MIŠ POTI – Brane Drvarič
3. SONCE SREČE – Farsoni
4. SLOVENIJA TE KLICE – Nova Legija
5. KO OBIJAME ME NOČ – I X band
6. SANJE – Royal Flash
7. MORSKA ROMANCA – Danijel Šmid

PREDLOGE

1. VSE KARTI LJUBEZEN DA – Ivan Hudnik
2. PRIJATELJU – California
3. KAKO JE LEPTA SVET – Mia Žnidarič

LESTVICA NARODNO ZABAVNE GLASBE

1. VESELE DEKLICE – Ans. Vrtinca
2. MOJA ZIDANCA – Ans. Lojzeta Slaka
3. VLET IMAS – Slovenskoroški kvintet
4. NAZAJ NA VAS – Igor in Zlati zvoki
5. TO SI TI – Panje z vseh vetrov
6. LJUBEZNI V SLOVO – Ans. Ivana Puglja
7. NAJDI SPOMINI – Bratje iz Oplotnice

PREDLOGE

1. V PARKU – Ans. Vesna
2. GODEC – Ans. bratov Poljanec
3. POLKA NAKROG – Trio Svetlin

Predložene kopije pošljite do četrta, 1. julija 1993, na naslov Murski val.

Slovenska 41, 69000 Murska Sobotna, za glasbene lestvice.

Kupon št. 25

Glasbeni za skladbo:

• tuja

• domača

• narodnozabavna

Ime in priimek ter naslov

FIATtemperamentni italijanski avtomobili
tudi v Pomurju

AVTOSERVIS LAJTER iz Dobrovnika prodaja in servisira vsa vozila iz programa FIAT in LANCIA v garancijskem in negarancijskem roku. Nadomestni deli zagotovljeni.

Vozila po konkurenčnih cenah dobavlja ADRIA AVTO – ekskluzivni uvoznik FIAT za Slovenijo.

Prodajamo in servisiramo tudi vozila TA-VRIA, ki jih dobavlja Commerce Ljubljana. Cena vozila je pribl. 8300 DEM do registracije

Informacije osebno na servisu v Dobrovniku 6c ali po telefonu (069) 79015.

Adria Auto d.o.o. AVTOSERVIS LAJTER
Ekskluzivni uvoznik Fiat in zastopnik
65290 Šempeter pri Gorici, MMP Vrtojba, Slovenija za Pomurje

VEDNO
UGODNO!**ist**
interierVEDNO
UGODNO!

**RAZSTAVNO PRODAJNI SALON
IST INTERIER
SEDAJ TUDI V MURSKI SOBOTO**

Pohištvo, bela tehnika CANDY, vzmetnice, svetila in ostala oprema za vaš dom. Vse to lahko po VEDNO UGODNIH pogojih dobite v novem razstavnem prodajnem salonu, IST INTERIER v Murški Soboti, Blagovno trgovinski center, Nemčavci 1d. Tel. in fax 069/31-616.

Nakup na tri črke brez obresti.
Posojilo od 6 do 12 mesecev brez pologa.
Popust za plačilo v gotovini.

Delovni čas: vsak dan od 8³⁰ do 18⁰⁰, sobota od 8³⁰ do 12⁰⁰

Dobrodošli in ne pozabite - naše geslo je
IST INTERIER - VEDNO UGODNO!

Zveza zadrug Panonka
Murska Sobotica, z.b.o.

razpisuje
delovno mesto
direktorja Zveze

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati imeti še:

- višjo ali visoko šolsko izobrazbo ekonomske, agronomске ali ustrezne smeri,
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj v kmetijskem zadrugištvu.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati naslovijo v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Zveza zadrug Panonka Murska Sobotica, Kocljeva 16, z oznako »za razpis direktorja Zveze«.

BENKOLEHNA

TRGOVSKO PROIZVODNO IN STORITVENO
PODJETJE, d.o.o.

V PUCONCIH IN DOKLEŽOVJU
telefon: 45 011, 45 012

KMETIJSKA MEHANIZACIJA iz UVOZA

- kosilnice BCS, OLEO MAC
- škroplilnice in črpalke

GRADBENI MATERIAL

- stavbno pohištvo KLI Logatec
- fasadne plošče in opeka
- cement, apno, maltil

ŽELEZNINSKO TEHNIČNO BLAGO

- odrezki pločevine 35 tolarjev
- pločevina za rezervoarje 69 tolarjev
- kotno železo 93,50 tolarjev
- U-profil 98,50 tolarjev
- nerjaveča posoda

Vse naštetu lahko kupite na tri črke ali na 6-mesečno posojilo brez pologa.

PRI NAS SO NAKUPI VEDNO UGODNI!

Vsak
četrtek**Vestnik****Alimal**

Kopališka ul. 4, KIDRIČEVO
tel.: (062) 796 891

Specializirana trgovina z aluminijem in sestavljalnica aluminijastih elementov

Pomajmo vam:

- aluminijaste polizdelke: pločevino, izolacijsko folijo, profile, cevi
- aluminijasti žični program: mreže, žice, varilne palice
- aluminijasti strešni program: žlebovi, cevi, kljake, obrobe

Svetujemo, izdelujemo, montiramo:

- aluminijasta vrata, okna, pregradne stene, zimске vrtove
- aluminijasta vrtna oziroma dvorišna in drsna vrata
- aluminijaste ograje: z aluminijastimi stebri in mrežo, primerno za dvorišča, sadovnjake, skladišča, igrišča...

api trade
Mlajinci d.o.o.

Mlajinci 37/a, 69221 Mlajinci
& GORENJE LEASING

**KMETJE,
UPOKOJENCI,
DELAVCI,
OBRATNIKI**

POSTANITE LASTNIKI:

- satelitske antene,
- videorekorderja,
- Hi-Fi stolpa,
- barvne televizorja,
- električno-plinskega kombiniranega štedilnika,
- hladilnika ali zamrzovalnika,
- pomivalnega, pralnega ali sušilnega stroja itd.

NA SODOBEN NAČIN:

- 25 obrokov
- zagotovljena cena – stalni obrok,
- garancija in servis zagotovljena.

Informacije:
tel., telefaks (069) 48 193,
48 693 – tudi popoldne.

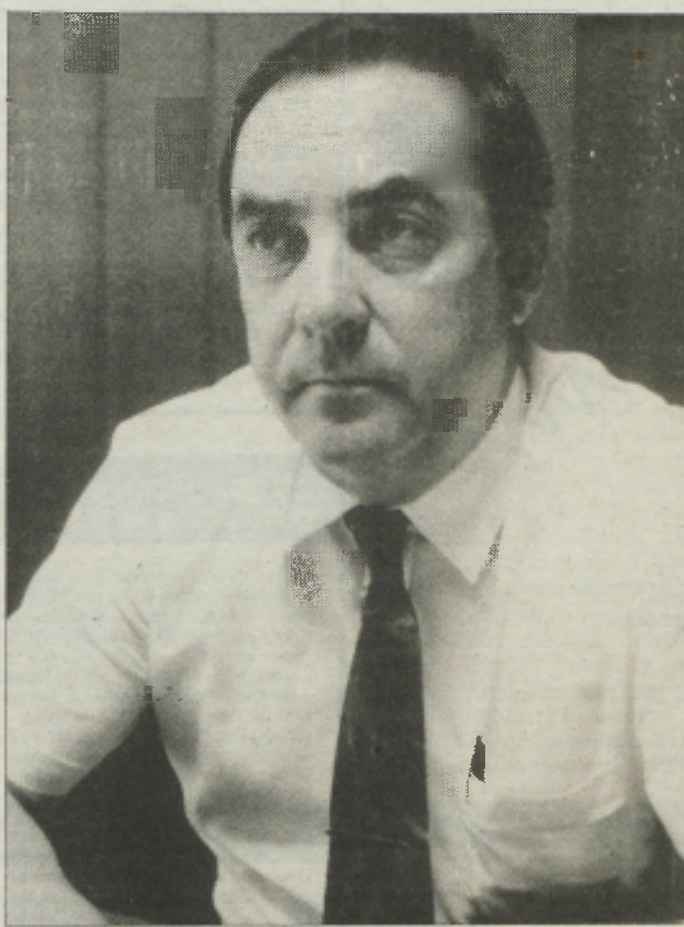
500 let kranjskih sejmov

Škofjeloški župan Peter Hawlina je človek, ki se zavzema za nekakšno obliko »blage diktature« in v zvezi s tem svojim prepričanjem je pred kratkim, ko je beseda nanesla na sejmarjenje na Slovenskem, dejal: »Bog nam daj spet kakšnega Friderika, da bi uredil sejemске zmene in zdrahe!« Večina bralcev seveda ne ve, kaj je prvi mož Škofje Loke s tem mislil, zato naj zadevo na kratko razložimo.

Na Slovenskem je trenutno pet sejemskih hiš (po abecednem redu): Celje, Gornja Radgona (ki sicer sodi v okvir Ljubljanskega sejma), Kranj, Ljubljana in Maribor s tem, da se v štaterski prestolnici s sejmom ukvarja institucija, ki sejemskih prostorov nima, medtem ko se Mariborski sejem, ki prostore ima, ukvarja z drugimi stvarmi. »In zdaj,« pravi direktor PPC Gorenjski sejem iz Kranja Franci Ekar, »se hočejo s sejmarstvom ukvarjati v vsakem večjem mestu. Slovenjgradec ali pa Nova Gorica in Koper so sicer to počeli že prej, zdaj pa se kar naenkrat pojavljajo zahteve po večnamenskih dvoranah tudi drugod – na primer na Jesenicah oziroma skoraj v vsakem večjem slovenskem kraju. Tudi mi smo pred poldrugim desetletjem zgradili večnamensko dvorano (v njej je umetno drsališče), toda nismo jo gradili predvsem zaradi športa, temveč zaradi sejmarjenja, šport je drugotnega pomena. Zdajšnje želje graditeljev pa so predvsem šport, sejmarjenje pa le kot neka postranska, sekundarna pridobitvena dejavnost. To utegne sejmarjenju hudičevo škodovati, zato sem proti takšnim težnjam; saj slovenska miniaturna to ne prenese!«

Kranj je dobil sejemске pravice leta 1493 in je tako mesto z najstarejšimi sejemskimi pravicami na Slovenskem. Pravice jim je podelil avstrijsko nemški cesar Friderik III. in tedaj je na tem področju vladal red, zato je Hawlina poklical na pomoč duha tega cesarja. Slovenski sejmarji so po svoje zani-

mivi ljudje; ko pridejo skupaj, se znajo marsikaj pomeniti, dajejo vtis dobrih sodelavcev in celo prijateljev, ko pa se razidejo, že vsak zase razmišlja, kaj bi komu vzel, kje bi mu lahko, povedano po domače, skakal v zelje. »Z osamosvojitvijo je Ljubljana postala glavno mesto suverene države in ljubljanski sejmarji so to vzeli kot danost, ki naj jim sama po sebi prinaša osrednje mesto tudi v sejemskem pogledu – glavno mesto mora torej imeti tudi osrednji sejem! To ni in ne more biti res, ljubljanski sejem nima zaradi tega, ker je lociran v glavnem mestu, nič več pravic kot kranjski ali pa celjski! Morali bi imeti nekoga, ki bi podeljeval koncesije in preprečeval, da bi lahko kradli drug drugemu, kar zdaj veselo počnemo. Vpliv zbornice bi moral biti večji. Takšna politika, kot prevladuje zdaj, ne more nič dobrega prinesiti! In če sem čisto odkrit, podobno kot je danes je bilo tudi v prejšnjem režimu, čeprav se mi zdi, da se zdaj še bolj brez sramu »krade« kot pa se je pred osamosvojitveno vojno. Naj povem nekaj primerov: kmetijski sejem ima v Kranju 35 letno tradicijo, toda republiška zbornična politika nas je v sedemdesetih letih stisnila s tem, da je začela forsirati Gornjo Radgona, nas pa načrtno potiskati na stran. Proti ekonomski upravičenosti nimamo nič proti. Podobno je bilo z obrtnim sejmom – začelo se je v Kranju, nadaljuje se v Celju – spet na račun političnih nesoglasij med Kranjem in Ljubljano. Sejem mednarodnih in obrtnih koopera-

Franci Ekar, direktor Gorenjskega sejma.

cij – Podjetništvo – je bil rojen v Kranju, zadušiti ga hoče Ljubljana – v glavnem ga je že, toda po moje tudi pri njih stvar ne bo šla, ker si niso domislili nič novega. Koliko truda smo v več kot dveh desetletjih vložili v sejem Zaščita, pa pride vmes ljubljanski sejem s svojimi zvezami v vrhovih naše oblasti in podoben sejem se začne organizirati tudi v Ljubljani. Najnovejši primer pa je sejem Slovenske kakovosti ali na kratko SQ. Za zdaj se slovenski strokovnjaki še kregajo, ali ta sejem je ali ni dober, nekateri pa že čakajo in se pripravljajo, kako bi ga nam vzeli, če bo slučajno premagala tista struja, ki ta sejem odobrava. Da se razumemo; s tem, ko naštevam primere, nočem reči, da nas morajo drugi za vsako ceno zaščititi! Ne, reči hočem le to, da so to prireditve, ki

smo si jih mi izmislili in jih začeli organizirati in ker so bile dobre, so postale zanimive tudi za druge, zato so jih nam že ali pa jih šele hočejo vzeti. Slabih reči se nihče ne dotakne! Gre torej za to, da ne bi smel nihče kar tako nekemu nekaj vzeti in ne zato, da bi nekemu nekaj prepovedovali. Še veliko stvari je, ki bi se jih splačalo organizirati, pa jih nihče ne – naj jih poiščemo in se jih lotimo!

Direktor PPC Gorenjski sejem Franci Ekar ima kdaj pa kdaj oster jezik, ki se nikogar kaj dosti ne boji. Poldrugo desetletje dolgo direktorovanje kranjske sejemске hiše ga je marsikaj naučilo in tudi izučilo. Pod njegovim vodstvom je kranjski sejem izjemno napredoval in »njegove« prireditve so zanimive za ljudi iz vseh koncev Slovenije – tudi obiskovalci iz severov-

zhodne Slovenije niso nikakršna redkost. Ko je bil še šef sekcije slovenskih sejmarjev, se je močno zavzemal za večji red; žal pa so se njegovi naporji oziroma rezultati njegovega dela razblinili takoj potem, ko ga je na tem mestu nadomestil nekdo drug. To kaže posebej poudariti predvsem zato, da ne bi kdo mislil, da gospod Franci Ekar kritizira kar vse počez in povprek kajti resnica je druga – on ve, kaj govori, nekateri ga ne razumejo, drugi ga. Kar pa spet kaj dosti ne pomaga, ker ravna tako vsak po svoje. Čeprav z zavestjo, da tako ni prav.

Začetki Gorenjskega sejma segajo v leto 1493, ko je mesto Kranj dobilo pravico do enega letnega sejma – 7 dnevnega – to je velikošmarenjski sejem v avgustu. Že v naslednjem stoletju je dobil pravico še do enega sejma – t. i. spomladanskega – in sedanjí kmetijski – in tako je bilo vse do prve svetovne vojne. Kranjski te tradicije niso nikoli pretrgali, res pa je, da so prvi stalni razstavní prostor dobili šele v začetku sedemdesetih let tega stoletja v Slovenskem logu. Prva sejemská hiša meri nekaj več kot 500 kv. metrov, druga, letnamenska, zgrajena leta 1978, pa pet tisoč, nadstrešnica meri nekaj več kot tisoč kv. metrov, kar pomeni, da ima Gorenjski sejem trenutno na vsaki sejem trenutno na voljo več kot 10.000 kv. metrov pokritih razstavnih površin. K sejemu sodi tudi parkirišče za več tri tisoč avtomobilov in pa remizirni ki omogoča dograjevanje sejma tako, da bi moral vsaj toliko pokriti prostor, kot ima zdaj. Upravičeno.

*Skupno znanje in izkušnje
za boljše kmetijstvo*

POLJEDELCI!

ZA UČINKOVITO ZAŠČITO

KROMPIRJA: pred plesnijo in črno listno pegavostjo

CUPRAMIX 3,5 kg/ha

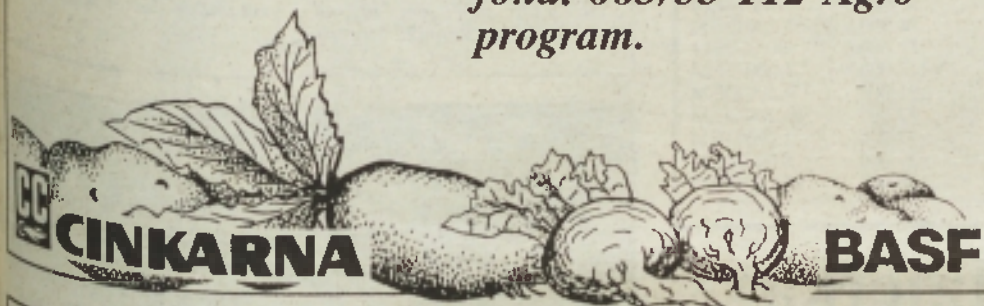
Polyram[®] DF 1,5–3,0 kg/ha

CUPRABLAU-Z 3–4 kg/ha

PESE: pred listno pegavostjo sladkorne, krmilne in rdeče pese

Bavistin[®] FL 0,4–0,5 l/ha

Za vse dodatne informacije pokličite po telefonu: 063/33 112 Agro-program.

*Skupno znanje in izkušnje
za boljše kmetijstvo*

SADJARJI!

ZDAJ JE PRAVI ČAS ZA UČINKOVITO ZAŠČITO SADNEGA DREVJA PRED:

- Škrlupom in luknjičavostjo koščičastega sadja

Polyram DF 0,2% koncentracija

- Pepelasto plesnijo

PEPELIN 0,3–0,5% za škropljenje jablan in breskev

PALLITOP 0,50–0,75% koncentracija

- Sušenjem vejic in gnitjem plodov koščičastega sadja

Bavistin[®] FL 0,5% koncentracija

Za vse dodatne informacije pokličite po telefonu: 063/33 112 Agro-program.

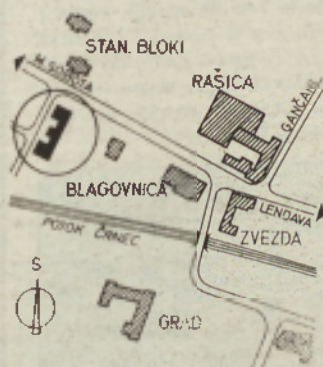

**ZAVOD ZA EKONOMIKO
IN URBANIZEM MURSKA SOBOTA**
STANETA ROZMANA 5 TEL.: 31-380, FAX: 31-312

Priljubljen gradnjo

POSLOVNO-TRGOVSKO-
STANOVANJSKEGA OBJEKTA
V SREDIŠČU BELTINEC
(ob Panonski ulici)

- poljubno veliki prostori (od 30 do 230 m²)
- možnost parkiranja
- ugodne možnosti plačila (obročno odplačevanje, posojila, vrednostni papirji)
- začetek gradnje v začetku oktobra

Interesenti za nakup dobijo informacije na ZEU (osebno ali po telefonu (069) 21 266, 31 380) vsak delavnik od 7. do 15. ure.

Priljubljen naložbe, ali posredujemo prostore tudi na drugih mestih v Pomurju.

AVTO ŠOLA DELTA

MURSKA SOBOTA, d.o.o., tel.: 22 364
Obeležimo kandidate za voznike motornih vozil, da poslujejo vse leto in da v tem času organiziramo TEČAJE CPP za kategorije vozil A, B, in F v naslednjih krajih: M. Sobota, Gor. Radgona, Apače, Cankova, Bogojina, Mačkovci, Prosenjakovci in Šalovci.
Informacije in prijave: DELTA, d.o.o., M. Sobota, Zlata 27, tel.: 22 364, v Gornji Radgoni, tel.: 62 635 in na Cankovi, tel.: 40 185. Priporočamo se!

AVTO ŠOLA DELTA – ZAGOTOVLJEN USPEH!

Vsak četrtek Vestnik

UGODNO

- mopedi TOMOS (možnost plačila na 6 obrokov brez obresti)
- keramične ploščice
- kmetijska mehanizacija
- traktorji ZETOR

Metalka Trgovina
Tomaž Črenšovci d.o.o.,
tel.: 069/70-762

metalka
TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili

*Skupno znanje in izkušnje
za boljše kmetijstvo*

VINOGRADNIKI!

ZDAJ JE ŠE ČAS ZA USPEŠNO ZAŠČITO VINSKE TRTE PRED:

- oidijem

PEPELIN 0,2% konc. – za preventivna škropljenja
0,3–0,5% konc. – po pojavu bolezni
Hkrati zmanjšuje razvoj rdečega pajka

- peronosporo

CUPRAMIX 0,3% koncentracija

Polyram[®] DF 0,2% koncentracija

CUPRABLAU-Z 0,3% koncentracija
– za sklepna škropljenja

- sivo grozdno plesnijo

Ronilan[®] 1 kg/ha

- pred zapiranjem grozdov
- ob mehčanju oz. pobarvanju jagod

Za vse dodatne informacije pokličite po telefonu: 063/33 112 Agroprogram.

CINKARNA

BASF

Ugotovili smo, zakaj je v sobotnem občinskem proračunu tolikšen primanjkljaj! Milijon tolarjev je zakladnik Feri Cipot na pritisk občinskih uradnikov namenil za »neskončno ročno« posojila brez obresti. Izključni posojiljemalci so tovarišice in tovariši uradniki, ki so denar že razposlali občinskim odborom. Za podkupnino, da tudi na naslednjem zasedanju skupščine ne izvolijo novega mandatarja.

»Nikoli ne bo več tako, kot je, če bo prenehala Caponetova vladavina brezviadja,« je ob enajsti uri dopoldne pri kavi v bifeju na soboški tržnici izjavila gospa z davčne.

V naslednjem primeru smo imeli manj sreče.

Gospod, ki ga bomo kot nepogrešljivega zunanega sodelavca zaradi zaželjene anonimnosti imenovali samo Judex, nam je sporočil, da imajo tudi na javnem tožilstvu v Soboti delovne presežke, ki pa »sicer niso veliki, ker sta gospa R. in njena kolegica, ki na dan tudi sedemkrat med delom obiščeta sosednje trgovine, bolj majhne postavke«.

Novinar, ki ga je Prezidij v imenu krvi in zemlje poslal, da preveri ovadbo, je iz redakcije za kulturo in torej popolnoma nesposoben. Ne loči rožmarina od kamilic, ne pelina od čebule. Namesto na gospo R. je pazil na gospodično Čebulico, ki pa je bila prav tisti čas na študijskem dopustu in njeni obiski frizerjev ob delavnikih v dopoldanskem času ne spadajo med hujše kršitve delovne obveznosti.

»Ker televizijska mreža CNN ni poročala o kmečkem punku in ker me je Ted Turner tudi z dokumenti prepračil, da iz soboškega občinskega proračuna ni dobil devetsto tisoč tolarjev za informativno dejavnost, naročam Prezidijski vohunski službi, da odkrije, kdo je prekmurski Ted in kdo njegova Jane Fonda-Miss Aerobika,« je na zadnji redakciji zapovedala Irma Benko-Mama Grande. V rokah je imela računsko poročilo soboškega izvršnega sveta. »Zanima me, kdo je dobil ta denar, ker ga mislim. Nočem, da bi imelo sonce, ki sije na moj fevd, sončne pege!«

Prezidijska analitična služba je odkrila nekaj za zdaj nepovezanih in nepreverjenih dejstev. Gospodje Duh, Abraham in svetnik Sapač so bili pri kmečkem lobiju odgovorni za informiranje javnosti o poteku kmečke stavke. Abraham je ustanovil farmo poljev. Sapač kupuje španske jezdecce. Duh pa je dal na Murski val oglaš, da kupuje kombajn. Brigita Bavčar si po izsledkih te iste analitične službe bolnega kolena še ni začela zdraviti z aerobiko.

»Vso pomlad sem sanjala, da bom poletje preživela z vrhmi prekmurskimi kmeti, naslonjena na njihove krepke mišice in v zavetju njihove nežnosti, ob korcih mleka in brdavih kruha. Ko pa sem videla, kaj so v času stavke moji ljubi kmetje počeli z ovcmi, ki so bile zaprte na tovarnjakih, me je minila vsa volja za podeželske romance.« je izjavila Miša Molk.

BESEDA IN KONJ

Radgonski mehurčki

Dobrodošli v Mariboru! Mogoče je pa čas, da spremenimo radgonske mehurčke v mariborske cekine? Radgone namreč ni več! A kako to? Vam bom razložil vse lepo po vrsti.

Če me zadnjič moja stara ne bi »nahecala«, da greva malo namakati najine stare kosti v toplo vodo v Radgoni, sploh ne bi vedel, da se je Maribor razširil že do sem. Pri Avtoradgoni sem zagledal ogromno, zares velikansko tablo, na kateri je narisano nekaj čudnega z velikimi črkami pa piše DOBRODOŠLI - MARIBOR - SLOVENIJA. O ti vruga! Tista velika turistična tabla za Pomurje jih je morila, ta pa jih ne more! Kakšen Maribor! To je bila in bo Radgona; če pa že žrtvujejo pokrajino za takšne velike reklamne panoje, bi jih lahko za takšne, s katerimi bi delali reklamo našim radgonskim izdelkom. Zakaj ne bi raje narisali večke steklenice šampanjca ali pa vsaj mehurčkov (ha, ha... tako bi spet reklamirali našo rubriko). Veste kaj, staš sem, nor pa ne! Tu je posređi denar; nekdo je moral dobiti za to masten denar. Povejte mi, dragi občinarji, za kaj boste porabili tiste milijončke? Pa ne,

da ste takšno grdobijo dovolili za nekaj tisočakov? Sram vas bodi, vas in vse tiste, ki samo govorite o čistem okolju. Pa ni le ta »Mariborčan« tako agresiven; družbo mu dela WEST. Kot da mi ne vemo, da je to reklama za cigarete. Ali bomo res razprodali našo pokrajino za reklamne panoje? Kje je zdaj društvo za varstvo okolja, stranka zelenih, ekologi?

Sicer pa postaja naša Radgona čedalje bolj podobna Las Vegasu. Edino Grozd ima še domače ime, drugo pa je vse tuje. Nabucco, Taverna Roma, Laser... To je samo nekaj takih. Tista gostilna tam pred trgovino Potrošnja, pa je itak vsa »nacičrana«, tako da ne veš, če si na Havajih (neke čudne havajske »marele« imajo na terasi) v Ameriki ali kje v Dalmaciji. Zdaj so obesili nad cesto še tisti plastični maks kozarec kokakole s slamico, da šoferji ja ne bi zgrešili in parkirali kje drugje. Le zakaj tam nikoli ni policista, da bi s pločnika odstranil avtomobile?

Sicer pa je to že tema za mojega kolega in kolegico, ki se bosta oglašila spet v prihodnjih številkah. En lep mariborski pozdrav vam pošilja vaš

Radgončan

Cene sadja in zelenjave

VRSTA	TRŽNICA	ZELENJAVA POMURKA
Jabolka	80,00	80,00
Maline		200,00
Pomaranče	80,00	80,00
Limone	140,00	120,00
Banane	120,00	130,00
Hruške	150,00	150,00
Češnjice	160,00	150,00
Ml. krompir	120,00	90,00
Solata	120,00	130,00
Ml. čebula	120,00	150,00
Cesen	500,00	500,00
Korenje	180,00	180,00
Cvetčica		220,00
Paradižnik	199,00	180,00

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejem rabljenih avtomobilov v Murski Soboti so prodajalci pripeljali 41 vozil, lastnike pa so zamenjali: Opel Ascona 1.6 D, letnik 1986, s 106.000 prevoženimi kilometri, za 10.000 DEM; Renault 11, letnik 1987, s 80.000 prevoženimi kilometri, za 8.700 DEM in Jug 45, letnik 1986, s 86.000 prevoženimi kilometri, za 2.000 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevož. km	cena
Citroen Visa 1.1 club	1982	74.000	2.600 DEM
Golf JGL	1981	147.000	4.300 DEM
Zastava 126 pgl	1989	26.000	2.600 DEM
Zastava 750	1981	93.000	1.100 DEM
Zastava 101 GTL	1984	74.000	2.200 DEM
Renault 5	1991	17.000	820.000 SIT
Renault 18 TLJ	1987	116.000	7.200 DEM
Mercedes 280 E	1979	151.000	9.500 DEM
Fiat Regatta 100 SiE	1988	77.000	10.700 DEM
Jugo 45 E	1986	77.000	2.200 DEM
Lada Riva	1989	29.000	5.000 DEM
Opel Ascona 1.6 D	1986	126.000	11.200 DEM

TOTI in TOTA iz Lotmerka

TOTI je pred kratkim nekje slišal, da je bilo v zadnjem času več kot 30 ljudi v lotmerski občini osumljenih, da imajo orožje, ne da bi za to vedeli tudi tisti, ki jim gre ta pravica in dolžnost po zakonu. Uniformirani možje so si sicer priskrbeli potrebne papirje za hišne preiskave, vendar so samo v 11 primerih našli, kar so iskali.

V glavnem je šlo za orožje, ki so si ga eni prilastili leta 1991 med vojno v Sloveniji. Če bi

imel nekaj takega tudi TOTI, bi v Buncanih in drugod še danes stala tista drevesa v nacionaliziranih gozdovih, ki so jih posekali delavci gozdnega gospodarstva, ne da bi jim to kdo dovolil. Če pa bi ga kdo pooblastil, da bi lahko s kakšno »pokanco« raziskoval, kdo vse je dobil nepovratna sredstva za takšno ali drugačno naložbo v kmetijsko dejavnost oziroma kakšna je usoda objektov, zgrajenih s tem denarjem, bi zadevi hitro prišel do konca.

Tako pa se bo najbrž vse skupaj vlelo tako dolgo, da bo še prej Ščavnica pri Konusu čista, kot bodo čisti računi okrog tega.

TOTA je malo bolj informirana okrog nesrečne usnjame, zato jo strašansko zanima, ali jo bodo res 30. totega meseca zaprli, kot je povedal občinski župan, če ne bo prišlo do sanacije. To se ji zdi skoraj neverjetno. Ampak gospod B. zna biti mož beseda.

Prejeli smo:

SKD občine M. Sobota podpiramo minulo stavko slovenskih kmetov pri zahtevi o povišanju cen kmetijskih proizvodov. Upamo, da bo slovenska vlada le zaščitila naše kmete, kot osnovne pridelovalce hrane v državi.

OO SKD M. Sobota Stališče Izvršnega sveta v zvezi s kmečko stavko

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota z zadovoljstvom ugotavlja, da so prizadeti kmetje in vlada Republike Slovenije zmogli oblikovati sporazumno rešitev za prekinitve kmečke stavke.

Istočasno Izvršni svet apelira na obe prizadeti strani, da v bodoče pravočasno in s pravo mero dobre volje razrešujejo problematiko v kmetijstvu, da do takih situacij ne bo prihajalo zaradi arogance in negiranja argumentov.

Lendavski perenci

»Le kako se ta Naci lahko predstavlja za kmeta, ko pa piše prou kmetom?«

To pripombo sem večkrat slišal v minulem tednu, ko so moji stanovski tovariši s traktorji zaprli dolgovaški mejni prehod. Še sreča, da me niso razkrinkali, ko sem nastavljal ušesa, sicer bi jo najbrž dobil po grbi. Vsekakor pa bi me izobčili iz kmetijskega stanu. Takoj pa naj dodam, da še zdaleč nisem bil edini »stavkokaz«, kajti še nekaj drugih je bilo, ki so samokritično priznavali, da so svojčas dobili od države cenena posojila in da zdaj, ko v prizadevanjih za stabilizacijo prehajamo od besed k dejanjem, mora tudi kmet nositi del bremena.

Predsednik Janči je nekoliko odvil vijak, s katerim je bil »zašraufan« državni proračun, zato bodo kmetje (tisti, ki so stivali, in oni, ki s(m)o medtem pridno delali) dobili nekaj več za svoje bike, svinje in pšenice; seveda, če je bo kaj za prodati, saj dežja, četudi smo zanj molili, dolgo ni in ni hotelo biti.

Prejšnjič sem razkril, da pridelke s svojih polj in »prireje« iz hlevov ne prodajam »na živo vago«, ampak vanje vgradim še nekaj dodatnega dela in potem gredo v promet »na mrtvo vago«: meso, kruh...

Zdaj pa bom skušal dobiti za liter vina ne tistih skromnih 120 tolarjev, ampak dvakrat ali celo trikrat več. Zelo me mika, da bi v Novem Tomažu najel eno od cimpranih hišic, ki propadajo, čeprav kulturna skupnost vanje nenehno vlaga. Za to pa imam veliko podporo občinske oblasti. Vsaj tako sem prebral v prejšnjem Vestniku. Je pa

majhna nerodnost: moja družinska snaha pravi, da »kmet ne bo hotel tja za »kmetarom«, češ, da ji ni do tega, da bi jo »ščipali«. Bogme, tudi meni se bi bilo všeč, če bi jo primoli s rliko, zato ne vem, kako bom rešil zadevo s kmečkim namom.

Je že tako, da vsi hočemo priti do denarja, ne bi si se preveč pretegnili. Pohvaliti pa moram delavce lendavskega Gradbenika (in to so predvsem naši bratci iz Medžimurja). Ki, nekoč Turki, oblegajo lendavski grad. Vsenakrog so postavili gradbene odre in kmalu bodo grad zasijal z novim pročeljem. Pa naj še kdo reče, da v občini in v državi ni denarja.

»Mi ga že nimamo,« pravijo člani zmajarskega (pozorjskega) društva, ki se imenuje Mavnica. V markovskem prevodu pa »boža doga«. Na bližnjem žavnem prvenstvu zato ne bodo le leteli, ampak tudi letali od mize do mize in skušali pradel kar največ pijač in jedil, da bi z izkupičkom kupili klubsko zmaja. Ščasoma naj bi zgradili še »štalo« za zmaje, nekaj, kar bo navrgla tudi šola za zmajanje.

Upajmo, da bodo srečno zili po nebu in nekoč došli do upokojitev. Je pa tudi res, da nimam ne drugim ni treba preveč hiteti (iskati delovne dobe s prčami), kajti v moji občini je preveč množica upokojencev; od teh je veliko mladih, ki zdaj, ko so invalidsko upokojeni, najprej pridno delajo. Ne preseneča, se potem tudi utrjujejo, s čimer izlet na Madžarsko, kjer posejejo do onemoglosti in prej bijo kupili pik salamo in bikaver - »spominka«, brez katerih pridejo domov le stakci.

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtek so pripeljali rejci na sejem 86 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Kupci so jih kupili 33, in to po ceni od 7.000 do 10.000 tolarjev za par.

Sejem pujskov v Turnišču je vsak četrtek ob sedmih.

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke, 22. junija 1993, tečajji veljajo od 23. 6. 1993 od 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 22. junija 1993 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	991,3998	980,00	1.065,00
Francija	100	2.076,4910	2.019,00	2.116,00
Nemčija	100	6.976,2843	6.990,00	7.180,00
Italija	100	7,7053	7,45	7,85
Švica	100	7.843,7853	7.625,00	8.015,00
ZDA	1	118,0108	114,70	120,90

Uporabnike BANKOMATOV obveščamo,

da zaradi investicijsko-vzdrževalnih del bankomati ne bodo delovali od četrta, 24. junija (od 22.00 ure), do predvidoma ponedeljka, 28. junija 1993 (do 6. ure).

Prosimo za razumevanje!

25.-27. junij V ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE p.o.

- TENIŠKI TURNIR - v petek ob 9. uri
- MISS SPORTY EURO 93 - v soboto ob 20. uri
- KOLESARSKI MARATON za pokal HOTELA AJDA - v nedeljo ob 9. uri